

het damspel

5

Vershil in opleiding en carrière. Mirella Peereboom is hoogopgeleid als gerechtssecretaresse en werkzaam op de Haagse rechtbank. Echtgenoot Marco was glazenwasser en is nu hoofd beveiliging bij een portiersbedrijf. Marco compenseert een lagere opleiding ten opzichte van zijn vrouw met een brede interesse, veel liefde voor de natuur en is volgens zijn hoogzwangere vrouw heel goed in denksporten als dammen en schaken. Regelmatig wordt er in huize Peereboom dan ook gedamd.

Spits, 15 september 2003.
Rubriek : College – carrière.

officieel orgaan van de KNDB

95ste jaargang november 2003

DB

DB

DB

DB

In onze serie gastcolumns deze keer een bijdrage van *Haitze Meurs*, sponsor van landskampioen *Meurs Denk en Zet Culemborg*.

Beste lezer,

In de 'voormalige' bondsraad vond een kennismakingsronde plaats, waarin ieder lid gevraagd werd aan te geven hoe hij / zij betrokken is (geeraakt) bij de damsport. Mij is om onverklaarbare redenen de eer toegevallen een betoog hierover af te steken in deze gastcolumn. Ik kan daar vrij kort over zijn. Net zoals mijn 'damcarrière' ook van korte duur was. Het was dat mijn broer Johan in Rheden ergens in 1966 betrokken raakte bij damclub De Meteor, toen nog onder bezielende leiding van Van der Zwan, nu – een 40 jaar later - zieltoegend en gefuseerd met de schaakclub. Dammen – vooral niet schaken, omdat dat in die tijd toch wel als een elitesport gezien werd, met een type leden waar wij van huis uit niet zoveel mee te maken hadden. Om die reden ben ik ook nooit aan tennis, hockey, paardrijden, pianoles en skiën toegekomen. Nu wellicht minder vanzelfsprekend, maar toen was het in

Rheden ook nog heel gewoon dat de katholieke bakker alleen maar aan katholieken brood verkocht, de hervormde aan de hervormden, enz. Niet mijn broer heeft me overigens bij de damsport betrokken, maar het feit dat op de MULO aan schooldammen gedaan werd. Ik wilde oefenen, en vroeg mijn broer om hulp. Dat schooldammen lukte vervolgens aardig, meer vanwege de zetjes dan enige vorm van besef wat het damspel aan mogelijkheden bood. Gegrepen door kleine succesjes sloot ik me aan bij de damclub in Zutphen. Anders dan het spelen van wedstrijden in clubverband, en te leren van eigen fouten, kan ik me niet herinneren dat ik ooit iets van clubgenoten geleerd heb. Wel mocht ik deelnemen aan de Centrale Jeugdtraining die door de heren Edink, Van Dijk en Roozenburg aan de Gelderse damjeugd gegeven werd. Voor die tijd een uniek initiatief. Achteraf denk ik dat ik daar

relatief weinig van opgestoken heb als gevolg van een grondig gebrek aan basiskennis van de spelsystemen. Het dammen heb ik pas echt geleerd van Herman van Silfhout, tijdens mijn studie in Wageningen. Toen gingen mijn ogen pas echt open. Toen kwam ik er ook achter wat ik in de vijf voorgaande jaren aan leermogelijkheden gemist had. Reden waarom ik het ontzettend belangrijk vind dat de jeugd in een vroeg stadium goede trainingsmogelijkheden krijgt. Ook dat het schooldammen veel meer als instrument gebruikt wordt om de ledenaanwas te versterken, en daarnaast lijkt het mij belangrijk voor het voortbestaan van de damsport dat het meisjesdammen sterk gestimuleerd wordt. Niet zozeer omdat ik vanuit die hoek de grootste innovatieve ontwikkelingen verwacht, maar wel vanuit de optiek van een socialisatie van de club, dan bind je ook de heren en ontdoe je het geheel van een

stoffig en rokerig imago. Het feit dat dammen niet gezien wordt als een elitesport heeft ook nadelen. Zo zijn er weinig kapitaalkrachtige personen die zich met deze sport willen verbinden en in financieel opzicht de damsport gezond maken. Een initiatief om meer geld voor de damsport te genereren door een honderdtal sponsors te zoeken die elk € 1100 willen bijdragen per jaar, lijkt in goede bedoelingen te smoren bij gebrek aan personen of organisaties die dat er voor over hebben. Een zorgelijk feit. Een schriftelijk verzoek aan alle topclubs om sponsors te zoeken heeft zelfs tot geen enkele positieve reactie geleid. 'Ieder voor zich, God voor ons allen', lijkt het uitgangspunt. Helder, maar dat zal zeker niet leiden tot een volwassen sport.

Haitze Meurs

Het Damspel officieel orgaan van de KNDB

Inleverdatum kopij volgend nummer (6): 27 december 2003

95e jaargang nr. 5
november 2003

Oplage
8000 exemplaren

Redactie
Bob Nuys en Henk de Witt

Bob Nuys
Sleutelbloem 6
8935 RP Leeuwarden
058-2881012
bjnuys@zonnet.nl

Henk de Witt
Oosteinde 154b
2611 SR Delft
015-2134311
witt@ilse.nl

Vaste medewerkers
L. Aliar, J. van den Boogaard,
T. Goedemoed, J. Krajenbrink,
G. Leeftang, W. van Mourik,
L. de Rooij, A. van der Stoep,
H. de Waard

Redactieadres
Postbus 100,
6990 AC Rheden
026-4952309 (ook fax)
Postbank 140731
Rabobank 16.11.61.588 t.n.v.
Penningmeester KNDB

Abonnement
€ 12,50 per jaar. Het Damspel wordt gratis verspreid aan alle leden van de KNDB. The rate of subscription for one year amounts € 16 exclusive of forwarding charges.

Le prix d'abonnement pour une année montera € 20, frais de transport exclus. Het Damspel is ook verkrijgbaar in braille. Voor informatie: CBB, 0341-565477.

KNDB-secretaris
vacature
Post voor het bestuur via het Bonds bureau

Bonds bureau
Dorpsstraat 43a,
6991 HE Rheden
Postbus 100,
6990 AC Rheden
026-4952309 (ook fax)
026-4954198
(ledenadministratie)

Directeur Bonds bureau
J. Haijntik,
Gasfabriekstraat 14,
6971 ZL Brummen,
0575-562172

Bonds bureau FMJD
Orteliusstraat 147/hs,
1057 AX Amsterdam,
020-6167402

WCDA
G.J. van der Werff,
Burg. Bickerstraat 53,
1111 CA Diemen,
020-6994090

Damas
A. Bode,
Gastlaan 61,
8304 JE Emmeloord,
0527-615828

Kring voor Damproblematiek
P. Kuijper,
Leisteen 13,
1625 RX Hoorn,
022-9230890

NVGD
J. Fintelman,
Midachten 35,
8162 CK Epe,
0578-621886

Vormgeving
Graficelly,
Reeuwijk

Druk
BDU,
Barneveld

Gerard Bruins:

Verbetering imago damsport staat hoog op mijn lijstje

Gerard Bruins is bezig aan zijn derde jaar als voorzitter van de damprovincie Drenthe. Na enige aarzeling besloot hij zich eind 2002 kandidaat te stellen voor de Bondsraad. Niet dat hij er geen zin in zou hebben, verre van dat. Maar Gerard heeft het razend druk met zijn administratiekantoor. Kenmerkend voor de integere, sympathieke Drent is dat hij er op stond dat er tegenkandidaten zouden zijn. De verkiezing werd ervoor uitgesteld. Er kwamen twee andere goede kandidaten, Gerard hoopte misschien stiekem dat hij de verkiezing zou verliezen. No way, hij kreeg viermaal zoveel stemmen als de andere twee kandidaten samen.

Slot of kasteel

Ik tref Gerard op de bondsraadsvergadering in Woerden. Na afloop praten we met een paar collega's uit de Bondsraad wat na in de gezellige kantine van de Meurs Groep. Gastheer Haitze Meurs, mecenas van landskampioen Meurs/Denk en Zet uit Culemborg, vindt dat we wel een biertje verdiend hebben. Na afloop gaan Gerard en ik op zoek naar een restaurant. We zijn beiden volledig onbekend met dit stadje, de toren-

spits in de verte is ons baken. Het is een schitterende dag, de wind is helemaal weggefallen. Rond halfzes 's middags parkeren we bij een imposant kasteel, midden in Woerden. We stappen uit en merken dat de temperatuur al behoorlijk begint te dalen. "Is dit nou een kasteel of een slot?", vraagt Gerard. Ik zou het niet weten, ik denk dat er geen verschil in zit. Of zit het verschil in het feit dat een slot is omringd door water? Hier zit een gracht omheen en er is een ophaalbrug. Later horen we dat Woerde-

naren kortweg spreken van Het Kasteel. Een prima plek om af te spreken, je kunt het niet missen. We lopen wat straatjes in en uit, zien hier en daar een café, maar geen restaurant. Juist als we overwegen om maar eens een voorbijganger aan te schieten, blijken we voor een Grieks restaurant te staan. "Bezwaar tegen Grieks?" "Eh, nee. Jij?". Het restaurant is nog leeg, we kiezen een tafeltje bij het raam. Binnen de halve minuut staan er twee ouzo's op tafel. Een prettige Griekse gewoonte. We bekijken de kaart. Behalve onze passie voor het damspel blijken we ook een voorliefde voor het buitenshuis eten te delen. Grieks staat daarbij echter niet hoog genoteerd. We vinden de gerechten een beetje op elkaar lijken. Veel schotels met diverse vleessoorten. Gerard neemt een Socratesschotel, ik een Poseidon-schotel. Of andersom maar dat maakt niet uit, we hebben trek en willen gewoon wat eten. We proosten en Gerard begint te vertellen. Hij heeft daarbij geen aanmoediging nodig. Gerard ontpopt zich als een rasverteller.

'Domste dorp van Nederland'

Gerard komt uit een groot, katholiek arbeidersgezin in Zwartemeer, een dorp in de zuidoosthoek van Drenthe, vlakbij de Duitse grens. Een arm veenarbeidersdorp, althans in de jaren vijftig waarin Gerard opgroeide. Gerardus Hermanus Hyacintus, werd in 1950 geboren als nakomertje met twee zussen en vijf broers boven zich. "Ik kom uit het domste dorp van Nederland".

Dat valt toch wel mee zeker?

Gerard lacht en legt uit. "In de jaren vijftig was het opleidingsniveau in Zwartemeer heel laag. Dit had te maken met pure armoede. Kinderen werden van school gehouden om te helpen met werken. Een Zwartemeerder wilde dit probleem een keer kernachtig onder de aandacht brengen. Nou, dat is hem gelukt. In een kranteninterview sprak hij over het 'domste dorp van Nederland'. Zoals

Onderonsje met Nina Hoekman in de Bondsraad.

Trots is Gerard op zijn idee van de DDB, de Drentse Dambond Beker, door de kinderen 'De Dikke Beker' genoemd.

zo vaak werd zijn uitspraak door velen letterlijk opgevat. Flink commotie natuurlijk". Gerard werd al in een betere tijd geboren en ging samen met drie klasgenoten na afloop van de basisschool naar de HBS. Elke dag 17 kilometer met de fiets naar Emmen. En weer terug. *Hoe is het bij jou zo gekomen?* "Ik ben in mijn jeugd nooit lid van een club geweest. Volgens mij was er ook geen jeugdclub in Zwartemeer. In de jaren vijftig was er nog bijna geen televisie, zeker niet in Zwartemeer. De avonden werden gevuld met spelletjes doen, ook dammen. Op mijn tiende kreeg ik met sinterklaas een dambord. Dat heb ik nog steeds. Ik speelde veel met mijn oudere broers. Mijn interesse ging echter verder dan alleen een spelletje doen. Ik haalde damboekjes uit de bibliotheek, las krantenberichten over dammen". "Na de HBS, ik was toen 19, besloot ik te gaan werken. Studeren of 'doorleren' zoals we toen zeiden, kwam niet in me op. Wat ik wilde doen wist ik niet. Ik zag een

advertentie van Philips Eindhoven waarin programmeurs werden gevraagd. Het vak programmeur was toen erg nieuw, het leek me wel wat. Na een test moest ik bij de personeelschef komen. Die begon hartelijk te lachen om mijn testresultaten, zei dat ik totaal ongeschikt was voor programmeur maar dat hij me onmiddellijk wilde aannemen voor de administratie. Ik had een baan! Vier jaar heb ik in Eindhoven gewerkt op de centrale administratie. We waren met zo'n 25 jonge kerels. Soms was een aantal maanden flink aanpoten met veel avond- en weekendwerk. Met name in het begin van het jaar

als het jaarverslag er moest komen. Er waren ook heel rustige perioden, dan ging het er relaxed aan toe. In de avonduren deed ik boekhoudstudies. En ik bleef Drent, de weekends bracht ik vaak in Drenthe door. Toen ik na vier jaar Eindhoven bij Philips Hoogeveen aan de slag kon greep ik dat met beide handen aan. Daar heb ik zes jaar gewerkt. Aan het eind van die periode, in 1979, was er in Hoogeveen een damtoernooi met een aparte huisdammersklasse. Het leek me leuk om mee te doen. Ik won de eerste prijs. Dat was de stimulans om me aan te melden bij damclub HDC Hoogeveen. Ik weet nog goed dat ik de eerste keer op de club kwam en dat zich toevallig op die avond een andere recreant als lid meldde. We werden tegen elkaar gezet en ik won met een echt beginnerszetje, de Haarlemmer!".

De eerste partij

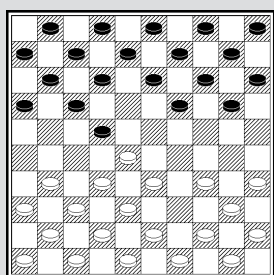

diagram 1

En hoe zit het nu met Gerard Bruins als dammer? Gerard verontschuldigt zich. "Ach, ik ben maar een gewone dammer en bovendien geen combinatiespeler'. Typend voor zijn bescheidenheid is dat Gerard zich met een rating van 1120 overgewaardeerd voelt. Je hebt toch wel eens een zetje uitgehaald? "Jazeker, mijn allereerste partij won ik door een combinatie". Laat zien.

Egbert Kikkert-Gerard Bruins, Hoogeveen 17 september 1979. 1.33-28 18-22 2.39-33, zie diagram 1. 2...22-27! 3.31x22 19-23 4.28x19 17x30 5.35x24 20x29 6.40-35 14x23 en Gerard stond twee schijven voor. De damboekjes uit zijn jeugd hadden zich meteen in zijn allereerste partij uitbetaald. "De partij duurde nog vijftig zetten". Moet ik die ook afdrukken? "Nee hoor, laat maar zitten". Heb je ook diepere combinaties? "Ja, ik weet nog een spetterende combinatie, maar die werd helaas uitgevoerd door mijn tegenstander". Geeft niet, dan is het ook jouw combinatie, it takes two to tango. Gerard Bruins-Jacob Okken, Emmen 14 december 1987, diagram 2. 32...29-33 33-38x29 23x34 34.40x29 22-28 35.32x14 3-9 36.14x3 18-22 37.27x9 8-13 38.9x18 12x34 39.3x21 16x49

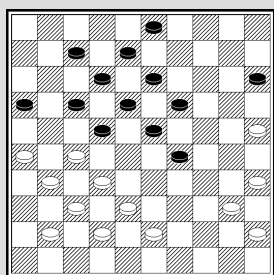

diagram 2

De Drentse Dambond Cup

Kort na zijn intrede in de damwereld vertrok Gerard in 1980 bij Philips en ging hij als financieel administrateur aan de slag bij een toeleveringsbedrijf in de bouw. In de voorgaande jaren was hij steeds doorgestaan met het volgen van avondstudies. Naast zijn baan gaf hij belastingadviezen aan bedrijven. Druk zat dus, maar het leven bestaat niet uit werk alleen. Gerardus Hermanus Hyacinthus Bruins bleek een blijvertje in de damwereld. Zijn broers heeft hij niet zover kunnen krijgen. Gerard lacht: "Ze hebben wel belangstelling en zijn wel eens bij een toernooi wezen kijken. Maar ze moesten stil zijn en daar hadden ze moeite mee".

door Sijbrand M. van Eijk

Jij bent bekend geworden als jeugdleider in Drenthe. Werd jij meteen actief op dat gebied?

'Nee, toen ik begon bij HDC was er geen jeugd. In 1984 zetten we een jeugdclub op en werd ik jeugdleider. Het werken met jeugd heeft me altijd aangesproken. In het begin waren we helemaal niet prestatiegericht. Gewoon de jeugd op een plezierige manier laten spelen. Dat staat bij mij nog steeds bovenaan, maar langzamerhand kreeg ik ook oog voor het ontwikkelen van talenten. De eerste successen kwamen met de drie broertjes Thio. Hans Thio werd in 1989 Nederlands pupillenkampioen, een prestatie die later door zijn jongere broer Paul werd herhaald. Ook de jongste van de broers, Chris, behaalde mooie resultaten. Nu hebben we weer drie broers die erg goed zijn, de gebroeders Palmans. De oudste, Maikel Palmans (16), werd dit jaar tweede bij het NK aspiranten. Joël (14) en Zainal (12) hebben als beste prestaties staan een 3e resp. 2e plaats bij het NK welpen".

Trots is Gerard op zijn idee van de DDB, de Drentse Dambond Beker, door de kinderen 'De Dikke Beker' genoemd. Vier zaterdagmiddagen per jaar speelt de jeugd een toernooi. Aan het eind van elk toernooi gaat iemand met de Cup, een wisseltrofee van een halve meter, naar huis. Het volgende toernooi kan de beker weer door iemand anders gewonnen worden. Niet alleen clubleden, ook schooldammertjes kunnen meedoen. En kinderen uit andere provincies. Er doen veel jeugddammers uit Groningen en Friesland mee. Johan Demasure, de bekende dampromotor uit Kortrijk, komt elke keer met een stuk of tien kinderen helemaal uit België. De kinderen worden naar sterkte in een aantal klassen ingedeeld en het gaat om het aantal punten in die klasse behaald. Dus niet alleen de sterken hebben kans om de Cup te winnen, vaak is het iemand uit één van de jongste leeftijdsgroepen die de beker voor een paar maanden

mee naar huis mag nemen. Meestal doen er zo'n 70 tot 80 kinderen mee, één keer kwam de teller tot 120. Het idee van de DDB Cup is inmiddels door diverse provincies overgenomen.

Wanneer besloot je het hoger op te zoeken?

Gerard schiet in de lach. "Daar ben ik de persoon niet naar, dat weet jij ook wel. Je rolt gewoon van het een in het ander. In 1987 werd ik schoolcoördinator van de provincie, korte tijd later jeugdleider. En sinds 2001 dus voorzitter".

Cora Koopman uit Hijken, nu studierend in Enschede, volgde hem op als provinciaal jeugdleider. Nu de naam Koopman is gevallen wil Gerard wel even kwijt dat hij in heel veel zaken overlegt met Cora's vader Wim Koopman. "Een prima vent. Afgelopen voorjaar werd het WK Aspiranten en WK Meisjes gelijktijdig gehouden in Hijken".

Imago

Een slotvraag. *Wat wil je in de Bondsraad bereiken?* "Ik wil natuurlijk een algemene bijdrage leveren aan het beleid van de dambond. Een onderwerp dat me veel bezig houdt is ons imago, hoe we onszelf presenteren. Daar kan mijns inziens enorm veel aan verbeterd worden. De enkele keer dat een topdammer nog voor de televisie of radio geïnterviewd wordt, zit ik soms met kromme tenen te kijken of te luisteren. Er straalt zo weinig enthousiasme voor ons mooie spel vanaf. Soms komt het zelfs over als ongeïnteresseerdheid. Ik denk dat vaak onderschat wordt hoe belangrijk presentatie is voor de aantrekkingskracht van het damspel. Ja, verbetering van het imago van de damsport staat hoog op mijn verlanglijstje".

Hallo meneer Haijink!
Leen de Rooij pleitte onlangs in zijn HD-column voor godsdienstenleraren om het volk mores te leren. Voor m'n bureau staan hier vier sollicitanten: een imam, een rabbijn, een pastoor en een dominee. In de wachtkamer zitten nog een derwisj, een brahmaanse heilige, een Sjamaan en twee tovenaars van de Massaï. Nee, ik heb niet gedronken.

Wedstrijd

Problemen maken voor beginners

In het voorjaar van 2004 zal, door berichtgeving in Het Damspel en in De Problemist, een wedstrijd worden uitgeschreven voor beginnende * damprobleemisten. Er wordt gestreden in drie categorieën, elk met als inzet een kampioentitel.

Groep 1: leeftijd: op 1 januari 2005 niet ouder dan 15 jaar
Groep 2: leeftijd: op 1 januari 2005 niet ouder dan 25 jaar
Groep 3: alle (overige) leeftijden

Het organisatie team bestaat uit:

namens Het Damspel	B.J. Nuys
namens De Problemist	P. Kuijper
de winnaar van 1994	A.D. van Mourik, redacteur DP

Je hoeft geen crack te zijn om mee te doen. Met leuke ideeën kun je heel ver komen.

* De wedstrijd staat slechts open voor Nederlandstalige probleemisten. Deelnemers mogen voorheen niet meer dan vijf werkstukken hebben geplaatst in een landelijke dagbladrubriek of in een erkend damblad.

Kosmos crasht in cyberspace

Twee werelden botsten vrijdag 31 oktober 2003. De klap was te horen tot ver in cyberspace. De reacties waren opgewonden. Welke schade zou hier zijn aangericht? Het was een eclips uit onbegrip. Als exponent van een nieuwe wereld was Tjalling Goedemoed het slachtoffer. Vanuit de oude wereld had het bestuur van de Koninklijke Nederlandse Dam Bond een sanctie genomen. Goedemoed werd verbannen. Geroyeerd.

door Gep Leeftang

Tjalling Goedemoed.

Eigenwijs, uitdagend. Profdammer Goedemoed tegt soms. Het damleven gaat door ook als er geen spelers meer in de buurt zijn. In de leemte van eenzaamheid heeft immers al lang de computer voorzien. Digitaal spelen op VOG, maar ook chatten via MSN en discussiëren op forums van eerst KNDB en later FMJD. Tijden zijn veranderd. De remmen gaan niet alleen meer los in de kroeg. Ook op de digitale snelweg kan een gepassioneerd mens zich helemaal laten gaan. Chatrooms zijn het verlengde van de huiskamer. En in de huiskamer neem je nooit een blad voor de mond.

Wijze mannen zien de misdragingen van een onbezonnen generatie hoofdschuddend aan. Totale anarchie, verpeste moraal, klaplopers die hun tijd niet beter kunnen besteden dan om kwart over vier 's nachts achter hun computer te kruipen en allerlei onzin uit te kramen; die verdorven wereld die internet heet moet ver van de damarena worden gehouden. Ze vangen elkaar vliegen af, beledigingen gaan over en weer, scheldpartijen ontstaan zelfs... De noblesse van het spel lijkt daar nooit te hebben bestaan.

Profdammer Goedemoed had weer eens een chatroom betreden. Vanzelfsprekend werd er geprikkeld, natuurlijk werd er uitgedaagd. Nuanceringen waren zeldzaam, duidelijkheid troef in dit spel. Waarbij die duidelijkheid voor de chatter zelf genuanceerd genoeg was. Zijn visie op een vete met Henk Stoop werden gevolgd door een gewraakte passage: "Maar het kan nog doller, Jan Groeneveld stuurde zonder dat ik ook maar doorhad dat hem iets dwars zat,

een boze brief met een afgeluisterd gesprek dat hem niet beviel. Met een aangeven als een echte NSB'er. Big Brother is watching you!"

Kosmos, Goedemoeds identiteit in cyberspace, had gesproken. Sprak verder, prikkelde, discussieerde zoals altijd. Het duurde lang voor het gesprek verstomde.

Als een donderslag bij heldere hemel kwamen de woorden vrijdag 31 oktober terug. Een brief van de Gelderse Dambond plofte op de deurmat. Daarvan is Kosmos in de oude wereld lid, als speler van damclub Apeldoorn (DCA). Een aangetekende brief was er bovendien van de KNDB. Met als bijlage die passage uit de virtuele wereld, Kosmos' woorden in cyberspace.

Alsof een bom ontplofte. Royement. Geen straf na lange argumentatie en hoor- en wederhoor. Donderdag 30 oktober hadden wijze mannen van de Gelderse bond een briefje gepost, na een dag eerder een oordeel te hebben geveld. Die vrijdagmiddag las Kosmos dat hij werd aangesproken met 'Geachte heer Goedemoed'. De jobstijding was kort geformuleerd: "Op basis van de door u gebezigde tekst in bijlage 1 en met inachtneming van de Statuten van de Gelderse Dambond artikel 8 lid 1d heeft het bestuur van de Gelderse Dambond, in meerderheid bijeen op 29 oktober 2003, besloten u met onmiddellijke ingang te ontsetten uit het lidmaatschap van de Gelderse Dambond". Met de toevoeging dat op de KNDB een dringend beroep zou worden gedaan om het royement met onmiddellijke ingang over te nemen, ondertekend door Jozef Linssen, voorzitter van de GDB.

Van de KNDB eveneens een ultra-

kort briefje met dezelfde verzenddatum, namens het bestuur ondertekend door directeur Johan Haijntink. De bond had besloten het Gelderse royement over te nemen.

Crisisberaad

Goedemoed de volgende dag, voor de deur van de speelzaal van zijn club DC Apeldoorn; hij kon wel raden waar de gesprekken over gingen. Crisisberaad buiten onder het afdak, waar gerookt mag worden. Overleg met de arbiter, om te bepalen of Goedemoed mocht worden opgesteld tegen Maas van 't Hoog. Contact met de competitieleider, tevens hoofdbestuurslid van de KNDB. Hij, Leo Mous, wist echter van niets. Goedemoed werd opgesteld. Zijn partij tegen Odin Mol (remise) werd direct na afloop echter als 0-2 geregistreerd. De frustraties bij zijn club waren groot. Alle ellende had DCA genekt, meende DCA-secretaris André de Koning. 's Avonds na de wedstrijd wordt het nieuws cyberspace ingeslingerd, gepost op het forum van de werelddambond. Razendsnel doet het nieuws van Kosmos' lot de ronde. Het forum explodeert bijkans. Binnen twee dagen heeft het onderwerp twee keer zoveel reacties opgeleverd als de meest besproken kwestie tot dan toe. Dat moment is toevallig daar als het KNDB-bestuur in spoedberaad bijeen is, op 3 november, twee dagen na de competitieronde. Het bestuur is door DCA en De Oldehove, waarvan Goedemoed eveneens lid is, geconfronteerd met een ultimatum en moet op 3 november voor 20.00 uur het royement terugdraaien en bepalen dat de competitiewedstrijd van DCA wordt overgespeeld. Zoniet, dan volgt een claim van tienduizenden euro's, is vanuit Apeldoorn gemeld. De clubsponsor heeft zich namelijk mateloos opgewonden. "Indien privé-omstandigheden (chatten) de wedstrijduitslagen kunnen beïnvloeden, ben ik genoodzaakt mij als sponsor van DCA sterk te maken voor terugtrekking van het team. In andere sportbonden is dit ongebruikelijk (Kluivert jaagt iemand dood, speelt gewoon in Oranje). Waar zijn wij toch mee bezig! Topsport versus amateur bestuurders", valt op het internetforum van de FMJD te lezen.

Vrijwel exact op het moment dat

het ultimatum afliep, 20.00 uur, meldde Ebbo de Jong als KNDB-voorzitter dat het royement werd teruggedraaid. De beslissing was (te) overhaast genomen, gaf hij toe. Pijnlijk, zoiets terugdraaien?

“Natuurlijk neem ik liever beslissingen waar we niet op hoeven terug te komen”. De onzorgvuldige procedure terugdraaien (naar later blijkt per 3 november) was echter één ding, ook nog beslissen om een competitiewedstrijd te laten overspelen was iets heel anders.

Dat was niet aan de orde, zei De Jong, de dreigementen vanuit Apeldoorn ten spijt. Dat zou de club maar via de geijkte kanalen moeten afdwingen.

Hoewel overigens het royement van tafel was, betekende dit niet dat Goedemoed cq Kosmos geen blaam trof, benadrukte de KNDB-

voorzitter. Goedemoed zou zich nog wel degelijk voor de tuchtcommissie moeten verantwoorden voor zijn uitspraken. Kosmos zou moeten beseffen dat chatten in cyberspace niet simpelweg te vergelijken is met het kletsen in de kroeg. “Nadat wij de beslissing hadden genomen om het royement terug te draaien, hebben we hem ook uitgelegd waar het probleem zit als je een woord als NSB'er in de mond neemt”, aldus De Jong.

Grens

Lastig toch, die botsing van twee werelden. Waar ligt de grens tussen keuvelen in de huiskamer, uit je nek chatten, slap ouwehoeren in de kroeg, tijdens een woordenwisseling in een sportkantine iemand voor rotte vis uitmaken, je frustraties afreageren in cyberspace en

simpelweg over de schreef gaan? “Eigenlijk is het buitengewoon simpel”, meende De Jong. “In het verleden leek het erop dat je alles wat je zei kon afdoen met het decreet ‘slip of the tongue’. Daar waren dingen dan mee opgelost. Als je dat doortrekt naar het internet, dan ligt het toch wat anders. Je zult toch moeten wennen aan het idee dat een slip of the tongue niet simpelweg te vertalen is met slip of the pen. De wereld verandert natuurlijk en internet heeft zijn plaats verworven, maar mannen als Tjalling Goedemoed moeten zich realiseren dat ze daar toch minder vrij zijn dan ze denken, dat geschreven woorden toch verder strekkende gevolgen kunnen hebben”.

*‘Slip of the tongue’
niet simpelweg
vertalen met ‘slip of
the pen’*

Verwoede discussie op internet

Het later weer opgeheven royement van Tjalling Goedemoed heeft een verwoede discussie losgemaakt op internet. De digitale snelweg als discussiepodium is niet meer weg te denken in de damwereld. Binnen twee keer 24 uur leidde het bericht dat Goedemoed door de KNDB was geroyeerd op voorspraak van de Gelderse Dambond tot 265 bijdragen aan de discussie op het forum van de FMJD.

Uitgerekend uitlatingen van Goedemoed op internet waren de aanleiding geweest voor zijn later teruggedraaide royement. Het bondsbestuur stelde in een verklaring niet dat de beslissing tot royement onjuist was, maar beschreef de uitspraak in een verklaring op de KNDB-site als (te) overhaast. Feitelijk werd de uitspraak ook niet geheel teruggedraaid, maar per 3 november opgeheven. De tuchtcommissie zou zich over Goedemoeds uitspraken moeten buigen en de uitspraak van die commissie zou bindend zijn.

Een selectie van de reacties:

→ “Als het waar is dat Tjalling naar aanleiding van een uitlating in een chatbox geroyeerd is, is dat zeer opmerkelijk. Chatboxen hebben inderdaad iets van een gesprek in een kroeg, vaak onder het genot van alcoholica. Dat soort gesprekken heb ik regelmatig, zoals zo velen van ons. Op basis van deze gesprekken zou ik dus een aantal prominente dammers en bestuurders kunnen laten

royeren. Het is namelijk ongelooflijk wat sommige bestuurders over elkaar durven beweren” (Gerard de Groot, voorzitter Bondsraad).

→ “Sinds wanneer is het belidigen van iemand reden om een persoon te royeren? Dat doe je toch alleen maar als-ie niet aan zijn financiële verplichtingen voldoet? Wat er op internet wordt uitgekraamd, daar heeft de KNDB toch geen ene mallemoer mee te maken?” (André de Koning, secretaris en captain van DC

Apeldoorn, Goedemoeds club).

→ “Ik ben werkelijk geschokt. Mijn eerste reactie: ik zeg mijn lidmaatschap van de KNDB op. Mijn tweede reactie: op de eerstvolgende vergadering van de (legale) bondsraad sturen we dit bestuur naar huis” (Gerard de Groot).

→ “De volgorde van handelen ten aanzien van iemand die al dan niet meerdere malen ‘over schreef’ is gegaan, is volgens mij: 1. (officiële) waarschuwing / goed gesprek; 2. berisping; 3. schorsing; 4. royement. Uit het feit dat 1, 2 en 3 overgeslagen zijn blijkt dat het bestuur zijn hoofd helemaal kwijt is. Tjalling heeft toch geen moord begaan!?” (Eric van Dusseldorp).

→ “Dit moet een grap zijn. Ik werd om erger slechts een jaar geschorst. Of riskeer ik nu een royement met terugwerkende kracht?” (Hanco Elenbaas).

→ “Ik hoop overigens dat het bestuur de weg naar dit forum weten te vinden.

Toen ik hen vertelde dat heel dammend Nederland laaiend is door deze kwestie verbaasde hen ten zeerste. In welke wereld leven ze eigenlijk?” (Nadine van Tiel).

→ “Ik ken geen betere trainer die hem moet vervangen zowel op dam- als sociaal gebied. Ik zit nog maar vier jaar op dammen en dankzij hem zit ik nu bij de apirantentop en speel ereklasse. Dus als de KNDB hem royeert mogen ze mij ook royeren!” (Maikel Palmans).

→ „Lidmaatschap opzeggen. En laten we er met zijn allen voor zorgen dat Tjalling een goede advocaat krijgt” (Bert Zwart).

→ „Deze aktie van het bestuur is onthutsend. Nog afgezien van de vraag hoe privé een MSN forum precies is en hoe kwetsend de uitlatingen van Tjalling opgevat moeten worden, is het duidelijk dat de straf in geen enkele verhouding staat met het vergrijp. Ik hield het niet voor mogelijk dat de KNDB zo lichtzinnig met haar leden zou kunnen omspringen. Hopelijk komt

het bestuur tijdig bij zinnen en wordt dit zo spoedig mogelijk ongedaan gemaakt. Zo niet, dan wordt het denk ik tijd om een motie van wantrouwen in te dienen.” (Wieger Wesselink, voormalig landskampioen)

→ „Ik maak me geen zorgen over de tuchtcommissie, die zal de aanklacht tegen Tjalling schuddebuikend naast zich neerleggen. Smakeloosheid is niet strafbaar, zeker niet in een privé-domein.” (Jan Pieter)

→ „Koot: ‘Wat hebben wij geleerd van deze zaak, Ebbo?’ ‘Wellicht (sic!) hebben wij het royement van de GDB iets te overhaast overgenomen.’ Wie hersens heeft om te denken, denke!” (Kosmos)

→ „Een deel van het GDB-bestuur schijnt gesluierdesignaleerd te zijn in een konvooi van Het Rode Kruis ergens bij de grens met Pakistan.” (Fred van Amersfoort)

Procedure invoering nieuwe statuten

De najaarsvergadering van de bondsraad was vastgesteld op zaterdag 8 november. De overgang van Algemene Vergadering naar Bondsraad en de daarmee gepaard gaande statutenwijziging is formeel echter niet juist verlopen, waardoor de notaris niet meewerkt aan de wijziging en waardoor de bondsraad momenteel nog geen juridische basis heeft.

Het bestuur heeft in het najaar van 2002 de statuten niet volgens artikel 19 uitgevoerd en zal de gehele procedure opnieuw dienen af te lopen. Omdat een en ander niet vóór 8 november juridisch kon worden afgehandeld, heeft het bestuur besloten de bijeenkomst te verzetten naar **10 januari 2004**.

In een apart artikel in dit nummer van Het Damspel worden alle wijzigingen woordelijk vermeld. Met de publicatie van deze wijzigingen en de aankondiging van een algemene vergadering, meer dan vier weken voor het bijeenroepen van de vergadering, is voldaan aan de voorwaarden die in lid 1 en 2 van artikel 19 van de statuten zijn vermeld. Een afschrift van de wijzigingen ligt tot na de datum van wijziging op het bondsbureau ter inzage. De integrale tekst van de nieuwe statuten is te zien op de website van de KNDB, www.kndb.nl. Op 10 januari zal gestart worden met een algemene vergadering (oude stijl). Is niet tweederde van de stemgerechtigde leden vertegenwoordigd, dan wordt terstond en aansluitend een nieuwe vergadering bijeengeroepen en gehouden, waarin ongeacht het aantal vertegenwoordigde stemgerechtigde leden de statuten kunnen worden gewijzigd met een meerderheid van tweederde van de uitgebrachte stemmen. Op 10 januari zullen de nieuwe statuten bij de notaris worden bekrachtigd.

Als de vergadering akkoord gaat met de statutenwijziging, kan meteen daarna de bondsraadsvergadering plaatsvinden. Omdat in de bondsraad alle provinciale besturen vertegenwoordigd zijn, is het niet noodzakelijk om extra personen naar de bijeenkomst af te vaardigen. Uiteraard zijn de provinciale bonden gerechtigd om iemand anders af te vaardigen.

Geen puntenoverwinning bij de halve finales

De commissie die de wijziging in de puntentelling voorbereidde, had het voornemen met een voorstel te komen waarin de nieuwe telling niet alleen voor de finale, maar ook voor de halve finales van het kampioenschap van Nederland zou gelden. Aangezien de halve finales beginnen voordat een besluit door de Bondsraad kan worden bekrachtigd, zullen deze volgens de oude puntentelling worden gespeeld.

Convocatie voor de algemene vergadering

Op 10 januari 2004 zal er een algemene vergadering worden gehouden waarin een voorstel tot wijziging van de statuten zal worden voorgesteld. De vergadering is openbaar. Spreek- en stemrecht zal echter uitsluitend worden verleend aan de daartoe aangewezen afgevaardigden van de provinciale bonden. Een uitnodiging tot

het bijwonen van de vergadering zal bovendien tijdig per post aan alle aangesloten bonden en aan de leden van de raadscommissies worden verstuurd. Daarmee is voldaan aan artikel 15, lid 1 van de statuten.

Nieuwe secretaris gezocht

Leen de Rooij, de huidige secretaris van de KNDB, heeft aan het bestuur te kennen gegeven dat hij op de bondsraadsvergadering van juni 2004 zijn functie zal neerleggen. In 2003 was zijn vorige bestuursperiode afgelopen, maar omdat de voorzitter tegelijkertijd aftrad, leek het verstandig om de secretaris nog een jaar in functie te laten blijven. Namen van kandidaten kunnen bij het bestuur of het bondsbureau worden gemeld. Een secretaris wordt niet in functie gekozen, maar aangezien geen der zittende bestuursleden de ambitie heeft om het secretariaat over te nemen, wordt gezocht naar een kandidaat die specifieke vaardigheden heeft om het secretariaat te vervullen.

Geslaagd voor damtrainer-B

Op 28 oktober zijn er 6 cursisten geslaagd voor het diploma damtrainer-B, te weten: Gerrit Boom, Bert Habets, Tjeerd Harmsma, Ron Heusdens, Theo Schippers, Benno van Straten

Financiële consequenties van het bezuinigingsbeleid

De omvang van de bezuinigingen op de subsidies van VWS en de gevolgen voor de KNDB zijn inmiddels nauwkeuriger bekend. Binnen drie jaar wordt de subsidie voor het algemeen functioneren geheel beëindigd. Op de subsidies op projecten is een korting van 10% van toepassing. Voor 2004 wordt er voor de KNDB in totaal een korting aangekondigd van 11.000 euro. Voor 2005 is dat 30.000 en in 2006 70.000 euro. Daarnaast moet rekening worden gehouden met een vergoeding die betaald moet worden op vermogen dat met de verkregen subsidies is gevormd. De begroting voor het lopende jaar vertoont een tekort van 20.000 euro. Samen met de korting van 11.000 euro door VWS betekent het dat de begroting aangepast moet worden met 31.000 euro. We ontkomen derhalve niet aan drastische maatregelen. Op de volgende onderdelen zijn in de begroting bezuinigingen toegepast:

a. Meisjeswedstrijden.

De meisjes kunnen al met alle andere jeugdwedstrijden meedoen. Er komt een overgangsmaatregel voor de trainingen van meisjes aspiranten en junioren, omdat het niveauverschil nog te groot is.

b. Damestraining.

Dames kunnen, al naar gelang hun speelsterkte, aanschuiven bij de andere trainingsgroepen.

c. Bondswinkel.

De prijzen van de artikelen in de Bondswinkel worden met 5% verhoogd.

d. Kampioenschap van Nederland.

Er worden voortaan geen startgelden meer betaald. Voorts kan het noodzakelijk zijn om meerpersoonskamers te regelen.

e. Reiskosten.

De reiskosten bij wedstrijden en bij opleidingen worden niet meer vergoed. Men wordt verzocht zoveel mogelijk gezamenlijk te reizen. De reiskosten voor trainingen worden wel vergoed, omdat die een onderdeel vormen van gesubsidieerde topsport. Bij deze categorie zou de eigen bijdrage verhoogd kunnen worden. N.B. Met ingang van 2004 wordt door de overheid nog slechts een belastingvrije vergoeding van 17 cent per kilometer toegestaan.

f. Landelijke competitie.

In 2002 kwam 9,5% van de kosten voor rekening van de KNDB. Met ingang van 2004 is uitgegaan van een neutrale omslagregeling.

g. ID- baan.

De gesubsidieerde ID- baan van Alex Mathijssen bij het Bondsbureau zal in de loop van 2004 worden beëindigd. Zijn werk zal door vrijwilligers gedaan moeten worden.

h. Interlands.

Er staan voor 2004 geen interlands begroot.

Slechts met voldoende sponsoring zijn deze wedstrijden te realiseren.

i. Halve finale vrouwen.

Het kost vaak grote moeite de halve finale bezet te krijgen. De halve finale zal vervallen. Het voorstel is, om vrouwen in volgorde van rating uit te nodigen voor de finale.

Naast bezuiniging op de uitgaven wordt er ook gezocht naar verhoging van de inkomsten. Een spoedige verhoging van de afdracht van de verenigingen aan de KNDB lijkt onontkoombaar.

Damesdammen verliest A- status

Naast al deze tragische berichten bereikte ons ook de onheilstijding dat de dames hun A-status verliezen. Dat heeft ernstige financiële consequenties voor de top van het damesdammen.

Bij de heren dreigde een zelfde catastrofe, maar een beroep op de z.g. 'hardheidsclausule' werd toegekend. Zo kon de status

voor dit jaar gehandhaafd blijven.

Arbiterscommissie

Het bestuur heeft gepoogd de arbiterscommissie nieuw leven in te blazen. Hans Robben en Richard van Diggele zijn bereid gevonden om in dit college te komen versterken. Om de continuïteit te waarborgen blijft H. van Marle deel uit maken van de commissie. K. Dijk heeft zijn plaats ter beschikking gesteld. Het bestuur wil hem bedanken voor de bewezen diensten.

Overleden

Het bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van: N. Ligthart, DDD Alkmaar; D. Kamps, DC Groningen; T.H. Roorda, DC Joure; K. Janssen, OG Den IJp; C.A. van Rijswijk, DV Lammerenburg; J. Sons, Eureka Hoensbroek; H.W. Hermsen, DC Zevenaar; M.G. Vreeberg, ADW Amsterdam; G. Buyse, VDV Vlaarding.

Wijziging statuten

Voorgestelde wijzigingen in de statuten van de Koninklijke Nederlandse Dam Bond, zoals ze laatstelijk gedeponereerd waren bij de notaris op 20 juni 1979.

Achtereenvolgens wordt vermeld: het artikel, het onderwerp waarover het artikel handelt en de voorgestelde wijziging of toevoeging. De tekst van de nieuwe statuten, die ter goedkeuring worden voorgelegd aan de algemene vergadering van 10 januari 2004, is te lezen op de website van de KNDB.

Art. 1-4 Naam en zetel

Het tweede deel van de zin wordt: "is (bij de inwerkingtreding van deze statuten) voor onbepaalde tijd aangegaan."

Art. 2 Doel en middelen

De laatste woorden "des woords" wordt: "van het woord"

Art. 4-1. Leden."

- "die bij huishoudelijk reglement" wijzigen in "die volgens huishoudelijk reglement".
- aanvullen met lid
- "bijzondere leden, te weten natuurlijke personen die zich hebben aangemeld als lid van een bijzondere vereniging met wie de

bond een associatieovereenkomst is aangegaan."

Art. 6. Lidmaatschap natuurlijke personen

Het tweede deel van lid 2 opnemen als lid 3, te weten:

3. "Bij huishoudelijk reglement zullen gedetailleerde regels omtrent het verkrijgen van het lidmaatschap worden gesteld".

Art. 7. Toelating leden

"algemene vergadering" wordt "bondsraad". Laten vervallen: de laatste regel: "de regels daartoe worden bij huishoudelijk reglement geregeld".

Art. 8. Beëindiging lidmaatschap

- Lid 1-a vervallen: het eerste woord "het"
Lid 1-b vervallen: het eerste woord "de"
Lid 1-c "een lid" wordt "het lid"
Lid 3 "kalenderkwartaal" wordt "kalenderhalfjaar"
Lid 8 "kalenderkwartaal" wordt "kalenderhalfjaar" (2x)

Art. 9. Vaststelling contributie

- Lid 1 "algemene vergadering" wordt "bondsraad"

Art. 10. Benoeming bestuursleden

- Lid 1 "algemene vergadering" wordt "bondsraad"
Lid 3 Na "een voordracht van de zijde van een provinciale bond" toevoegen: "of vanuit de bondsraad"
Lid 4 "algemene vergadering" vervangen door "bondsraad"
"twee/derde van de leden vertegenwoordigd is" vervangen door "tweederde van de bondsraadsleden aanwezig is"
Lid 5 "algemene vergadering" wordt "bondsraad" (2x)

Art. 11. Schorsing of ontslag bestuurslid

- Lid 1 "algemene vergadering" wordt "bondsraad"

Art. 12. Extra bondsraadsvergadering bij bestuursvacatures

- Lid 2 "algemene vergadering" wordt "bondsraadsvergadering"
Lid 4 en 5 "algemene vergadering" wordt "bondsraad"
Lid 5-I "vijftigduizend gulden" wordt "vijfentwintigduizend euro"
Lid 5-II-b "vijftigduizend gulden" wordt "vijfentwintigduizend euro"

Lid 5-II-f “algemene vergadering” wordt “bondsraad”

Art. 13 Omgaan met jaarverslag en jaarrekening

Lid 3 “op de algemene vergadering binnen zes maanden na afloop van het bondsjaar” wordt: “binnen zes maanden na afloop van het bondsjaar”

“algemene vergadering” wordt “bondsraad”

Lid 4 “een erkend accountantsbureau, door de algemene vergadering aangewezen” wordt “een accountant door de bondsraad benoemd” “algemene vergadering” wordt “bondsraad”

Art. 14 Algemene vergadering: wordt: Bondsraad

Het oude artikel wordt vervangen.

Het nieuwe artikel luidt:

1. Aan de bondsraad komen in de bond alle bevoegdheden toe die niet door de Wet of statuten aan het bestuur zijn opgedragen.
2. De bondsraad vergadert tenminste een keer per jaar.
In de vergaderingen komen jaarlijks onder meer aan de orde:
 - a. het jaarverslag over het afgelopen bondsjaar en de rekening en verantwoording bedoeld in artikel 13 met het verslag van de accountant;
 - b. déchargeverlening van het bestuur;
 - c. de instelling van al dan niet permanente raadscommissies, waarvan de werkzaamheden en bevoegdheden bij reglement of besluit worden geregeld;
 - d. de voorziening in vacatures in het bestuur en/of de raadscommissies
 - e. de voorstellen van het bestuur, de bondsraadsleden, de provinciale bonden en de raadscommissies, aangekondigd bij de bijeenroeping van de vergadering;
 - f. installatie van nieuwe bondsraadsleden
3. Andere vergaderingen van de bondsraad worden gehouden zo dikwijls het bestuur dit wenselijk of nodig oordeelt.
4. Voorts is het bestuur op schriftelijk verzoek van tenminste vijf leden van de bondsraad verplicht tot het bijeenroepen van een vergadering van de raad op een termijn van niet langer dan vier weken. Indien aan het verzoek binnen veertien dagen geen gevolg wordt gegeven, kunnen de verzoekers zelf tot die bijeenroeping overgaan overeenkomstig artikel 15.

Art. 15 Bijeenroepen vergadering bondsraad

Lid 1 vervalt. De nieuwe formulering luidt:

1. Een vergadering van de bondsraad wordt bijeengeroepen door het bestuur. De bijeenroeping geschiedt per convocatie, die tenminste vier weken voorafgaand aan de

vergadering wordt verzonden aan de leden van de raad. De convocatie wordt voorts ter kennismaking toegezonden aan de besturen van de aangesloten bonden en aan de leden van de raadscommissies, en op door het bestuur te bepalen wijze aan alle leden van de bond bekend gemaakt.

Art. 16 Samenstelling algemene vergadering: wordt: Samenstelling bondsraad **Het oude artikel vervalt. De nieuwe formulering luidt:**

1. De bondsraad bestaat uit:
 - a. leden gekozen door en uit de provinciale bonden;
 - b. leden gekozen door en uit de bijzondere bonden die bij de bond zijn aangesloten;
 - c. leden gekozen door en uit de topspelers van de bond.
2. a. Het aantal bondsraadsleden bedoeld in lid 1a is gelijk aan het naar boven afgeronde 1/250e deel van het gezamenlijke ledenaantal van de provinciale bonden. Elk der provinciale bonden wordt vertegenwoordigd door tenminste een bondsraadslid. Resterende zetels worden verdeeld op basis van het ledenaantal, volgens de rekenwijze van de grootste resten.
 - b. Elk der bijzondere bonden wordt vertegenwoordigd door één bondsraadslid.
 - c. Het aantal bondsraadsleden als bedoeld in lid 1c bedraagt twee.
3. In het huishoudelijke reglement worden regels gesteld voor de aanwijzing van bondsraadsleden. Het huishoudelijk reglement geeft tevens regels om te bepalen wie tot de categorie topspelers behoren.
4. Bestuursleden en personeelsleden van de bond kunnen geen lid van de bondsraad zijn. Tenminste één van de bondsraadsleden uit een bepaalde provinciale bond is tevens bestuurslid van die provinciale bond. Een persoon kan slechts kandidaat zijn voor de bondsraad via één van de onder lid 1 genoemde groeperingen.
5. De zittingstermijn van de bondsraadsleden bedraagt drie bondsjaren. Na drie opeenvolgende zittingstermijnen lid te zijn geweest, kan een lid niet onmiddellijk worden herkozen of herbenoemd.
6. Voor de toepassing van lid 1 wordt uitgegaan van de ledenaantallen op 1 juli van het jaar voorafgaand aan het bondsjaar waarin een nieuwe bondsraad aantreedt. Voor de toepassing van lid 1 worden de persoonlijke leden van de bond als bedoeld in artikel 6 lid 1 sub c, geacht lid te zijn van de daarvoor op grond van hun woonplaats meest in aanmerking komende provinciale bond.
7. Het lidmaatschap van de bondsraad eindigt:
 - door tussentijds aftreden
 - door toetreding tot het bestuur van de

bond

- door als personeelslid in dienst te treden van de bond
- door beëindiging van het lidmaatschap van de bond
- door het verstrijken van de zittingstermijn
- door overlijden

Het lidmaatschap van de bondsraad wordt voor bepaalde of onbepaalde tijd opgeschort indien aan het lid een tuchtmaatregel als bedoeld in artikel 3, lid 1, sub g of h van het Tuchtreglement, is opgelegd.

Het lidmaatschap van de bondsraad is persoonlijk; het bondsraadslid kan zich niet tijdens een vergadering door een andere persoon laten vervangen.

Indien het lidmaatschap van een bondsraadslid tussentijds eindigt, wordt zijn plaats ingenomen door het reservelid; degene die bij het begin van de zittingstermijn als eerste in zijn plaats gekozen of aangewezen zou zijn.

8. De vergaderingen van de bondsraad zijn voor de leden van de bond openbaar toegankelijk. Geschorste leden en niet-leden van de bond, hebben alleen met toestemming van de bondsraad toegang tot de vergadering.

9. In een vergadering van de bondsraad kunnen slechts rechtsgeldige besluiten worden genomen indien tenminste tweederde van het aantal zitting hebbende bondsraadsleden aanwezig is. Indien minder dan tweederde van het aantal bondsraadsleden aanwezig is, wordt binnen vier weken een tweede vergadering bijeengeroepen waarin over dezelfde onderwerpen wordt beraadslaagd en waarin rechtsgeldige besluiten kunnen worden genomen ongeacht het aantal aanwezige bondsraadsleden.
10. De bondsraad kiest uit zijn midden een voorzitter.

Art. 17. Leiding en verslaglegging bondsraadsvergadering

Lid 1 van de oude statuten vervalt en wordt vervangen door:

“ Een vergadering van de bondsraad wordt geleid door de voorzitter van de bond of bij afwezigheid door de voorzitter van de bondsraad. Ontbreken zowel de voorzitter van de bond als de voorzitter van de bondsraad, dan voorziet de bondsraad daarin zelve.

Lid 2 “algemene vergadering” wordt “bondsraad”.

Art. 18 Geldigheid besluiten

Lid 1 “algemene vergadering” wordt “bondsraad” (2x)

“het door hem te noemen besluit” wordt: “een bepaald besluit”

Lid 2 “de meerderheid der vergadering” wordt “de meerderheid van de bondsraad”

Fries dammen

H. Walinga
Hagenadijk 21
8614 AC Oudega-W

Het is al weer vele jaren geleden dat ik abonnee was van het driemaandelijks tijdschrift 'Het Nieuwe Damspel' met als hoofdredacteur ir. G. Bakker uit Utrecht. Ik vond het altijd een interessant blad en heb dan ook alle uitgaven bewaard. Naast damtechnische onderwerpen werden er vaak damhistorische aspecten behandeld.

Dat laatste intrigeerde mij bijzonder en ik denk dat dit mij heeft aangespoord om de geschiedenis van het Fries dammen uit te zoeken. In het begin - nog te druk met mijn werk - alleen tussen Kerst en Nieuwjaar, later twee dagen per week. Honderden keren ben ik met de auto, vaak met mijn collega-dam mer Sjoerd Couperus, naar Leeuwarden, Franeker, Sint Annaparochie, Haren en Groningen gereisd. Maar de Provinciale Bibliotheek in Leeuwarden werd verreweg het meest bezocht. Uiteindelijk is het boek klaargekomen. Tenminste, ik ben er klaar mee. Financieel is de zaak nog niet rond. Het wachten is op nog wat sponsors.

De inhoud van het boek is als volgt:

Voorwoord

Hoofdstukken:

1. Geschiedenis van het Molkquerents dammen voor 1800
2. Het dammen in Friesland van 1800-1900
3. Het dammen in Friesland van 1900-1932
4. Een schaatsende 'pake', een schrijvende schoonzoon en een dammende 'pakesizzer'
5. Jelle Pieters Jouwsma van Kubaard
6. Jan Bruinsma van Witmarsum
7. Jurjen Tolsma van Sint Jacobiparochie
8. Meester Wietze Ennema van Franeker
9. De Tigchelaars van Parrega
10. De gebroeders Couperus van Tritzum
11. Dambond Fries Spel en haar clubs
12. Schaak- en damclub 'Ontwikkeling' van Oosterlittens
13. De Dichters van Baard
14. De persoonlijke kampioenswedstrijden
15. De clubkampioenschappen
16. Het jeugddammen

Aanhangsels:

- Sipke Dijkstra, veertig jaar Bondsvoorzitter
- Arjen de Haan, topdammer, verzorger van damrubrieken en bestuurder
- Simon Hofman van Hallum
- De 'stikjesskriuwer' Cor Kooistra
- Het Hokwerda-schild
- De Hogerhuis-zaak
- Een misplaatste grap
- Gedichten
- Damborden
- ZILWO-wisselbeker Dambond Fries Spel
- ELO-rating volgens het Utrecht-systeem
- Spelreglement
- Literatuurlijst
- Fotogalerij

De Fryske Akademy geeft het boek uit. En het wordt in het Fries uitgegeven. Ruim 300 pagina's. De prijs is ongeveer € 20. Hebt u interesse? Bestel dan nu.

- Lid 3 "algemene vergadering" wordt "bondsraad"
- Lid 7 "of één der stemgerechtigden zulks vóór de stemming verlangt" wordt: "of één der bondsraadsleden hoofdelijke stemming verlangt".
- Lid 8 "van alle stemgerechtigde leden" wordt: "van alle bondsraadsleden" "algemene vergadering" wordt "bondsraad"

Art. 19 Procedure bij wijziging statuten

- Lid 1 "algemene vergadering" wordt "bondsraad" "deze vergadering" wordt: "de bondsraad"
- Lid 2 "algemene vergadering" wordt "bondsraad"
- Toevoegen aan lid 2 de slotzin: "De aangesloten provinciale en bijzondere bonden worden hierbij uitgenodigd voorafgaand aan de vergadering hun oordeel over het voorstel tot statutenwijziging kenbaar te maken."
- Lid 4 "in een vergadering" wordt: "in de bondsraad"

"is niet tweederde van de stemgerechtigde leden vertegenwoordigd" wordt: "is niet tweederde van de bondsraadsleden aanwezig".

"ongeacht het aantal aanwezige stemgerechtigde leden" wordt: "ongeacht het aantal aanwezige bondsraadsleden"

Art. 20 Ontbinding

- Lid 1 "algemene vergadering" wordt "bondsraad"

Art. 21 Vaststelling Huishoudelijk Reglement

- Lid 1 "algemene vergadering" wordt "bondsraad"

Art. 22 Slotbepaling

De oude tekst vervalt en wordt vervangen door:

Bij vaststelling van de statuten fungeerden de volgende bestuursleden:

1. de heer E. de Jong
2. de heer L. de Rooij
3. de heer T. de Mik
4. de heer L.M. Mous
5. de heer J.G.R. Wuestman
6. de heer R.W. Koot
7. mevrouw A.C. van der Horst

Is er nog leven voor de na de enquête

Analyse

door Henk de Witt

Op 21 juni 2003 nam de Bondsraad het besluit om nu eindelijk effectief het remiseprobleem aan te pakken. De werkgroep 'modernisering puntentelling' deed medio oktober concrete voorstellen voor een nieuwe puntentelling. Ongeveer tegelijkertijd werden de resultaten gepresenteerd van de 'enquête Van Gortel'. Daaruit bleek dat een groot deel van de topspelers gekant is tegen de nieuwe telling. Dit vraagt om een nadere analyse en wie anders dan een volledig objectieve redacteur van Het Damspel is geknipt voor deze schone taak. Objectief?, vraagt u zich misschien af. Misschien verwacht u mij met mijn naamgenoot, die andere Henk de Witt, vurig pleitbezorger van modernisering in de damsport, onder anderen van de puntentelling. Die verwarring is des te begrijpelijker aangezien wij ook nog eens door ons beider kale schedel een grote uiterlijke gelijkenis vertonen. Maar laat u niet op het verkeerde been zetten, wat die andere De Witt in zijn vrije tijd uitvoert moet hij weten, laat mij maar analyseren.

Verrassend

De grote meerderheid waarmee het besluit tot een nieuwe puntentelling in de Bondsraad werd genomen, was verrassend. De werkgroep 'modernisering puntentelling', bestaande uit Rob Clerc, Erno Prosman, Frank Teer, Ruurd Wuestman en Henk de Witt, deed vervolgens het voorstel om het NK 2004 te spelen met de telling 2-0, 1^{1/2}-^{1/2}, 1-1. Daarmee werd de tussenuitslag 1^{1/2}-^{1/2} geïntroduceerd, de puntenoverwinning. In het NK 2004 hoeft men niet helemaal tot het gaatje te gaan. Heeft men groot materieel voordeel (tenminste drie schijven), maar is dat onvoldoende om te winnen dan behaalt men een puntenoverwinning met 1^{1/2}-^{1/2}. De uitslag van de enquête Van Gortel, bijna 80% sprak zich uit tegen invoering van de puntenoverwinning, was zo mogelijk nog verrassender. Een enquête in 1998 onder een kleinere, meer selecte groep topspelers wees helemaal de andere richting uit. In 1998 kon op basis van deze enquête worden vastgesteld dat behoudende dambestuurders een aanpak van het remiseprobleem blokkeerden, niet de topspelers. Die verhouding lijkt nu volledig op zijn kop gezet. Meteen na 21 juni kwam er opposi-

tie tegen het besluit van de Bondsraad. Eerst op Damforum. Enige tijd later kwam daar een actie bij van voormalig Nederlands kampioen Wieger Wesslink, die om een of andere reden een prominente plek kreeg op de KNDB-site. Er gebeurde meer. Eind september speelden Georgiev, Tsjizjov en Valneris een WK barrage. De drie heren leken onbedoeld mee te discussiëren door de ene remise na de andere te produceren. In de veertiende(!) partij won Georgiev een sneldampartijtje van Valneris en daarmee was meteen beslist over de wereldtitel. Als klap op de vuurpijl bleek de nieuwe Bondsraad niet op de wettelijk voorgeschreven wijze geïnstalleerd. De Bondsraad bestond formeel helemaal niet en dus ook het besluit van 21 juni niet. De remisegod ziet alles en had meedogenloos ingegrepen...

Duidelijke cijfers

Als één van de felste tegenstanders van de puntenoverwinning manifesteerde zich Dieter van Gortel uit Sittard. Hij hield een enquête onder de top 199 van de KNDB ratinglijst. Van hen reageerden 112 (56%). Daarvan bleek 79% tegen de puntenoverwinning en 17% voor. Waar het ging om het NK waren de

cijfers nog duidelijker, 86% tegen, 13% voor. Daarmee had onze orthodoxe dambroeder een mooi succes geboekt, al gaan we daar zo dadelijk wel iets van afknabbelen. Laten we hem eerst complimenten met de fraaie, overzichtelijke wijze waarop hij de resultaten heeft gepubliceerd op internet. Nu gaan we knabbelen, de objectiviteit gebiedt het. De enquête had veel weg van een petitie tegen het besluit van de Bondsraad. Het ligt dus voor de hand dat tegenstanders van de puntenoverwinning (in de enquête DT genoemd, afkorting van Delftse telling) hierin hun laatste strohalm zagen en deze met beide handen hebben aangegrepen. Het 'Van Gortel effect' zeg maar, door mij op ongeveer 10 procent geschat. In het oog springt bijvoorbeeld onmiddellijk dat prominente voorstanders als Clerc, Gantwarg en Prosman niet hebben gereageerd. Ook zullen vele dammers die nog geen duidelijk oordeel hebben, minder gereageerd hebben. Het percentage van bijna 80% is dus geflatteerd. We knabbelen nog wat verder. Bij de tegenstanders staan ook dammers die de Delftse telling niet ver genoeg vinden gaan. Plus dammers die in principe geen tegenstander zijn, maar eerst meer onderzoek willen. Dit laat onverlet dat er over het geheel genomen een verschuiving onder de topspelers in conservatieve richting is vast te stellen. Over mogelijke redenen voor dit verschijnsel zou veel te zeggen zijn, maar omwille van de beschikbare ruimte laten we dat hier achterwege.

Remisemarge

Op de vraag 'Bent u tevreden over de huidige remisemarge?' zei 59% ja, 38% nee. Met inachtneming van het Van Gorteleffect, lijkt een werkelijke verhouding van fifty-fifty meer voor de hand te liggen. Voor dambestuurders die verantwoordelijkheid dragen voor het wel en wee van de damsport is

puntenoverwinning van Gortel?

ook een cijfer van 50 procent van de topspelers die de vele remises geen probleem vinden al redelijk schokkend. Bestuurders en spelers vervullen echter verschillende rollen. Bestuurders dragen verantwoordelijkheid voor het wel en wee van de damsport, voor voldoende draagvlak qua ledental en kader, voor voldoende financiële middelen. Zij zijn zich meer dan de spelers bewust van het verwoestende effect van de vele remises op het imago en daarmee de aantrekkelijkheid van de damsport. De topspelers zijn meer gericht op het spel zelf, met name hun eigen spel, en ervaren het imagoprobleem minder direct. Bovendien zitten topdammers die slechts oog hebben hun eigen belang op korte termijn in een comfortabele positie. In geen enkele andere sport is de kans om te verliezen zo klein als bij het dammen. Dat ongeveer 50% van de topspelers de remisemarge niet als een probleem zien is dus geen kompas waarop de dambestuurder kan varen. Hij heeft zijn eigen verantwoordelijkheid.

Dan de vraag hoe het zit met die andere (ongeveer) 50%. Een minderheid van zo'n 30% van hen gaat akkoord met de puntenoverwinning. Een deel staat er niet afwijzend tegenover maar wil eerst meer onderzoek, een ander deel draagt alternatieven aan. Wat de eerste groep betreft, aan hen kan de vraag gesteld worden: "Wat verwacht u van nog meer onderzoek, anders dan een bevestiging van eerdere resultaten?". Bij de tweede groep kan men stellen dat er geen nieuwe alternatieven zijn aangebracht, die serieus met de puntenoverwinning kunnen concurreren. Laten we nog even een paar alternatieven bij langs lopen.

Verhoging van het speltempo.

Gezien het inmiddels ook al zeer hoge remisepercentage in de WK barrages is dit geen serieuze optie. *Herinvoeren van de 3-0.* Heeft geen direct effect op de remisemarge. *Stopdam.* Zeer effectief middel

tegen remises, maar door het verdwijnen van het bestaande eindspel kan men het draagvlak vergeten.

Plusremise. Pakt remisemarge zelf niet aan.

Dus...

Fundamentele keuzes

Interessant is de score op de 'fundamentalistische' vragen.

Zou u wel spelen als de puntentelling DT wordt ingevoerd?

Ja, zegt 64%. Nee, zegt 29%.

Uitgaande van het Van Gorteleffect en het 'de soep wordt niet zo heet gegeten' effect kan men die 29% rustig enorm naar beneden bijstellen. De volgende vraag houdt direct verband met de vorige.

Zou u kiezen voor een NK oud spel in een alternatieve bond?

Ja, zegt 35%. Nee, zegt 54%. Hier is het aantal blancostemmers vrij hoog, 11%. Op Damforum ging Van Gortel er van uit dat 95% van de dammers het met hem eens zou zijn en een grote meerderheid hem zou volgen bij het oprichten van een nieuwe bond 'oud spel'. Dat valt dus wel mee.

Wat nu

De resultaten van de enquête Van Gortel maken het er voor de nieuwe Bondsraad, die op 10 januari 2004 opnieuw wordt geïnstalleerd, niet gemakkelijker op. Enkele bondsraadsleden zijn al door de knieën gegaan. Een beetje voorbarig lijkt mij.

Wat is het alternatief? Doorgaan als enige, nu al marginale sport, waar het percentage gelijke spelen op (wereld)topniveau op 90% ligt? Een weinig wenkend perspectief, in feite een onmogelijk perspectief. Essentieel lijkt mij dat de KNDB zich niet laat 'gijzelen' door een minderheid. Een luidruchtige, fanatieke minderheid die bij voorbaat elke open discussie over aanpassing van de puntentelling afwijst. Die dreigt om te stoppen met dammen. Om af te splitsen. Die het spookbeeld oproept van 'een

heel ander spel'. Die het alleenrecht opeist te weten wat het 'zuivere damspel' is. Die zich beroept op bestaande damliteratuur als maatstaf en daarmee dus elke ontwikkeling uitsluit. Zelfs de enquête Van Gortel wijst uit dat dit een minderheid is, vermoedelijk veel kleiner dan uit de percentages blijkt.

Niet uit te sluiten is dat de Bondsraad op 10 januari voet bij stuk houdt. Dat zal enig rumoer geven, maar ervaringen elders leren dat vooroordelen als sneeuw voor de zon verdwijnen wanneer er enige tijd met de nieuwe telling is gespeeld.

De Bondsraad zou ook kunnen kiezen voor uitstel en een goed voorbereid referendum kunnen organiseren. Goede voorlichting over de nieuwe telling, het ontzenuwen van alle spookverhalen is in ieder geval belangrijk. Dit aspect is toch nog onderschat. Het minste dat de Bondsraad kan doen, is het stimuleren van de nieuwe telling waar dit mogelijk is, bijvoorbeeld in zomertoernooien, districts- en regionale kampioenschappen. Nogmaals, toepassing in de praktijk is het krachtigste overtuigingsmiddel. Zo hebben de toptoernooien in Delft er ongetwijfeld toe bijgedragen dat West-Holland de enige damprovincie is waar de topspelers nu al in meerderheid voor de nieuwe telling zijn. De spookverhalen komen vanuit Delfts perspectief vooral uit Verwegistan. Uit plaatsen als Groningen, Zutphen en Sittard.

Historische overwinning op Rusland

Een traditie werd in ere hersteld. Na 13 jaar traden de twee sterkste damlanden van de wereld weer tegen elkaar in het strijdperk. In 1990 heette de tegenstander van het Nederlandse team nog: Sovjet-Unie. Kort nadien viel deze federatie uiteen. Er ontstonden daarna zoveel problemen van allerlei aard, dat de daminterland naar de achtergrond verdween.

door Leen de Rooij

Op verzoek van de (alternatieve) Russische dambond werd een oude traditie nieuw leven ingeblazen. Op 28, 29 en 30 juli ontmoetten achttallen van beide landen elkaar in het gemeentehuis van Brunssum. Vorige duels bestonden uit vier wedstrijden. Nu was om praktische redenen gekozen voor drie ontmoetingen. De organisatoren hadden het ook bijzonder druk met het Brunssumtoernooi dat aansluitend heeft plaatsgevonden.

Voor aanvang van de wedstrijd klonk van Russische zijde enig gemor: "Waarom speelt er geen vrouw mee in het Nederlandse achtal? Waarom is er geen Nederlandse junior bij?" Ondanks deze (terechte) opmerkingen ging het Russische team als favoriet van start. Misten de Russen spelers als Georgiev, Getmanski en Milshin,

daar stond tegenover dat Nederland niet kon beschikken over matadors als Sijbrands, Wiersma, Clerc en Heusdens.

Wat niemand verwacht had, gebeurde toch. Voor het eerst in de damgeschiedenis wisten de Nederlanders hun concurrent te verslaan. Er kwam drie maal 9-7 op het scorebord te staan. In de 19 interlands tegen de Sovjet-Unie had Nederland slechts drie maal een gelijkspel kunnen bereiken.

In het eerste duel wist Hein Meijer de volle winst te behalen tegen een murwgespeelde wereldkampioene Tansykkuzhina.

In de tweede wedstrijd werd de

tijdnoodfase noodlottig voor Schwarzman. Thijssen hield het hoofd koel en kon een belangrijke zege boeken. Barkel, maar vooral Scholma, mochten niet klagen dat hun nadeel niet beslissend werd. Daarentegen miste Hans Jansen de winst.

In het derde treffen konden Jansen en Barkel goede winstpartijen boeken. Tsjizjov liet Scholma deze keer niet ontsnappen. Schwarzman moest een doldrieste opzet bijna met de dood bekopen. In razende tijdnoed kon hij zich door een fraai gambiet nog juist redden.

De overwinning in het derde duel was meer dan verdiend, want ook Meijer en Messemaker kregen groot voordeel.

Uitslagen:

(er werd drie maal tegen dezelfde tegenstander aangetreden)

1. Kees Thijssen	- Schwarzman	1-1,	2-0,	1-1	Totaal	4-2
2. Auke Scholma	- Tsjizjov	1-1,	1-1,	0-2	Totaal	2-4
3. Martin Dolfing	- Kalmakov	1-1,	1-1,	1-1	Totaal	3-3
4. Hans Jansen	- Kalinov	1-1,	1-1,	2-0	Totaal	4-2
5. Marino Barkel	- Kostionov	1-1,	1-1,	2-0	Totaal	4-2
6. Jos Stokkel	- Tchertok	1-1,	1-1,	1-1	Totaal	3-3
7. Hein Meijer	- Tansykkuzhina	2-0,	1-1,	1-1	Totaal	4-2
8. Bas Messemaker	- Ishmetov	1-1,	1-1,	1-1	Totaal	3-3
		9-7,	9-7,	9-7	Totaal	27-21

Alexander Georgiev prolongeert wereldtitel

In september werd in Zwartsluis de barrage om de wereldtitel gespeeld tussen de Russen Alexander Georgiev en Alexei Tsjizjov en de Let Guntis Valneris. Het was het staartje van het in mei van dit jaar eveneens in Zwartsluis gespeelde WK toernooi. De drie heren waren daar na drie weken dammen en een zinderende slotronde gelijk geëindigd.

Na vele remises wist Georgiev in de veertiende partij toe te slaan door winst op Valneris in een sneldampartij. De Rus prolongeerde daarmee zijn wereldtitel die hij begin dit jaar in een match tegen Tsjizjov voor de eerste keer had behaald.

In de barrage werd eerst een dubbelronde competitie afgewerkt, zes partijen die alle in remise eindigden. Daarna volgde een enkelronde competitie gespeeld met een rapidtempo. Deze drie partijen eindigden eveneens in remise. Daarna volgde een competitie sneldammen, wederom drie remises. Opnieuw moest er gesneldamd worden tot in de dertiende partij Georgiev de ban brak. Hij won van Valneris in een mooie omsingelingspartij. Valneris blijft hiermee op één wereldtitel steken (1994). Tsjizjov is recordhouder met 9 wereldtitels.

Boek WK 2003

In de loop van december komt het boek over het WK 2003 in Zwartsluis uit. Het boek is te bestellen via de WK-website, dan wel schriftelijk of telefonisch bij H. Boers, De Moerasorchidee 19, 8064 HN Zwartsluis, 038-3868015. Het boek kost € 25,—, exclusief verzendkosten.

Nederland B wint met grote cijfers van Italië

De overwinning van een Nederlands B-team op het Italiaanse zevental zal voor de kenners niet helemaal onverwacht zijn gekomen. Het Nederlandse team bestond uit een aantal getalenteerde jeugdspelers en enkele subtoppers: vooral spelers die dit jaar hun kansen niet hadden kunnen waarmaken. Italiaanse dammers hebben niet veel kansen om hun krachten met elkaar te meten. Er wonen in het hele land slechts enkele honderden dammers, die verspreid wonen van Triëst tot Reggio di Calabria. Spelers als Bubbi behoorden in hun juniorentijd tot de top van de wereld. Door hun beperkte isolement kunnen ze echter niet hele-

maal doorbreken. De uitnodiging voor deze interland werd buitengewoon op prijs gesteld. Naar verwachting zal er volgend jaar een return plaatsvinden in Italië.

Invaller Reinier Stortelder werd topscorer. Als enige won hij al zijn partijen. Het Nederlandse team bestond uit acht spelers. Toen de Italianen slechts met zeven spelers aan de start kwamen, werd ervoor gekozen om de achtste speler tegen een jeugdspeler van Huissen te laten spelen. Remco Vredenberg (2x) en Albert Pathuis (1) konden zich aldus met enige fantasie de status van Italiaans international aanmeten.

Uitslagen:

Eerste ronde -17 juli- Huissen

Nederland		-	Italië	
1.	Peter Schuitema	-	Raoul Bubbi	1 - 1
2.	Friso Fennema	-	Loris Milanese	0 - 2
3.	Joost Hendriksen	-	Ricardo Agosti	2 - 0
4.	Bill Neven	-	Roberto Tovagliaro	2 - 0
5.	Alex van Prinsenbeek	-	Diego Tranquillini	2 - 0
6.	Erwin Heunen	-	Luca Lorusso	2 - 0
7.	Reinier Stortelder	-	Stefano Iacono	2 - 0
Totaal				11 - 3

Tweede ronde -18 juli- Huissen

Italië		-	Nederland	
1.	Raoul Bubbi	-	Richard Kromhout	0 - 2
2.	Loris Milanese	-	Peter Schuitema	0 - 2
3.	Ricardo Agosti	-	Alex van Prinsenbeek	0 - 2
4.	Roberto Tovagliaro	-	Reinier Stortelder	0 - 2
5.	Diego Tranquillini	-	Bill Neven	1 - 1
6.	Luca Lorusso	-	Friso Fennema	0 - 2
7.	Stefano Iacono	-	Martijn van Gortel	0 - 2
Totaal				1 - 13

Derde ronde -19 juli- Huissen

Nederland		-	Italië	
1.	Erwin Heunen	-	Raoul Bubbi	1 - 1
2.	Richard Kromhout	-	Loris Milanese	1 - 1
3.	Reinier Stortelder	-	Ricardo Agosti	2 - 0
4.	Alex van Prinsenbeek	-	Roberto Tovagliaro	1 - 1
5.	Martijn van Gortel	-	Diego Tranquillini	1 - 1
6.	Peter Schuitema	-	Luca Lorusso	1 - 1
7.	Friso Fennema	-	Stefano Iacono	2 - 0
Totaal				9 - 5

Primeur

Ik lach me kapot... Vijftien jaar sportjournalistiek maar uitgerekend een paar jaar na m'n overstap naar een andere redactie loop ik tegen een geweldige primeur aan. De KNVB heeft geweldige revolutionaire plannen! Ze gaan een systeem invoeren in de eredivisie dat zijn weerga niet kent en dat iedereen verstand zal doen staan door de verbluffende eenvoud en effectiviteit.

Zou ik nu op de sportredactie van een landelijk dagblad hebben gewerkt, dan had ik er geheid de opening van de krant mee gescoord. Andere media zouden zich direct storten op dit geweldige nieuws en mijn faam als journalist zou ik met deze primeur definitief hebben gemaakt.

Voetbal zat immers al een flinke tijd in het slop en dat is door deze geniale vondst definitief verleden tijd. Het was saai de laatste tijd, met al die bloedeloze nulnulletjes op het hoogste niveau en daar kon je als journalist je lezers niet meer warm voor krijgen. Waarom elke keer verhalen over Ajax, Feyenoord en PSV op de eerste sportpagina, hadden veel lezers al gemopperd, als ze er toch niet in slagen om een fatsoenlijke uitslag op het scorebord te brengen. Al die nulnulletjes kenden de lezers nou wel en een enorme hoeveelheid dreigende lezersbrieven kwam op de redactie binnen: dat geploeter van die topclubs. Het leek eventjes leuk te zijn geworden toen was besloten om een overwinning met drie punten te belonen in plaats van twee, maar ja, als er niet wordt gewonnen zet dat toch echt geen zoden aan de dijk. Ik sprak Smeets en Jansma, Barend en Van Dorp. Allemaal klaagden ze hun nood. Moesten ze hun zendtijd nog wel vullen met dat geploeter met die bal?

Smeets mopperde dat hij al vier uitzendingen lang hetzelfde rijtje uitslagen had voorgelezen als er weer een ronde was afgewerkt in de strijd om de landstitel: Ajax - Feyenoord 0-0, PSV - Vitesse 0-0, Roda - RKC 0-0... Jankend kwam Smeets naast me zitten. Als oude rot in het vak was hij zelfs door z'n cynische opmerkingen heen. Wat moet je daar nou nog van zeggen? Jansma sprak hem bemoedigend toe, maar z'n opmerking dat-ie vroeger ook wel eens zoiets bij de hand had gehad bij damwedstrijden kon Smeets niet echt opmonteren.

Uit puur medeleven besloot ik Mart, Cees, Frits en Henk snel een beter humeur te bezorgen: "Er is een oplossing collega's. De KNVB moet de feitelijke beslissing nog nemen, maar er is zo'n lobby op gang gebracht dat dit een formaliteit is". Verbaasd en vol verwachting keken ze me aan. "Wat dan?". Dan maar geen primeur, het hoge woord eruit: voortaan wint de ploeg die het vaakst tegen de paal of de lat heeft geschoten!

Bedoel je, informeerde Mart, dat Ajax met drie keer tegen de paal wint van Feyenoord dat één keer dat lat heeft geraakt? Triomfantelijk kijk ik hem aan en Cees, Frits en Henk zijn sprakeloos over zoveel genialiteit. Oh, gaaf zeg, stamelen ze. De mensen zullen weer in extase raken.

Van Stigt Thans wint KNDB-beker

Op zaterdag 10 mei 2003 begonnen in Schiedam en Huissen 32 teams aan de strijd om de KNDB-beker. Ondanks dat slechts zes ereklasseteams deelnamen, was het toernooi uitstekend bezet. Het was het eerste jaar dat ook tweede teams konden deelnemen. Dat resulteerde in een deelname van drie reserveteams. Van deze teams bereikten Troesoe 2 en Witte van Moort 2 de tweede ronde.

door Leo Mous

Na de eerste ronde werden alle wedstrijden traditiegetrouw in Huissen gespeeld. Opvallend was het grote aantal wedstrijden dat op reguliere wijze werd beslist. Bij de in totaal 32 gespeelde wedstrijden moest er slechts 4 keer worden gesneldamd om een winnaar aan te wijzen. Minpuntje was het feit dat BEGB Cornjum zich voor de tweede ronde uit het toernooi terugtrok. De club is hiervoor gestraft met uitsluiting van deelname volgend jaar.

Onderstaand artikel van de hand van de KNDB coördinator teamwedstrijden Leo Mous had moeten verschijnen in het vorige nummer van Het Damspel. Helaas is daarmee iets misgegaan. Uiteraard mag een eindverslag van de nationale bekercompetitie niet ontbreken in het bondsorgaan. Bij deze, met excuses voor de late plaatsing.
De redactie.

Het toernooi werd uiteindelijk in de slotfase gedomineerd door drie top-ereklasseteams met in hun gezelschap de verrassend sterk opererende Friese cupfighter De Oldehove.

Na een zeer interessante halve finale, waarin Witte van Moort nipt van Heijting Huissen won en De Oldehove door Van Stigt Thans minder werd afgeslacht dan de cijfers doen vermoeden, streden op 21 juni Van Stigt Thans en Witte van Moort om de eerste plaats. Beide teams waren zeer gemotiveerd en verschenen met een sterke opstelling achter de borden. Het werd een zinderende finale die in een 5-5 gelijkspel eindigde. Toen ook de daaropvolgende sneldamwedstrijd geen beslissing bracht, was Van Stigt Thans winnaar door de winst van Rob Clerc tegen Marino Barkel aan bord 1 in de reguliere wedstrijd.

Witte van Moort bestreed de rechtmatigheid van de overwinning van Van Stigt Thans. Men tekende officieel protest aan tegen de wijze waarop in de sneldampartij tussen Clerc en Barkel arbitrage is toegekend aan de speler van Van Stigt Thans. De protestcommissie heeft

v.l.n.r. Rob Clerc, Frits Luteijn, Anton van Berkel, Ron Heusdens

het protest echter afgewezen. Ook de hierop volgende procedure bij de commissie van beroep leidde niet tot een andere beslissing. De strijd om de derde en vierde plaats tussen De Oldehove en Heijting Huissen werd moeizaam door Heijting Huissen gewonnen,

dat in eigen huis niet op volle sterkte aantrad.

Door deze resultaten zijn Van Stigt Thans, Witte van Moort en Heijting Huissen geplaatst voor deelname aan het bekertoernooi van volgend seizoen.

Halve finale

Heijting Huissen	-	Witte van Moort	3-6
A. Baljakin	-	M. Podolski	1-1
G. van Aalten	-	M. Barkel	1-1
J. Hendriksen	-	P. Schuitema	1-1
G. Berends	-	S. Winkel	0-3

De Oldehove	-	Van Stigt Thans	1-10
D. Edelenbos	-	A. Van Berkel	0-3
J. Algra	-	R. Heusdens	0-3
J. Lemstra	-	F. Luteyn	1-1
J. Hoogterp	-	D. Van Schaik jr.	0-3

Derde en vierde plaats

De Oldehove	-	Heijting Huissen	3-6
P. Tuik	-	R. Schrooten	0-3
J. Algra	-	G. Berends	1-1
J. Lemstra	-	R. Veening	1-1
P. Leijenaar	-	H. Klaassen	1-1

Finale

Van Stigt Thans	-	Witte van Moort	5-5	5-5
R. Clerc	-	M. Barkel	3-0	1-1
R. Heusdens	-	S. Winkel	1-1	1-1
A. van Berkel	-	M. Podolski	0-3	0-3
F. Luteyn	-	P. Schuitema	1-1	3-0

Van Stigt Thans winnaar op grond van de overwinning op bord 1 in de reguliere wedstrijd.

Kerstoploswedstrijd

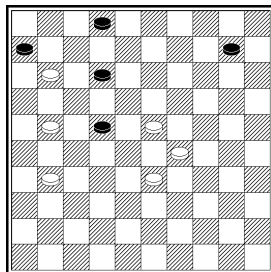
In veel damrubrieken worden in de maand december damproblemen ter oplossing aangeboden. Veelal worden er door de redacteuren prijzen uitgelooft. Niet alleen wordt de band met de lezers op deze manier aangehaald; damproblemen blijken nog altijd het propagandamiddel bij uitstek om lezers voor het damspel te interesseren.

De Kring voor Damproblematiek (KvD) tracht op haar manier de damsport te promoten en haar orgaan De Problemist onder de aandacht te brengen.

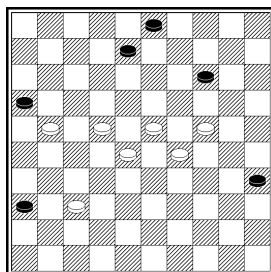
Normaliter wordt er om de twee jaar een Kerstoploswedstrijd georganiseerd door de Kring voor Damproblematiek. Doordat de oploswedstrijd vorig jaar een groot succes was heeft de KVD gemeend om ook dit jaar een Kerstoploswedstrijd te organiseren. De redacteuren van damrubrieken in dagbladen krijgen een viertal problemen ter publicatie aangeboden. Onder de inzenders worden geldprijzen verloot van resp. 45, 35 en 25 Euro.

Daarnaast worden er twee jaarabonnementen op De Problemist beschikbaar gesteld. Oplossingen dienen **vóór 15 januari** te worden ingezonden naar: A. Schokker
Lomondlaan 18
1060 PL AMSTERDAM
E-mail: zaschokker@hotmail.com

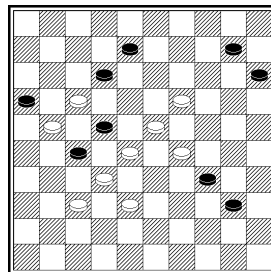
Ook dit jaar wordt er een viertal problemen ter oplossing aangeboden van de beroemde problemist Dirk de Ruiters uit Duivendrecht.

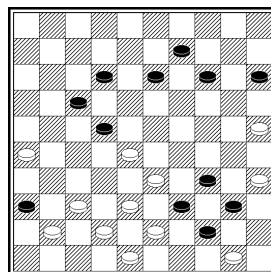
Het **eerste probleem** is een rustige binnenkomer die de partijspeler zal aanspreken. De gang naar winst in de verschillende varianten is zo'n 7, 8 zetten diep.

De **tweede stand** is misschien wat lastiger. Afhankelijk van de zetten die zwart speelt zijn er twee hoofdvarianten mogelijk. Beide zijn uit na 8 zetten.

Bij de **derde opgave** is de hoofdrol voor schijf 19. Het bekende eindspelletje hoeft geen problemen op te leveren. Na 11 zetten is er een dam-schijf oppositie bereikt.

Het **vierde diagram** biedt fraaie staaltjes problematiek. Wordt de auteursbedoeling gevonden, dan blijkt dat er meerslag in verwerkt is, dat de zwarte

dam gedwongen moet slaan, dat zwart een laatste remise poging onderneemt, maar dat wit dan een winnende mini combinatie uitvoert. Al dit moois is 12 witte zetten diep.

Ook als niet alle oplossingen gevonden worden kan men bevindingen insturen en meedingen naar de beschikbaar gestelde prijzen. De Problemist richt zich namelijk niet alleen op de ervaren oplosers, maar ook op beginnende oplosers en problemisten.

FMJD-titels voor Nederlandse spelers

De volgende spelers hebben sinds januari 2002 een nieuwe FMJD titel verworven:

Tot GMI (Internationaal grootmeester) werden uitgeroepen:

Ron Heusdens door zijn GMI resultaat in het WK 2003 en **Hein Meijer** door zijn GMI resultaat in het Bijlmer toernooi 2002.

Jeroen van den Akker verwierf de MI-titel (Maitre International) door zijn MI-norm in het toernooi van Minsk 2002.

Cor van Dusseldorp werd ook benoemd tot MI omdat hij de ratinggrens van 2250

overschreed. De benodigde normen voor de titel had hij al eerder gehaald, maar voor de MI-titel is ook een rating van 2250 vereist.

De MF titel:

Op de Algemene Vergadering van de FMJD in oktober 2002 is een aantal versoepelingen aangenomen voor de titel MF (Maitre FMJD) omdat het FMJD-bestuur vond dat de verdeling van titels niet goed was.

Het aantal spelers met de titel MF was niet veel groter dan het aantal met de titel MI of de titel GMI. De volgende maatregelen

zijn genomen om het aantal spelers met de titel MF flink uit te breiden:

- Het vijfjaarcriterium is vervallen. De benodigde 3 of 4 normen voor de titel kunnen nu ook over een langere periode worden gehaald.
- De minimale rating eis is vervallen: ook spelers met een rating onder de 2210 komen in aanmerking voor een MF-titel.
- De eis dat een TIT-norm moet zijn gescoord is vervallen; dit houdt in dat een MF-titel ook kan worden verdiend door uitsluitend in nationale wedstrijden of in open

internationale toernooien volgens Zwitsers systeem behaalde normen.

- Er zijn nog maar 3 normen nodig voor een MF titel, maar wel minstens 30 partijen.

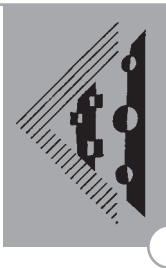
De volgende Nederlandse spelers hebben door deze maatregelen op het FMJD congres in 2003 de MF-titel gekregen:

Marino Barkel, Gerrit Boom, Dick van Dijk, Fred de Koning, Martin Dolfing, Evert Dollekamp, Peter Hoopman, Wim Kalis, Olga Kamycheeva, Mark Kemperman, Henk

Klarenbeek, Anton Kosior, Jasper Lemmen, Alex Mathijssen, Jan van Meggelen, Bas Messemaker, Odin Mol, Jacob Okken, Bert Raven, Wim van der Kooy, Rein van der Pal, Marco Wiering, Sven Winkel

De MFF titel (Maitre FMJD Féminin):

Ook hiervoor gelden de bij de MF-titel aangegeven versoepelingen en hierdoor heeft **Danielle de Vos** deze titel verworven.

Partij en Compositie

Arie van der Stoep
Burgemeester Vlakklaan 30
4927 AB Hooge Zwaluwe
Avdstoep@xs4all

Misbaksels met een lekker kontje

Verscheen in het septemhernummer mijn laatste bijdrage, hier mijn allerlaatste (Nee, het stuk gaat niet over damesdammen). In het volgende nummer vindt u mijn allerallerlaatste.

Verrassend vaak, misschien wel eenmaal per drie competitieronden, loopt een partij uit op een scherp motief of eindspel. Op diagram 1-4 voorbeelden. Vraag aan Johan Bastiaannet: zit er een onbekende winst tussen, zodat we betreffende stand kunnen opnemen in de grote databank met eindspelen?

Op voorwaarde dat er dan nog wordt gedamd – maar hoeveel eeuwen zijn er niet verstreken sinds de Fransman Eloy d'Amerval, priester, dichter, componist en opvoeder aan het koninklijk hof, omstreeks 1500 dammen een spel noemde waarmee een mens eer inlegt?, en na een half millennium floreert het nog steeds – zal dit blad over pakweg 50 jaar een collectors item wezen. De verzamelaar mag dan zeker de winst niet onthouden worden die Gérard Jansen in het Nederlands kampioenschap 1996 verwezenlijkte tegen Bert Raven.

Zelfs nog mooier dan wonderschoon, bedacht de koppenmaker in 'de Volkskrant', 20 april 1996. We komen erin na zwarts 41e zet, zie diagram 1. De spelers koersen met de zetten **34 (239, 39) 10, 40 (3-9) (19?) 34, 13, 14** aan op een scherp eindspel met een aantal fraaie varianten. Werken we de 3x3 uit de partij een zet terug, dan krijgen we diagram 2 op het bord. Oplossing **14 (18) 38**. Raven koos in de partij nu voor **(22A)**. Op **(A23)** zou wit als volgt hebben gewonnen: **33 (12) 21 (18) 17 (29, 23) 10, 19, 11/12** met een 2x1 die zo vaak als probleemmotief dienst doet: **(19) 6/7 (23) 1 (28) 29+**. Vanwege de alternatieve zetten

beantwoordt deze variant niet aan de allerhoogste eisen. Wél geheel compositorisch voltrekt zich de winst na Ravens keus **(22): 21 (12) 16**, waarna zwart het opgeeft. Immers, wit heeft thans het volgende in petto: **(27) 11 (31) 6 (9B, 36) 17 (41) 28 (47) 17, 17+**. In de B-variant komt zwart in een vangstelling terecht: **(B36) 1 (9, 41) 15+**.

Diagram 3 stamt uit de competitie 1998-'99, TDV-Damlust. Dammers schijnen massaal de verkorte notatie onbegrijpelijk te vinden, dus ga ik even over op lang. Dammen is een simpel spel; open en gesloten klassiek, de partiebennard, het naamloos skelet en de Valkenburgvariant, je hebt het in een zucht onder de knie, maar die problemistennotatie... Hoe je ook zwoegt, het blijft abracadabra. Van Berkel won door **64. 10-4 17-21 of? 65. 26x17 22x31 66. 4x43 31-37 67. 43-38**. Zwart gaf het op, omdat (37-41) verliest op 38-32, en (25-30, 37-41) op 29-24 (41-47) 38-29+.

Diagram 4, een stand uit het Nederlands Kampioenschap voor Vrouwen 2000, bevat twee winsten. Erna won als volgt. **47. 39-34 12-18 48. 35-30 24x35 49. 25-20 19-24 50. 20x29 18-22 51. 29x18 22x13 52. 33-28 27-31 53. 28-23 31x33 54. 34-30 35x24 55. 23-19 13-18**. Om de lezer te laten oefenen met de notatie, schakel ik over op de hogere versnelling: (38) 24 (42) 20 (47) 14 (36) 9A (36-22)+. (A10)41+. De 3x1-stand werd omstreeks 1800 door Parijzenaar Blonde genoteerd. Wit wint ook door naar veld 50 te lopen, met dezelfde winst als in de partij. Diagram 5 kwam voor in de Europacup voor achttallen, Velp 1999. Wit-Rus Alexander Boelatov versloeg hier namens Minsk Johan Wiering, vertegenwoordiger van Hiltex. Winst lijkt 25-20, want op (31-36) 14-23 (22-28, 36-41) wint 16-32

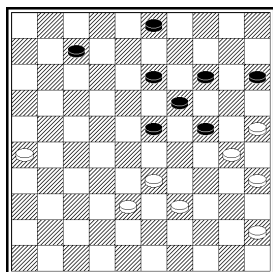
(41-47) 32-10, 20-15, 15x24. Zwart kan de witte dam echter naar veld 26 laten slaan, en dan gaat de finesse niet op. Hoe won Boelatov dan wel? Door **63. 14-23 15-20A 64. 25x14 31-36 65. 23-46 21-27 66. 46-23 27-31 67. 23-19** en Wiering gaf op vanwege (28,41) 8+. Laat zwart (15-20) achterwege, dan wint wit als volgt: (A36) 37 (217) 37-19 (271B) 46 (27) 250+ (B28) 21+.

Zelfs de meest verstokte partijspeler weet, dat ook een problemist kan toewerken naar een scherp motief of eindspel. Veel te vaak zie je een lullige combinatie als aanloop, omdat het standje geen ruimte laat iets aardigs te bedenken. "Een probleem met de ziel in het achterwerk", placht Willy Monsma, in zijn tijd een autoriteit op probleemgebied, zo'n geval te typeren. In de buurt van de laatste verkiezingen vierden we de verjaardag van een dorpsgenote, ze werd 32. Over PvdA'er Wouter Bos zei ze: "Een misbaksel met een lekker kontje". En ter verklaring: "We stemmen hier in huis allemaal VVD".

Wit speelt en maakt een probleem

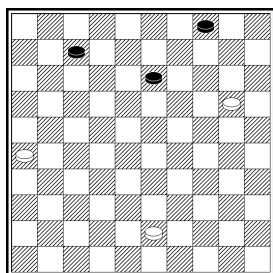
Veel zeldzamer dan partijen die uitlopen op een scherp motief of eindspel zijn partijen die besloten worden met een probleem, dus met een scherpe combinatie. Ik start met een mystificatie uit 'Een halve eeuw damclub IJmuiden', waarin J.M. Apeldoorn op blz. 73 als eerbetoon aan IJmuidens legendarische voorzitter Kerst de Jong de winst van diagram 7 liet zien. Na **31-26 (21-27) 26-21 (27-32?)** zou De Jong met **39-34, 23-19, 19x17 en 48x17** hebben gewonnen. Dat was in de onderlinge van DCIJ 1939. In datzelfde jaar 1939 verscheen echter '1001 miniaturen', en daar

Diagram 1
B. Raven

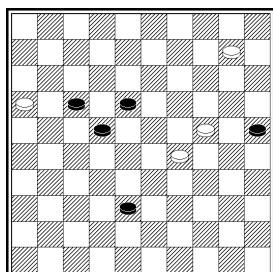
G. Jansen

Diagram 2
B. Raven

G. Jansen

Diagram 3
T. van der Krol

A. van Berkel

Voorprent

Een opmerking/mening over de voorprent van *Het Damspel* nr.4, van september 2003. Veel is en wordt geschreven over hoe we met zijn allen de damsport beter moeten verkopen, het een serieuzer gezicht geven, weg uit het hokje 'kneuterigheid'. Men zou met 'kleine' zaken kunnen beginnen. De op zichzelf hele mooie voorprent wordt volledig ontsierd door maar uit een soort onverschilligheid een hoop stenen op het bord te kwakken.

Waarom presenteert men dit niet met een normale en fatsoenlijke stand op het bord, zodat de buitenwereld kan zien wat dammen is? Nu staan er achttien zwarte schijven plus een zwarte dam!! Gooi er ook nog maar een witte dam op (zie foto). Het is dus onmogelijk dit ooit op het bord te krijgen. Heel erg kneuterig (dus opnieuw), maar ook een belediging van onze sport.

Sallie de Jong, Tilburg

staat de winst onder nummer 592 in op naam van A. den Dunnen, een nagenoeg onbekende problemist. Betrouwbaarder is diagram 8, voorgekomen in het kampioenschap van Kharkov, februari 1987. Tsipes speelde **45. 28-22**, de druk tegen zwarts korte vleugel opvoerend. Minkin vond nu een fraaie winst: **45... 11-17 46. 22x2 23-28 47. 32x14 13-19 48. 14x23 18x49 49. 2x30 25x43 50. 27-22 12-18 51. 22x13 35-40 52. 45x34 43-48 53. 21-16 48x2 54. 31-27 49x21 55. 16x27 2-16 56. 27-22 16-49 57. 22-18 49-44 58. 33-29 44-35** en wit gaf het op. Een indrukwekkend geheel, al zal een problemist met opgetrokken neus wijzen op de verwisselbare eerste en tweede zet.

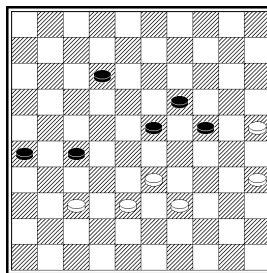
Met diagram 9 kan problematiek gesproken niets mis zijn, want de stand, voorgekomen op damclub Haarlem, werd in 'De Problemist' van september 1945 door de genoemde Monsma opgenomen als probleem. Beide spelers componeerden: Van Kesteren publiceerde ingewikkelde overmachteindspelen, Sluiter slagproblemen. Na **1. 27-22** koos zwart uit de remise-varianten die de stand bevat **1... 12-18 2. 22-17 18-22 3. 17-12 24-29**, om te worden verrast door **4. 33x24, 12-7, 32-28, 31-27, 44-40, 7-2x38** met een in de problematiek vaak toegepast motiefje.

Hetzelfde motiefje en dezelfde temposchepping met 44-40 zien we in diagram 10, Brunssum 2000. Tchartoriski reageerde op **46. 33-29** verkeerd, want met (13-18) 38-33 (17-21) 28-22 (23-28) haalt hij remise. Hij plakte met **46... 26-31**, en werd toen uitgetikt: **47. 29x9, 40, 28, 3, 27**, en daar is het motiefje weer.

Diagram 11 komt uit een partij die werd gespeeld in het WK Correspondentiedammen 1983-1988. Men nam er de tijd voor in de vorige eeuw. Wit staat moeilijk, en vluchtte in een gambiet: **51. 27-21 17x26 52. 28-22 30-34**. Wit heeft een schijnbare redding, aldus Rob Clerc ['Algemeen Dagblad', 11 juni 1988] in 32-28, 38x27 (19-23) 44-40 (24-30) 40-35, maar: (26-31, 23-28, 28x48) met winst op tempo. Luteijn speelde (daarom?) **53. 44-40?**, waarop Schotanus wit door **53... 24-30!** tot **54. 40-35** dwong en uithaalde: **54... 16-21 (13) 39, 40, 29, 27, 8**. Clerc: "Het lijkt wel een probleem!".

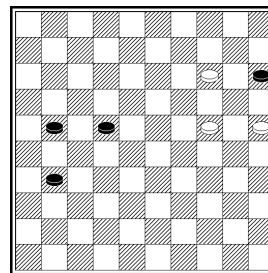
Met dit grootmeesterlijke citaat besluit ik mijn allerlaatste bijdrage aan HD. Tot het volgende nummer, beste lezer.

Diagram 4
E. Wanders

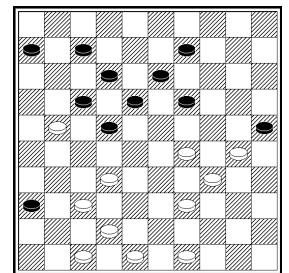
B. Graas

Diagram 5
J. Wiering

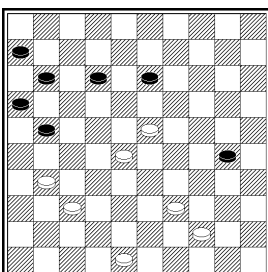
Boelatov

Diagram 6
S. Davidov

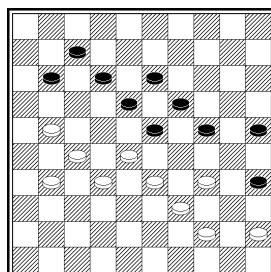
V. Grazjnov

Diagram 7
B. Dukel

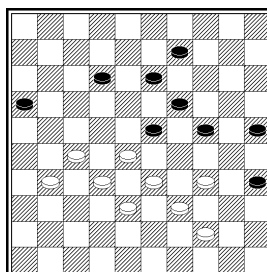
K. de Jong

Diagram 8
V. Minkin

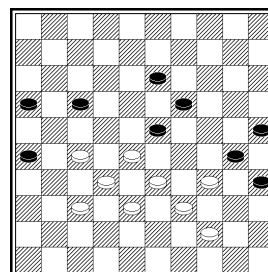
L. Tsipes

Diagram 9
J.J. van Kesteren

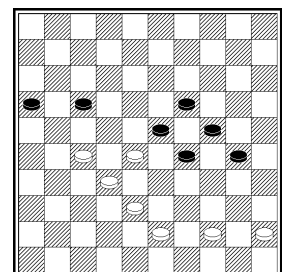
J.B. Sluiter

Diagram 10
L. Tchartoriski

E. Prozman

Diagram 11
A. Schotanus

F. Luteijn

Eindspel

Tjalling Goedemoed
Chr. Kerkhofstraat 12
8923 GB Leeuwarden
(058) 267 21 11

De essentie van het damspel

Na twintig jaar te hebben gedamd als een Pavlov-hond stelde ik mij de vraag: "Wat is (eigenlijk) de essentie van het Damspel?" Om deze vraag te beantwoorden moeten wij het verleiden, onze conditionering loslaten, die ons vertellen hoe ons spel is, het spel dat wij op school geleerd hebben, thuis gespeeld met onze vader en later op de club en via tijdschriften en later computers hebben leren kennen. Alles wat we over ons spel geleerd hebben, behoort niet tot de essentie van het damspel, maar zijn specifieke kenmerken van ons spel. Immers, wereldwijd wordt een grote diversiteit aan damspelen beoefend. Wat wij ons al realiseren voordat wij de regels van de diverse spelsoorten bestuderen, is dat alle damsoorten gespeeld worden met schijven die bewegen op een bord met velden, waarbij het de bedoeling is, dat de tegenstander zonder reglementaire zet komt te zitten, ofwel door verovering van alle stukken ofwel door het vastzetten van de tegenstander, zodat zijn stukken niet meer bewegen kunnen.

Om de essentie van het Damspel te doorgronden voeren we een vergelijkend onderzoek uit naar diverse damsoorten. Op het 8 x 8 bord worden diverse spelsoorten beoefend.

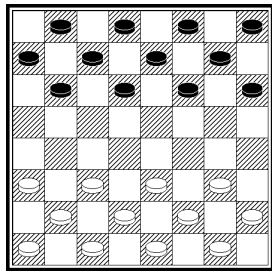

Diagram 1

Bij Russisch dammen, Braziliaans dammen en checkers worden slechts 32 van de 64 velden gespeeld. De bewegingsrichting van de schijven is schuin. In tegenstelling tot bijna alle damvarianten gaat meer slag niet voor bij Russisch dammen. Het Braziliaans damspel hanteert dezelfde regels als het internationale 10x10-damspel. Een schijf die aan de overzijde van het bord komt promoveert tot dam. Bij Russisch en Braziliaans mag een dam hele lijnen bestrijken.

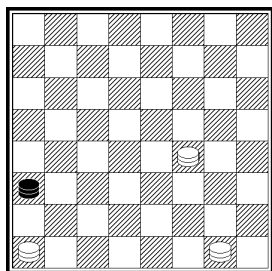

Diagram 2

Als we nadenken over hoe we een partij kunnen winnen, blijkt dat een partij die niet gewonnen wordt bij alle damsoorten remise is. Er zijn bij Braziliaans en Russisch dammen 3 dammen nodig om een dam te kunnen vangen, mits de bezitter van de 3 dammen de lange lijn controleert.

De winstmethode werkt zo: eerst verover je de tric-trac lijnen en vanuit bijv. diagram 2 gaat wit de magische driehoek opbouwen. (De nummering van het bord is als bij schaken, linksonder a1, rechtsboven h8): **1.g1-e3 a3-e7** Op 1... a3-f8 volgt 2.a1-g7 f8xh6 3.e3-b1 met damvangst. Na 1... a1-b2 heeft wit een analog vangststelsel als hier gedemonstreerd: **2.a1-c3!**

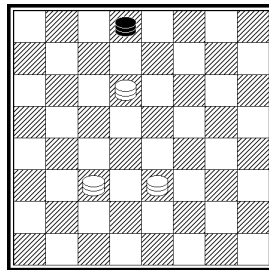

Diagram 3

Op 2... e7-d8 formeert wit met f4-d6 (diagram 3) de (noordelijke) magische driehoek. Op 3... d8-a5 volgt 4.c3-e1 gevolgd door een schaar en op 3... d8-h4 volgt 4.c3-e1 gevolgd door een schaar. Speelt zwart 2... e7-h4 dan formeert wit met 3.e3-c5! zijn magische driehoek met de top naar het oosten gericht. De andere 2 driehoeken gebruiken we na 1... a3-b4 2.a1-f6! met op 2... b4-a5 3.e3-c5 met westelijke piramide en op 3... b4-e1 4.f4-d6 wint wit door de zuidelijk gerichte magische driehoek.

Bij checkers mag je alleen vooruit slaan en een dam beweegt 1 veld per keer, vooruit en achteruit. 2 Dammen winnen van 1 dam door de ene dam in te sluiten.

Turks dammen wordt ook op een 8 x 8 bord gespeeld, maar het betreft hier een 64-veldenbord! Alle velden worden gebruikt, zodat dit bord 2 keer zo groot is! Bij dit spel bewegen de schijven orthogonaal, dat wil zeggen recht naar voren en opzij. Zie diagram 4.

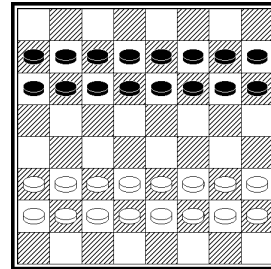

Diagram 4

In diagram 4 zien we de beginopstelling bij Turks dammen. Wit kan op 8 manieren openen. Een zwak punt van dit spel is dat je opzij mag schuiven. In een verslag over een damtoernooi in de islamitische oliestaat Bahrein, waar Clerc en C. van Leeuwen aan deelnamen, las ik dat er arbiters naast het bord staan om de spelers aan te manen vooruit te spelen als er een impasse ontstaat!

Er is nog een probleem bij Turks dammen. Hoewel 2 dammen van 1 dam winnen, kan een dam niet van een schijf winnen! Dit is eenvoudig in te zien: de schijf hoeft niet naar voren te gaan en kan zijwaarts blijven spelen om aan de vangarmen van de dam te ontsnappen.

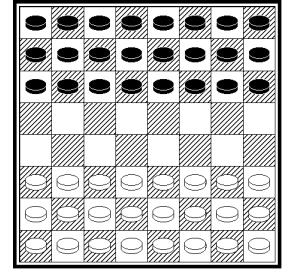

Diagram 5

De Kroatische wiskundeleraar Ljuban Dedic bedacht een uitstekende oplossing voor dit probleem: Kroatisch dammen (Croda genoemd). We zien in diagram 5 de beginstand. De schijven mogen zowel recht vooruit als schuin vooruit bewegen, er zijn dus 3 beweegerichtingen. Er zijn nu 22 openingszetten. Slaan gaat louter orthogonaal. Er wordt altijd progressie geboekt aangezien opzij schuiven verboden is. Het probleem van de dam tegen de schijf is daarmee ook opgelost. Laten we dit illustreren met een afspel na een - hoe toepasselijk - Turkse slag!

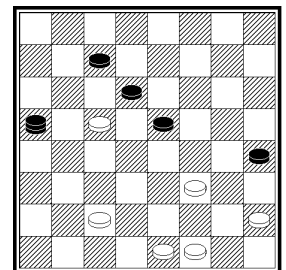

Diagram 6

Wit wint door **1.f1-e2 a5xd5 2.c2-d3! d5xe3 3.e2xc8** en nu gaat wit zo winnen: **3...h5-h6 4.c8-c1 h6-h7 5.c1-h1+.**

Vreemd dat orthogonale

spel? Als uw vader het U zo geleerd had, had U het dan ook vreemd gevonden? Is orthogonaal spel eigenlijk niet logischer als we eerlijk zijn? Waarom laten we de helft van alle velden vervallen en spelen we op elkaar kruisende lijnen? Denk daar eens over na (of beter: mediteer!). En denk eraan: laat uw verleden, uw conditionering los!

In het Turkse spel is er ook een oplossing gevonden voor het probleem van de dam die niet van een schijf wint. Het probleem werd voorgelegd aan een invloedrijke, wijze Turk, die sprak: "Ik verklaar dam tegen schijf winst!"

De bekoorlijke methode waarop 2 dammen van 1 dam winnen is in Turks dammen en Croda identiek.

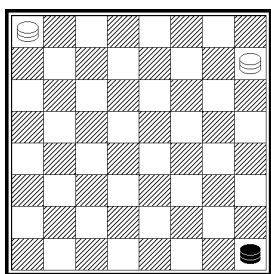

Diagram 7

De witte dammen staan zo opgesteld dat de zwarte dam alleen nog op h1 kan staan. Staat de dam op a1 dan volgt immers h7-h1 met een tang. Op b1...g1 volgt er h7-b7...g7 met damvangst. Vanuit de diagramstand speelt wit: **1.h7-b7** Zwart moet een hoek in: **h1-a1 2.b7-g7 a1-h1 3.g7-g2!!** De prachtige sleutelstand, waarbij de 3 dammen zich op 1 diagonaal bevinden.

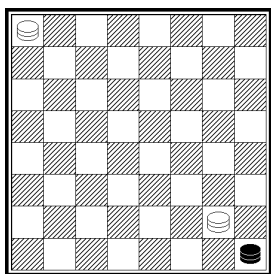

Diagram 8

Op de volgende zet wordt de zwarte dam altijd gevangen. Bijv.: 3... h1-h5 4.a8-h8 h5-b5 5.g2-g5 +.

De uitvinding van Dedic inspireerde Christian Freeling, webmaster van de Mindsports Arena, tot een nieuw spel, dameo genaamd. In dit spel mogen de stukken net als bij Croda in 3 richtingen bewegen, maar ook lineair bewegen is mogelijk.

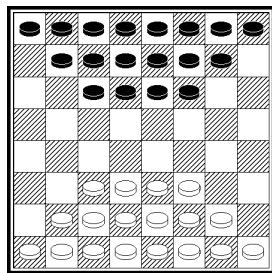

Diagram 9

Lineair zetten houdt in dat je een linie (een reeks schijven op 1 lijn van minimaal 2) schijven mag bewegen. In diagram 9 is dus mogelijk: b1-b3 of c1-c4 of c1-f4 of g1-e4 of (de schaakopening) e2-e4. Slaan in dit spel gaat orthogonaal. Een dam beweegt in alle 8 richtingen en bestrijkt hele lijnen. De methode om met 2 dammen van 1 dam te winnen is eenvoudig. Ook slaan met de dam geschied orthogonaal.

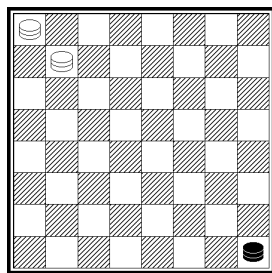

Diagram 10

1.a8-h8 Zwart moet de hoek in, want ook als hij over de diagonaal h1-c6 beweegt, wordt de zwarte dam gevangen, bijv.: **1... h1-f3 2.b7-f7 +. 1... h1-a1 2.b7-g7 a1-h1** en nu simpel **3.g7-h6 +.**

In Friesland wordt op het 10 x 10 bord een heel

ingewikkeld spel gespeeld, waarbij de schuifbeweging schuin is, maar waar zowel schuin als orthogonaal geslagen wordt! 2 Dammen winnen van 1 dam! Voor de winstmethode verwijs ik naar de rubriek Fries dammen in Het Damspel.

Dit is heel vreemd, want het orthogonaal slaan gaat over velden die helemaal niet met elkaar verbonden zijn, immers het 10 x 10 bord is een lijnenstelsel, waarbij op de kruispunten gespeeld wordt. Een (internationaal 10x10) dambord is ook helemaal niet vierkant zoals velen abusievelijk denken. Als we de witte velden verwijderen zien we dat ons speelbord een vreemd, kartelig geval is. Je kunt het bord ook zo gebruiken, dat je op 50 aaneengesloten velden speelt.

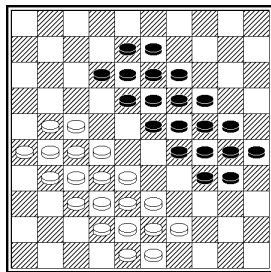

Diagram 11

Als je op dit bord damt, vragen mensen vaak wat voor vreemd spel je speelt. Het is gewoon dammen, mensen!

Je kunt de hoekjes linksboven en rechtsboven (2 x 15 velden) en de hoekjes linksonder en rechtsonder (2 x 10 velden) wegnippen en je houdt een compact 50-veldenbord over, dat wiskundig gelijk is aan ons 100-ruiten-bord (wiskundig gezien dus een 50-veldenbord, dat is eenvoudig te begrijpen). Een kwartslag draaien (draai de linker punt van het bord naar je toe) en je kunt dammen. Grappig is dat je nu orthogonaal speelt, altijd van donker naar licht of van licht naar donker. De lange lijn loopt van a5 naar h5 en de tricotlijnen lopen van e1

naar e7 en van f1 naar f7. De opening die wij kennen als 1.32-28 19-23 2.28x19 14x23 is hier: 1.d5-e5 g5-f5 2.e5xg5 h5xf5. Duidelijk is nu dat schuin spel of orthogonaal spel in essentie niet verschillen.

Bijna altijd wordt er op een bord gespeeld met een vierkante bordrand. Dit is echter allesbehalve vanzelfsprekend. Het schijnt dat in Rusland wel toernooien gespeeld zijn op 8 x 10 bord vertelde Auke Scholma mij. Het betreft een kruising russen Russisch dammen en internationaal dammen.

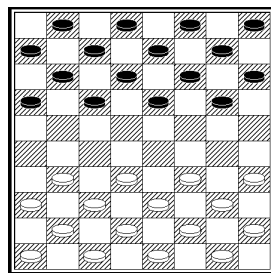

Diagram 12

Het leuke aan dit bord is dat 3 dammen nog steeds winnen van 1, ofschoon de bordgrootte van 32 is opgeschroefd naar 40 velden. (We tellen linksonder a1, rechtsboven h10 = h0)

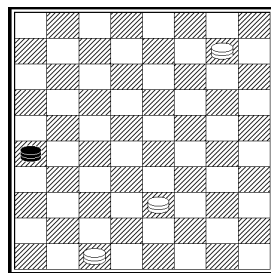

Diagram 13

De zwarte dam moet op a5 staan. Staat de zwarte dam op a9, b8, b0, c7, c9, d8 of do dan neemt wit de dam op orthodoxe wijze af met behulp van de vangstelling c1/e3. Staat de dam op a7 dan volgt 1.e3-b6! a7xho +.c1-a3 met opsluiting. Staat de zwarte dam rechtsonder op h2, g3 of h4 dan volgt (neem h2) 1.e3-f4 h2xho 2.c1-a3 2. Staat zwart op de lijn a1/h0 dan volgt c1-b2 gevolgd door g9-ho +.

1. g9-fo a5-e1 Anders wordt zwart in een hoek opgesloten! 2.g0-a5! en op de volgende zet komt de goeie, ouwe schaar!

In Nijmegen werd deze zomer voor het eerst een toernooi gespeeld op 10x11-borden. Het idee om op 10x11 borden te spelen (Ktardammen) is geïnspireerd door het boek 'Drie tegen één is gemeen' en de afwijkende cultuur van de planeet Ktar.

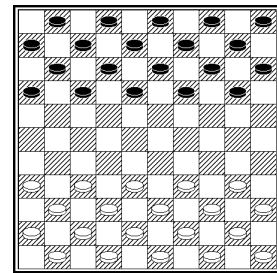

Diagram 14

Zo was de beginopstelling van het Ktardammen. Het eerste Ktardamtoernooi werd gewonnen door non-conformist Bart Terwel. De grap van dit bord is dat het bord meer velden telt dan een internationaal bord (55 versus 50) maar dat 3 dammen winnen van 1 dam.

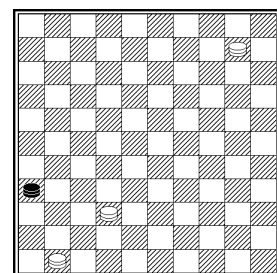

Diagram 15

Bij dit bord kunnen we de notatie van ons spel aanhouden (Vandaar de keuze voor een wit veld linksonder): linksboven 1, rechtsonder 55. U kunt zelf uitzoeken (de ideeën zijn hetzelfde als bij 8x10) hoe wit wint als zwart op een ander veld staat dan op veld 36. **1.10-4! 36-52** Op 1... 36-41 volgt 4-10 2.41x5 3.51-46 +. **2.4-36!** en op de volgende zet de schaar.

Ik twijfelde lang tussen het 10x11 en het 10x12 spel.

Begin 2004 zal in Leeuwarden een 10x12 toernooi georganiseerd worden in het kader van Experidammen. (Het eerste toernooi in de cyclus experidammen wordt op 2 november geïgspeld in Rijnsburg met (onbeperkte) demotie (waarover in de volgende rubriek méér).

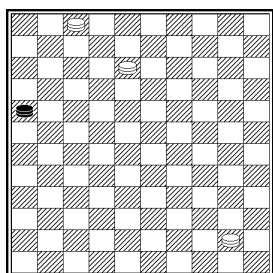

Diagram 16

Ook op het 10x12 bord winnen 3 dammen van 1

bord (op het 9x10 bord ook, maar op een 10x13 bord niet).

We tellen nu van linksboven -5, -4, -3, -2, -1, 1, 2... t/m rechtsonder 55 (we slaan naar goede traditie de 0 gewoon over). Veld 16 is het enige veld waar de zwarte dam niet meteen wordt gevangen in de vang of wordt ingesloten in de hoek -5 of 55. **1.50-54! 16-(-3)** Op 16-11 volgt 54-50 + en op 16-7 volgt (-2)-1 +.

2.54-16 en weer komt de schaar.

We hadden waarschijnlijk verwacht dat hoe groter het bord, hoe meer dammen je nodig hebt, maar niet de grootte van het bord, maar de **vorm** van het bord blijkt te bepalen of 3 of 4 dammen nodig zijn om 1 dam te

vangen! Dat is een eye-opener die de auteurs van "Drie tegen 1 is gemeen" mij boden.

In het Canadese damspel gaan al deze snuffes verloren. Bovendien is het bord te breed om te kunnen omsingelen of vasthouden. Een spel om snel te vergeten dus.

Wat weten wij nu over de essentie van het Damspel?

Het damspel schijnt de volgende essentiële kenmerken te bezitten:

- Er wordt gespeeld met schijven op een rechthoekig bord verdeeld in velden.
- Slaan is verplicht
- Een schijf die aan de overzijde van het bord komt promoveert tot dam

- Het doel van het spel is om te zorgen dat de tegenstander geen speelbare zet meer heeft
- Een partij die niet gewonnen kan worden is remise

We hebben ook gezien dat bordgrootte, bewegingsrichting, kenmerken van de dam en manier van slaan variabel zijn.

We hebben bij ons onderzoek gezien dat normaliter een dam gevangen kan worden door 2 of 3 dammen. Er is echter een uitzondering. In het internationale damspel zijn er 4 (!!!!) dammen nodig om 1 dam te vangen.

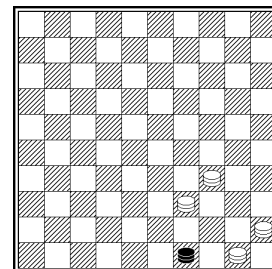

Diagram 17

Dit is de vangstelling waarmee 4 dammen een dam vangen: **1.50-44 49x1 2.39-34** (bijvoorbeeld) +.

Denkt U eens diep na over diagram 17, mensen. Of beter: mediteer!

Rake klappen op slotdag damfestijn

door Nikhila

DEVENTER - Danny Slotboom heeft in Deventer het vijftiende Rabodamtoernooi gewonnen. De titelverdediger uit Winterswijk onderstreepte in de slotronde zijn klasse. Het duel met naaste concurrent Krijn ter Braake was een eenzijdig schouwspel. "Ik ben afgeslacht", erkende Ter Braake na het machtsvertoon. Ook in de lagere klassen werden rake tikken uitgedeeld. Gerrit Maalderink stuurde zijn tegenstander al na tien minuten naar huis na een verwoestende zesklapper.

De ene droom na de andere ging in rook op. Herman Zuurveld van CoDa Colmschate stond in gedachten al op het podium, maar posteerde zijn dam op het verkeerde veld. "Het voorkomt promotie naar een nóg sterkere groep", troostte hij zichzelf.

Veel spelers likten hun wonden na het optrekken van de kruiddampen, maar anderen liepen stralend rond. Rob Hendriks bleef ongeslagen in de eregroep en ging nog met de tweede prijs aan de haal.

Brummenaar Danny Dix was ongenaakbaar in de hoofdklasse en kan volgend jaar het hoogste podium betreden.

Slotboom (17) was in zijn nopjes met de toernooizege. "Het was vandaag mijn geluksdag", vond hij. "Mijn oplossing van het toernooiprobleem viel na loting ook in de prijzen". De winnaar is toegetreden tot de junioren en moet zich in die categorie opnieuw bewijzen. "Bij de aspiranten was ik kampioen van Nederland".

Ook organisator Evert Zwiers blikte vooruit. "Dit was het laatste Rabodamtoernooi. De bank zal nog wel een financiële bijdrage geven, maar niet meer optreden als hoofdsponsor. We gaan op zoek naar een andere naamgever, want het toernooi gaat natuurlijk gewoon door".

Eindstanden na vijfde en laatste ronde:

Eregroep: 1. Slotboom 9; 2. Hendriks 6; 3. Ter Braake 6; 4. Van Panhuis 5; 5. Brouwer 3; 6. Kleinrensink 1.

Hoofdklasse: 1. Dix 9; 2. Roeterdink 6; 3. Smeenk 5; 4. Stehouwer 4; 5. Poepjes 3; 6. Van Ommen 3.

Overgangsklasse: 1. Leijssenaar 8; 2. Zuurveld 7; 3. Grouwstra 5; 4. Rademaker 4; Brummelman 3; 6. Schoneveld 3.

Eerste klasse: 1. Nuesink 8; 2. Baarda 6; 3. Boojink 6; 4. Kral 4; 5. Zomerdijk 3; 6. Stegeman 3.

Tweede klasse: 1. Horst 9; 2. Groters 7; 3. Maalderink 7; 4. Lucassen 5; 5. Krebbers 1; 6. Van Essen 1.

Problematiek

Johan van den Boogaard
Dr. Van Erpstraat 75
5341 AX Oss

Ter oplossing

Voor alle problemen geldt: wit speelt en wint

In probleem 851 uit de vorige serie ontbrak een witte schijf op veld 21. Oplossingen kunnen worden nagezonden.

Oplossingen van de problemen uit het juninummer 2003:

839. (M. van Dijk) 472 (36) 34, 439, 372, 31 (37) 493, 30, 450, 42, 22 Een niet zo moeilijke, maar aangenaam aandoende ontleding vanuit een partijachtige stand.

840. (A. Tavernier) 493, 428, 18, 38, 18, 41, 21, 5, 39 (16A) 43, 44, 44 A (43) 44. Ook hier zullen de oplosers weinig moeite mee hebben gehad. Onze Franse damvriend heeft heel wat moeilijk werk gemaakt.

841. (L. Faber) 19, 30, 23, 338, 38, 11, 4, 8, 2. Guerra
Een uitstekende bewerking van dit vele malen bewerkte motief.

842. (Ir. J. Viergever) 12, 22, 493, 372, 4, 37, 30, 45, 37 (12, 12) 32. Een vlotlopend vraagstuk met de stand na 30 als hoogtepunt.

843. (F. Schermer) 31, 22, 32, 45, 38, 3, 9, 4 (21A) 16 (11, 11) 21
A (19) 36 (21, 23) 4 (29) 12
Friedel komt hier met een niet zo eenvoudig probleem voor de dag (zie derde zet) waaruit blijkt dat hij heel wat mans is. Ik hoop nog meer van hem te horen.

844. (L. de Rooij) 161, 11, 22, 43, 30, 10, 14, 3, 24 (41) 19 (47) 24, 24 Leen komt weer met een paar prachtige meerslagen voor de dag, die hem kenmerken als een vindingrijke problemist. Jammer dat de schijven 16 en 17 gemist kunnen worden.

845. (D. de Ruiter) 361, 393, 24, 327, 10, 3, 41, 33, 37, 39, 7 (11A) 35, 8, 43 A (45) 50 (11B) 16 (18) 161 B (18) 2 (23C) 16 C (11) 16 (22) 6 (50) 7

846. (P. van Swieten) 339, 361, 472, 40, 44, 27, 37, 4, 16 (11,11) 32 Deze onbekende problemist verraste mij met een alleszins toonbaar vraagstuk, waarmee hij als beginner eer inlegt.

847. (J. v.d. Boogaard) 43, 461, 31, 11, 23, 8, 41, 42, 18, 15, 3, 10, 38. K. Haletzki (7A) 16 (33B) 2 (28C) 11 (32) 39 (37) 28 (42) 37, 37 A(6) 261 (11) 24 (32) 13 B(12) 261 C(38) 16 (42) 27, 48
Een fraai eindspel, maar b.o. 1: 15, 11, 23, 8, 471, 18 (22) 37, 3, 32, 10, 35. P. Groot, G. van Os
B.o. 2: 461, 11, 23, 8, 417, 37, 42, 18, 15, 3, 10, 50 (32) 17 (38) 21. G. Adam, L.G. Damen, J. Wortman. Met het schaamrood op de kaken doe ik er wijselijk maar het zwijgen toe.

848. (A. van der Stoep) 461 (228A) 22, 340, 427, 40 (34) 42, 3 (43) 29 (24, 14, 24, 21, 14) 30 A (171) 28, 340, 26.
B.o. 37, 350, 294, 24, 19, 471, 449, 5. W. Riemens

Probleem 867 wordt beschouwd als het kerstprobleem van dit jaar. Onder de goede oplosers (ook degenen die niet aan de ladderstand meedoen mogen de oplossing inzenden) wordt een prijs verloot van € 15. Oplossingen inzenden tot 1 januari 2004.

Diagram 859
J. Bus

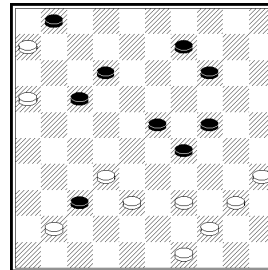

Diagram 860
A. Tavernier

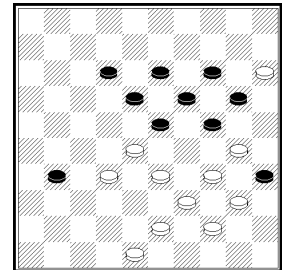

Diagram 861
A. van Mourik

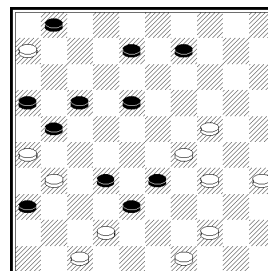

Diagram 862
A. Wuijtenburg

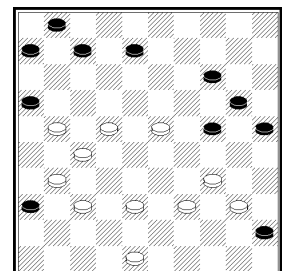

Diagram 863
J. Klomp

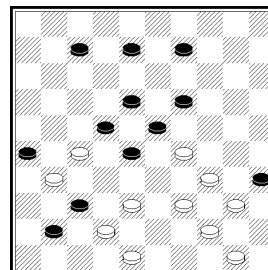

Diagram 864
Ir. J. Viergever

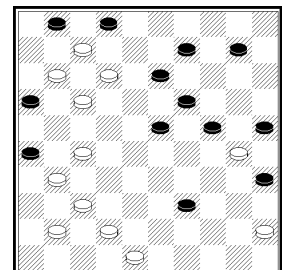

Diagram 865
L. Faber

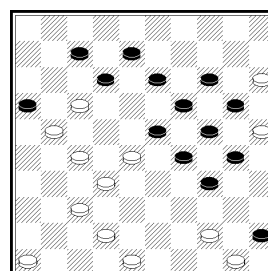

Diagram 866
J. van den Boogaard

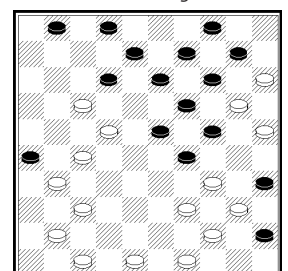

Diagram 867
J. Pennings ob.

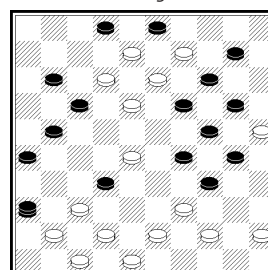
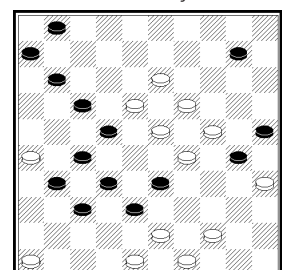

Diagram 868
L. de Rooij

Kijkjes in de damwereld

Leo Aliar
Sassenheimstraat 14
6843 MK Arnhem
(026) 381 79 97
l.aliar@chello.nl

Bij mijn weten heb ik er nooit een geheim van gemaakt dat ik een bepaalde liefde heb voor twee thema's in het damspel. Van beide thema's heb ik in de vervlogen jaren in deze rubriek diverse malen 'iets' van laten zien. Maar nog nooit zoveel van hetzelfde bij elkaar.

De twee thema's zijn Dam op bezet veld en Dubbeldammer. De eerste spreekt voor zich; dam halen via een combinatie of zo u wilt een slagzet en dan belanden op een veld dat bij aanvang van de afwikkeling nog bezet was. De term Dubbeldammer is door mij ongeveer 27 jaar geleden geïntroduceerd (laat u het mij a.u.b. weten indien deze term al eerder in zwang was - maar niet als het gaat om een inwoner van de Zuid-Hollandse plaats Dubbeldam). Doel hiervan is om tijdens de afwikkeling, of zo u wilt, bij het uitvoeren van de combinatie er twee dammen worden vergeven om deze tijdens de afwikkeling weer op te peuzelen en als overwinnaar uit de bus te komen. Uitzondering hierbij is wel de stand van diagram 4. Het is puur toeval dat bij de gekozen standen veel grootmeesters zijn betrok-

ken. Uiteraard houd ik me aanbevolen dat u mij ook eens fragmenten toestuurt waarin geen grootmeesters zijn betrokken. Ik heb ook bewust gekozen voor alleen praktische standen en heb de problematiek vermeden, anders zou ik problemen krijgen met mijn collega's van problematiek. Ik vraag speciale aandacht voor de stand van diagram 10. Hierin zit een grapje als slotstand verweven, maar pas als u alle negen standen hebt gezien zult u de clou begrijpen.

De stand van diagram 1 is de simpelste vorm van een dubbeldammer. Hierin wint wit door 37-31 en dan maar gewoon fietsen met schijf 49 naar 35. Tweemaal op meerslag staan en twee keer op éénslag.

De stand van diagram 2 is een mogelijkheid uit een partij tussen J.J. van Tol en C. Kusters. Zwart aan zet mag de hier aangeboden damzet met 23-28 32x1 13-18 1x23 19x50 niet pakken, want dan krijgt hij er nog een bij via 37-31 26x37 47-41 37x46. U ziet het al, twee dammen en die gaan er net zo snel er weer af door: 29-23 46x19 27-22 50x11 38-33 11x30 en 35x4.

De stand van diagram 3 komt uit het Europees Kampioenschap, Soechoemi 1971. Wim van der Sluis hoopte in de diagramstand op 14-20 van Ton Sijbrands, want dan zou hij toeslaan met: 45-40 20x29 37-32 28x48 47-41 36x47 30-25 47x33 39x28 48x30 25x23.

Ook bij de stand van diagram 4 is een Nederlandse grootmeester betrokken. Tijdens het 5e Suikerdamtoernooi in 1973 speelde Harm Wiersma met zwart als laatste zet 6-11. De Amerikaan Carl Buster Smith verraste Wiersma met een spectaculaire rondslag door 24-20 15x24 36-31 27x36 47-41 36x47 37-31 26x48 35-30! 47x44 30x10! En u ziet het, hier geeft men twee dammen weg om het beoogde doel te bereiken n.l. de remise, waarbij beide dammen nog op het bord blijft. Ik zie Harm al lachen als een boer met kiespijn en zijn tegenstander een warme hand geven, door hem te feliciteren met zo'n mooie remise.

In de stand van diagram 5 een fraaie partijstand van de Groninger Harm Schurer. Na 14-19 slaat wit toe met: 28-23 19x39 38-32 27x38 48-43 39x48 41-36

48x31 36x7 (één dam wordt vast opgeruimd) 2x11 49-43 38x49 26-21 49x19 21x5. De tweede dam laat zich niet zo gauw opruimen, maar offert zich zelf op 19-24 29x20 15x24 5-19 en de rest laat ik aan de lezer over, leuk puzzelwerk, wit wint altijd.

Frans Hermelink had de stand van diagram 6 aan ons voorgelegd tijdens een training, eind jaren zeventig bij damclub Lent. Na 28-23 19x28 32x23 25-30 27-22 18x27 31x22 meende Hermelink de winst te hebben bereikt in deze compositie, omdat zwart geen goede speelbare zetten meer zou hebben, totdat Chris Roeleven jr. aangaf dat het eventueel remise is na 16-21 33-28 24x33 38x29 30-34! 39x30 12-18 23x3 13-18 22x4 21-27 4x31 20-25 3x20 (het beoogde doel kon ook hier alleen bereikt worden nadat twee dammen werden vergeven) 25x41 36x47 26x50!

In de stand van diagram 7 is een oude bekende van ons aan het woord. Iser Koeperman laat ons zien dat zwart aan zet hier geen 18-23 mag spelen. Men zou eerste instantie nooit vermoeden dat het hier om een dubbeldammer

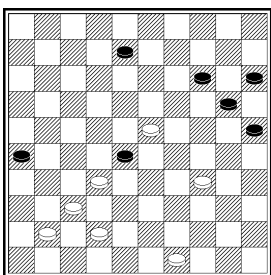

Diagram 1

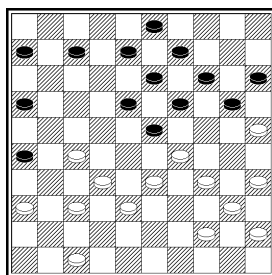

Diagram 2

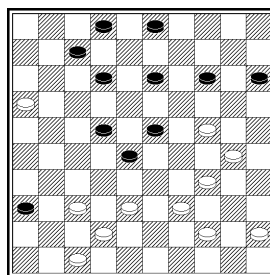

Diagram 3

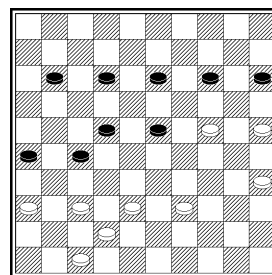

Diagram 4

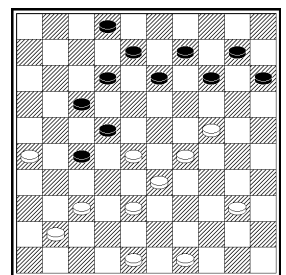

Diagram 5

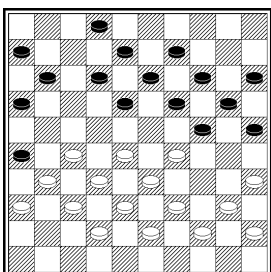

Diagram 6

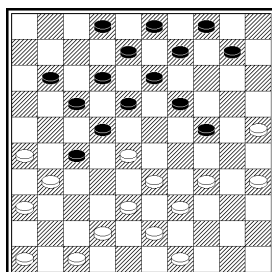

Diagram 7

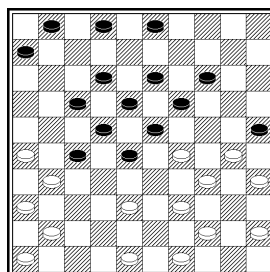

Diagram 8

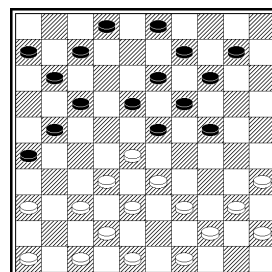

Diagram 9

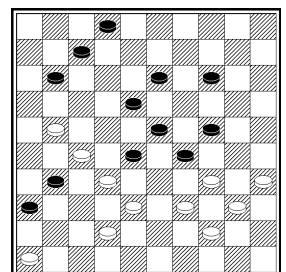

Diagram 10

Mieren

Wij zijn enthousiaste kampeerders. Kamperen stelt je in staat om tegen beperkte kosten grensoverschrijdend bezig te zijn. Dit jaar stonden Corsica en Sardinië op het programma. De noodzakelijke reisgidsen werden gekocht en een aantal boeken en het onmisbare zakdambordje werden ingepakt. Kamperen is afwisselender dan je denkt.

We lieten de eerste camping snel achter ons. Zelfs op doordeweekse dagen liet men de discomuziek op vol volume tot ver na middernacht uit de luidsprekers schallen. Zo was het geblaf van de honden en het gehuil van de kinderen niet meer te horen.

Op Corsica vonden we een camping die in de gids als 'zeer rustig' werd vermeld.

De omstandigheden waren ideaal en dat was ook nodig, want het was me nog niet gelukt een goed idee te vinden voor het maken van damproblemen.

Midden in de nacht werd ik wakker, gekweld door een hinderlijke jeuk op verschillende plekken van mijn lichaam. Ik gaf mezelf een paar forse krabben en klappen. Vlooiën, dacht ik geschrokken, maar spoedig werd ik weer overmand door de slaap.

Rond een uur of zes lag Ria zichzelf te kastijden. "Ik heb jeuk", zei ze, "wat zou dat zijn?" "Vlooiën, denk ik". Geschrokken sprong ze van haar luchtbed en ging op verkenning uit. "Gelukkig", zei ze, "het zijn mieren. Die krijg ik wel weg".

Uit ervaring wisten we dat het schoonmaken van het grondzeil met Ajax afdoende was om zelfs de meest fanatieke mier dagenlang op flinke afstand te houden.

Corsicaanse mieren zijn volkomen anders. Zij zijn zo klein, dat ze door de smalste spleetjes kunnen kruipen en ze zijn buitengewoon nieuwsgierig. Bovendien zijn ze Ajaxfans.

Met duizenden tegelijk hadden ze zich op onze tent gestort. De dubbele scheerlijnen van onze De Waard-tent fungeerden als vierbaans autowegen waarlangs de fanatieke heerscharen zich een weg baanden.

"Kijk nou toch eens", riep Ria. "Er zitten er honderden in de waterketel. Wat moet je daar nou aan doen?". "Met water vullen en koken", opperde ik.

Ik had een ideetje voor een damprobleem in mijn hoofd. Voor ik mij ging wassen en aankleden, pakte ik het zakdambordje. Tot mijn verbazing hadden tientallen mieren de weg naar mijn heiligdom gevonden. Ze krioelden over de magnetische velden.

"Ria", riep ik, "de mieren zitten te dammen". Zelf was ze volop bezig met het reinigen van het gasstel. "Maak dat zelf maar schoon", riep ze, "dat is jouw afdeling".

Ik schudde en sloeg net zo lang tot bijna alle mieren en de damschijfjes in het mulle zand gevallen waren. De laatste fanatieke exemplaren werden met de hand doodgedrukt. Ik bekeek het slagveld en schudde verrast het hoofd. Er lagen mierenlijken op de velden 2,6 en 16. Uit het zand raapte ik wat witte schijven op. Ik zette een schijf op 46 en een dam op 49. Dit was mijn motief. Daaraan kon ik gaan werken. Zwart speelt (21,11,11) en wit wint door 41.

"Kijk nou eens", riep Ria. "Die rotmieren zijn zelfs in de koelbox doorgedrongen". Duizenden diertjes hadden zich op onverklaarbare wijze toegang tot de luchtdichte ruimte weten te verschaffen. "Koelbox?", vroeg ik. "Sorry, dat is jouw afdeling". En ik ging verder met het maken van een damprobleem.

De volgende morgen vertrokken we in allerijl naar een andere camping. 's Daags plaagden ons de wespen en 's nachts tartten ons de muggen. Midden in de nacht loeiden de koeien omdat er een slang listig door hun weiland kroop. Ja, kamperen is afwisselender dan men denkt. Mij kon dit alles niet deren. De mierenlijken prijkten als stille souvenirs op mijn dambord. Ik kon weer problemen maken.

gaat. 47-41 23x32 35-30 24x35 34-30 35x24 26-21 17x48 36-31 27x47 38x16 47x29 39-34 48x30 25x5!

De combinatie waarmee de Russische grootmeester V. Agafonov in 1982 met wit won van Kotsjennowski ziet u in de stand van diagram 8. Het is echt een droom om zo een slagzet te mogen uitvoeren. Wit won als volgt: 39-33 28x50, als men in zo'n stelling een dam weggeeft dan is er al iets aan de hand, 30-24 19x39 49-44 23x34 44x33 50x28 26-21 17x37 41x23 een dam heeft zijn taak al volbracht 18x29 36-31 27x36 46-41 36x47 35-30 47x33 en nu is de tweede aan de beurt. 30x10.

In de stand van diagram 9 laat de Amsterdamse grootmeester Herman de Jongh ons genieten van een fraaie lokzet. Wit aan zet neemt het afruil 37-31 26x37 42x31. Zwart op zijn beurt speelt nu 21-26 als een zeer verborgen lokzet, want als wit nu de afwikkeling neemt met 32-27? De Jongh zegt: men moet een grote dammer zijn om er niet in te lopen! 23x34 40x20 26x37 (op 14x25 wint 27-21) 27-21 (op meteen 20-15 wint 19-24 en 13-19) 17x26 20-15 slaat zwart toe met een fraaie tegencombinatie 19-24 15x4 26-31 36x27 13-19 4x22 24-30 35x13 2-8 13x2 11-16 2x11 6x50!

Hopelijk hebt u genoten van dit geheel. Daarom mag u nu zelf de stand van diagram 10 gaan proberen op te lossen: wit speelt en wint. Indien u het juist hebt opgelost zult u zien wat de clou is van dit alles.

Stuurt u uw goede oplossing en graag ook een paar fraaie fragmenten of clubbladen naar bovenstaand adres. Onder de inzenders van goede oplossingen wordt een damboek of damboekenbon verlost. Veel succes ermee.

Tot slot de oplossing, maar nog geen prijs, van de vorige keer. U zult even moeten wachten met de prijswinnaar van de vorige keer, omdat kort na het verschijnen van HD4 dit artikel moest worden ingeleverd en heb ik nog niet genoeg goede oplossingen om te kunnen verloten.

Zwart: 3, 6, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 21, 24, 25;
Wit: 26, 27, 28, 32, 33, 34, 37, 38, 39, 41, 42, 45, 48.

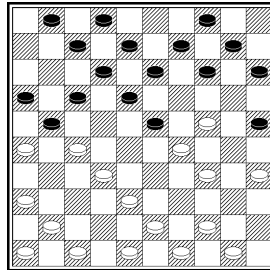
De bedoeling was dat wit hier 45-40 als lokzet zou spelen. Nu mag zwart de afwikkeling met 25-30 34x25 24-29 33x24 17-22 28x17 11x31 26x17 en 31-36 niet nemen, wegens de verborgen slagzet met 32-27 36x47 27-21 16x27 17-11 6x17 25-20 14x25 38-32! 47x19 en 32x5.

Vuurwerk

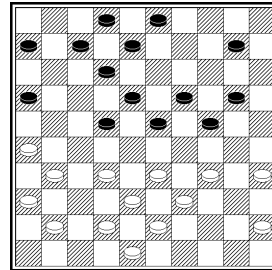
Harry de Waard

Diagram 1

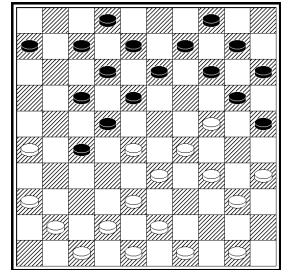
15.14-19

Diagram 2

27.3-9

Diagram 3

17.14-19?

1) **M. van Dijk–A. Boxum 2-o** Brunssum
1.34-29 17-22 2.40-34 11-17 3.45-40 6-11 4.31-26 16-21 5.32-28
19-23 6.28x19 14x23 7.35-30 10-14 8.30-24 5-10 9.33-28
22x33 10.39x19 14x23 11.38-32 20-25 12.40-35 9-14 13.42-38
11-16 14.37-31 3-9 15.31-27 14-19?? 16.41-37 19x39 17.44x33
23x34 18.27-22 17x39 19.26x17 12x21 20.38-33 39x28 21.32x5

2) **W. Muijs (Univé)–B. Zijlstra (Lelystad) 2-o**
27. ...3-9 28.33-28 22x44 29.35-30 24x35 30.26-21 16x27
31.31x13 8x19 32.34-30 35x24 33.43-39 44x33 34.38x20

3) **P. Leijenaar (De Oldehove)–J. Bakhuis (Nijverdal) 2-o**
1.32-28 18-22 2.37-32 12-18 3.41-37 7-12 4.46-41 1-7 5.34-29 19-
23 6.28x19 14x34 7.40x29 10-14 8.35-30 20-25 9.30-24 5-10
10.32-28 16-21 11.31-26 11-16 12.37-32 21-27 13.32x21 16x27
14.44-40 14-20 15.39-34 9-14 16.40-35 3-9 17.45-40 14-19?
18.38-32 19x39 19.43x34 27x38 20.26-21 17x26 21.28x17
12x21 22.29-24 38x29 23.34x5 20x29

4) **K.H. Leijenaar (De Oldehove)–M. Morsink (Nijverdal) 1-1**
29. ...23-28? 30.34-29 28x48 31.29-24 48x25 32.24-20 15x24
33.49-43 25x48 34.38-32 27x38 35.42x33 48x31 36.36x29

5) **L. Nicault–M. Deurloo 2-o** Brunssum
28. ...24-29 29.33x24 7-12 30.27-22 18x27 31.34-29 23x25
32.37-31 19x30 33.31x22 17x37 34.26x10

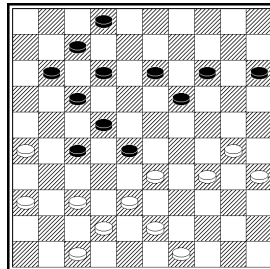
6) **R. Ishmetov–A. Kalmakov 0-2** Brunssum
1.32-28 18-23 2.38-32 12-18 3.31-27 7-12 4.43-38 20-24 5.37-31
14-20 6.41-37 10-14 7.49-43 5-10 8.46-41 1-7 9.34-29 23x34
10.40x29 20-25 11.29x20 15x24 12.27-22 18x27 13.31x22 16-
21 14.45-40 21-26 15.40-34 17-21 16.36-31 11-16 17.31-27 12-18
18.34-30 25x34 19.39x30 14-20?! 20.37-31 26x46 21.33-29
24x33 22.28x39 46x17 23.30-25 21x32 24.25x1 17-28
25.38x27 28-14 26.47-41 14x46 27.42-37 46x40 28.35x44

7) **S. Oosting (WSDV)–J. Pronk (Het Noorden) 0-2**
1.32-28 19-23 2.28x19 14x23 3.37-32 10-14 4.41-37 14-19 5.46-
41 5-10 6.34-29 23x34 7.39x30 10-14 8.30-25 17-21 9.44-39
21-26 10.50-44 11-17 11.31-27 17-21 12.33-28 7-11 13.38-33 20-
24 14.40-34 18-23 15.36-31 12-18 16.41-36 8-12 17.43-38? 24-29
18.33x24 19x30 19.28x17 11x22 20.35x24 22-28 21.32x12
21x43 22.49x38 14-20 23.25x14 9x49

8) **R. Palmer (Angarde Informatica)–C. Strooper (Wolter&Dros/ADG) 1-1**
22. ...23-29! 23.39-33 21-27?? 24.32x34 24-30 25.35x24 20x49
26.42-37 49-35 27.33-29 19-24 28.29x20 15x24 29.37-32 24-
29 30.41-37 13-18 31.45-40 35x17 32.43-39 17x44 33.50x39
en de partij werd remise.
Winnend was: 23.17-22 24.26x6 29-34 25.28x17 34-40
26.45x34 24-39 27.35x24 19x46

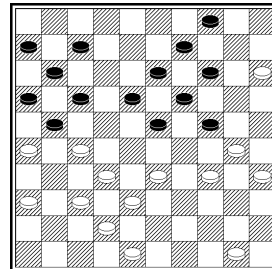
9) **D. Hendriksen (Heijting Huissen)–D. Slotboom (Witte van Moort) 2-o**
38. ...16-21 39.27x16 18-22? 40.34-30 22x35 41.16-11 25x23
42.11x2 20x29 43.2x6

Diagram 4

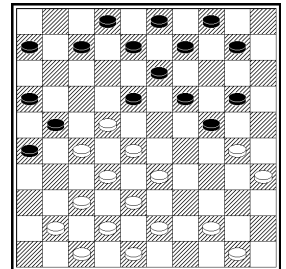
29.23-28?

Diagram 5

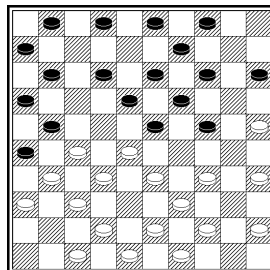
28.24-29?

Diagram 6

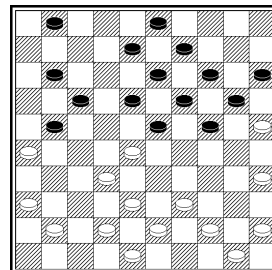
20.37-31?

Diagram 7

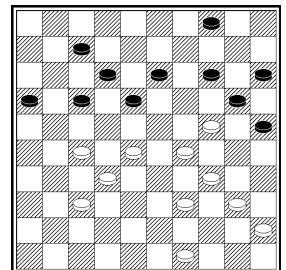
17.43-38?

Diagram 8

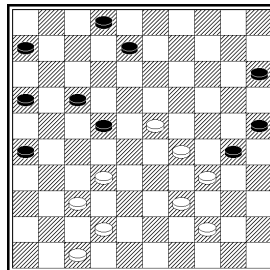
22.23-29!

Diagram 9

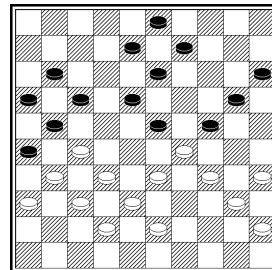
38.49-43

Diagram 10

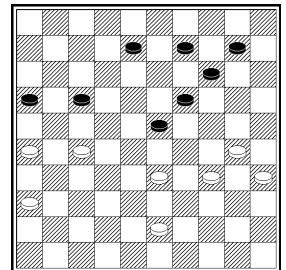
41.23-19?

Diagram 11

40.43-39?

Diagram 12

46.43-38?!

10) **W. Sytsma (Maas van 't Hoog)–W. Bremmer (Tomahaok/Westland) 0-2**
41.23-19? 22-28 42.32x23 26-31 43.37x26 17-21 44.26x17 8-12 45.17x8 2x33 46.39x28 30x50

11) **C. Eektimmerman (Almelo)–R. Holterman (DOS) 0-2**
30.43-39 23-28 31.32x12 21x41 32.36x47 26x48 33.12x21 16x27 34.47-41 27-32 35.38x27 24-30
36.34x14 48x47

12) **P. van Splunter (Maas van 't Hoog)–M. van de Hout (Tomahaok/Westland) 1-1**
46.43-38?!! 17-21 47.26x17 19-24 48.30x28 8-12 49.17x8 9-13 50.8x19 14x43 51.27-22 43-48

Hallo allemaal,

De Koninklijke Nederlandse Dambond heeft mij gevraagd of ik de mascotte wilde worden van het dammen voor de jeugd. Ik heb natuurlijk ja gezegd. Ik kom op stickers en in boekjes te staan, maar ook op briefpapier en op het internet.

Misschien hebben jullie mij al gezien in DamZ!, het leuke nieuwe blaadje over dammen voor de jeugd. DamZ! kan trouwens nog steeds door damverenigingen besteld worden bij het bondsbureau.

Ik vind het erg leuk om de mascotte te zijn van het jeugddammen in Nederland. Er is wel een klein probleempje. Ik heb namelijk nog geen naam. Ik vind het een beetje raar om mijzelf een naam te geven en wilde jullie dus vragen een leuke naam voor mij te verzinnen.

Als je een leuke naam voor mij hebt bedacht stuur dan een e-mail naar het bondsbureau: bonds bureau@kn db.nl. Je moet als onderwerp van de e-mail het woord NAAM invullen. Zorg er voor dat je ook je eigen naam en adres in de e-mail zet. Je mag natuurlijk ook een brief naar het bondsbureau sturen. Het adres is Postbus 100, 6990 AC Rheden.

Degene die de leukste en mooiste naam verzint krijgt een leuk verrassingspakket van mij en komt met zijn naam in 'Het Damspel'.

Ik hoop dat jullie allemaal jullie uiterste best doen om een leuke naam voor mij te verzinnen.

Veel succes en groetjes van

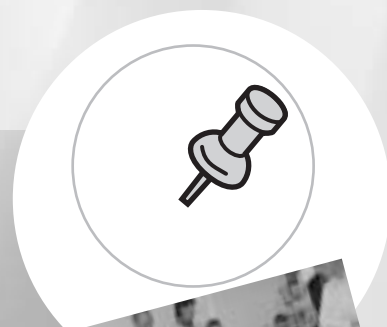
Onervaren jeugd van Barnsteen toch vijfde

In de halve finale van Nederland voor pupillen in Bunschoten wist de Barnsteenjeugdgroep met hun prachtige shirts van Barnsteen een vijfde plaats te bemachtigen in een poule van meer ervaren opponenten. In een mooie strijd tegen de ervaren ploegen van Lunteren, Enkhuizen, Rijnsburg en IJsselstein konden de beginnende Barnsteendamertjes nog geen potten breken, maar ze werden toch vijfde door de winst op Den IJp. In een spannende strijd onder leiding van arbiter Davelaar wist Lunteren de 1e prijs op te eisen met

als 2e Rijnsburg, daarna Enkhuizen, IJsselstein, de Barnsteengroep en Den IJp. Het raadslid Gerry Koelewijn van de gemeente Bunschoten reikte de prijzen uit. Een prachtige ervaring voor de Barnsteenspelertjes met hun nog zo prille ervaring maar grote moed.

Voor meer nieuws, zie onder het item jeugd op de webpagina van de club, www.damclubunive.nl.

Een verslag van deze en andere (halve) finales kun je op de volgende pagina's lezen.

Veel spanning en strijd in

Halve finales pupillenteams

Op zaterdag 11 oktober werden er op vier plaatsen in Nederland de halve finales voor pupillenteams gehouden. Er werd gestreden voor de eerste twee plaatsen, die recht gaven op een plek in de finale op 6 december. De teams die gaan uitmaken wie kampioen van Nederland wordt, zijn: DC Lent, DUO uit Doetinchem, Meurs Denk en Zet uit Culemborg, SNA Heerhugowaard, DES Lunteren, RDC Rijnsburg, Michael2000 uit Groningen en De Oldehove uit Leeuwarden. Aan deze plaatsing gingen spannende voorrondes vooraf.

Lent

In Lent werd de halve finale geopend door wethouder Paul Depla. Vol ongeduld begonnen de deelnemers direct na Depla's openingszet met hun partijen. Er stond immers wat op het spel. Bij het ingaan van de laatste ronde, hadden drie teams nog kans op de finale. Heijting Huissen had de minste punten van deze drie en moest dus zien te winnen van Witte van Moort. Dit gebeurde ook, 5-3 was de uitslag. Daarna was het afwachten wat de andere teams zouden doen. Een groot gejuich steeg op bij DUO toen het team een finaleplaats veiligstelde door DOS Heino te verpletteren met 8-0. Een eerste plaats in de halve finale was aan DUO echter niet besteed. DC Lent won met 5-3 van S&A/DAM Dongen en werd zo eerste. Leen de Rooij reikte namens de KNDB de prijzen uit. Hij vroeg zich af of Huissen in de eerste ronde misschien een beetje medelijden met Lent had gehad. In die ronde hadden de twee teams 4-4 gespeeld, maar Huissen had de winstkansen weggegeven. Thijs Gerritsen en Joppe Lemmen van Lent hadden ontzettend geluk tegen Huissen: Thijs ontsnapte nog net door een zetje. Joppe stond een schijf achter, maar won op de klok. Zo werden Thijs en Joppe topscoorders; zij wonnen al hun partijen in de halve finale. DC Lent en DUO plaatsten zich voor de finale. Het team van DC Lent bestond uit Thijs Gerritsen, Joppe Lemmen, Renée Doleman en Jorien Spaans.

Alphen aan den Rijn

In Alphen aan den Rijn streden vijf teams voor de hoogste twee plaatsen. Meurs Denk en Zet werd duidelijk kampioen: alle wedstrijden

werden gewonnen. Dit team bestond uit Sjuul Verheij, Sjoerd ten Brinke, Roderick de Raad en Derk Jan Riesthuis. DCN uit Naaldwijk kon weinig uitrichten; het team wist geen enkel wedstrijdpoint te behalen. De andere drie teams eindigden dicht bij elkaar. Uiteindelijk wist SNA uit Heerhugowaard beslag te leggen op de tweede plaats. DC Oostkapelle redde het net niet. Het team haalde net zoveel bordpunten als SNA, maar had een wedstrijdpoint te weinig. Thuisclub ADC haalde ook de finale niet en eindigde weer net een puntje onder DC Oostkapelle.

Bunschoten

In Bunschoten staken twee teams boven de rest uit, DES uit Lunteren en RDC uit Rijnsburg. Deze teams waren aan elkaar gewaagd; hun onderlinge strijd eindigde in een gelijkspel en alle overige partijen werden gewonnen. Het waren dan ook de bordpunten die de doorslag moesten geven. DES vergaarde er 30, RDC net eentje minder. RDC mocht zich troosten met het feit dat de finale gehaald was. Daar was het vandaag immers om te doen. Het team van DES bestond uit Jacco Bos, Harmjan Lammers, Gerben Bos en Henk-Jan van de Berg.

Ook de derde en vierde plaats werden bepaald door de bordpunten. De Enkhuizer Damclub en DC Zenderstad verloren van de bovenste twee teams, maar wonnen van de twee onderste. De onderlinge confrontatie eindigde in een gelijkspel. De dammers uit Enkhuizen hadden echter een bordpunt meer en werden dus derde.

Thuisclub Univé Bunschoten Spakenburg eindigde op de vijfde plaats. Het team had zich voor de eerste keer geplaatst. De verwachtingen waren niet hoog gespannen, maar

Wethouder Paul Depla verricht de eerste zet in Lent.

strijdlust was er wel, wat zich uitte in een overwinning op Ons Genoegen uit Den IJp, dat geen enkel wedstrijdpoint haalde.

Hijken

In Hijken waren er door late afmelding slechts vier teams aanwezig. Daarom werd besloten een hele competitie te spelen. Deze competitie werd zeer overtuigend gewonnen door Michael2000 uit Groningen. Alle wedstrijden werden gewonnen en er werden 42 bordpunten gehaald uit een maximum van 48. De spelers van dit overweldigende team waren Mei Jhi Wu, Nick Hoving, Roel Boonstra (zie de omslag van het vorige Damspel) en

Heike Verheul. De Oldehove uit Leeuwarden was een goede tweede. Groningen was een maatje te sterk, maar van de andere twee clubs werd twee keer gewonnen. Hijken DTC won een keer van Oerterp uit Ureterp en de teams speelden eenmaal remise, waardoor de thuisclub de derde plaats behaalde.

Lent	wp	bp	Alphen aan den Rijn	wp	bp
1 DC Lent	9	29	1 Meurs Denk en Zet	8	22
2 DUO Doetinchem	8	25	2 SNA Heerhugowaard	5	18
3 DV Heijting Huissen	7	24	3 DC Oostkapelle	4	18
4 S&A/DAM Dongen	3	16	4 ADC Alphen	3	14
5 DOS Heino	2	12	5 DCN Naaldwijk	0	8
6 Witte v. Moort Westerhaar	1	14			

Bunschoten	wp	bp	Hijken*	wp	bp
1 DES Lunteren	9	30	1 Michael2000 Groningen	12	42
2 RDC Rijnsburg	9	29	2 De Oldehove L'warden	8	27
3 Enkhuizer Damclub	5	20	3 Hijken DTC	3	13
4 DC Zenderstad	5	19	4 Oerterp Ureterp	1	14
5 Univé Bunschoten Spakenb.	2	12			
6 Ons Genoegen Den IJp	0	10			

landelijke jeugdcompetitie

Halve finale aspirantenteams

Bij de aspirantencompetitie, die sinds vorig jaar een open inschrijving kent, hadden zich twaalf teams aangemeld. In Alphen aan den Rijn en in Wezep vond een halve finale plaats. In beide plaatsen streeden zes teams om een finaleplaats. Het voornaamste doel van de dag was dus om in de top drie te eindigen.

In Alphen a/d Rijn ging de strijd om de eerste twee plaatsen tussen Meurs Denk en Zet uit Culemborg en DOS uit Delft. In de eerste twee ronden wonnen beide teams overtuigend, maar in de derde ronde won Meurs Denk en Zet met 6-2 van DOS. De ronde hierna bleek bepalend voor de eindstand. Meurs verloor van Jong en Oud uit Stolwijk en DOS speelde 4-4 tegen ADC uit Alphen aan den Rijn. Op de derde plaats eindigden ADC en GDC uit Gorinchem gelijk, beide met 5 wedstrijdpunten en 21 bordpunten. Het onderlinge resultaat bepaalde uiteindelijk dat GDC zich plaatste voor de finale. Het winnende team van Meurs Denk en Zet bestond uit Pim Meurs, Robert Jan van den Akker, Pieter Steijlen en Hans Meurs.

In Wezep werd HDC Hoogeveen overtuigend eerste met twee punten voorsprong op nummer twee, gastvereniging DEZ/NGKZ uit Hattermeerbroek. HDC won alle wedstrijden en DEZ/NGKZ verloor alleen van Hoogeveen. Het team van HDC bestond uit Maikel Palmans, Joël Palmans, Zainal Palmans en Pim Mosterd. De strijd om de felbegeerde derde plaats ging tussen DES Lunteren en PDC uit Putten. Onderling speelden deze twee teams 4-4, maar uiteindelijk kwam DES met 5 wedstrijdpunten uit de strijd en PDC met 4. De finale voor de aspirantenteams vindt plaats op 6 december in Bunschoten en bestaat uit de volgende zes teams: Meurs Denk en Zet, DOS Delft, GDC Gorinchem, HDC Hoogeveen, DEZ/NGKZ en DES Lunteren.

Alphen aan den Rijn	wp	bp	Wezep	wp	bp
1 Meurs Denk en Zet	8	28	1 HDC Hoogeveen	10	34
2 DOS Delft	7	25	2 DEZ/NGKZ Hattermeerbroek	8	29
3 GDC Gorinchem	5	21	3 DES Lunteren	5	19
4 ADC Alphen a/d Rijn	5	21	4 PDC Putten	4	17
5 SNA Heerhugowaard	3	12	5 IDC Itens e.o.	2	12
6 Jong en Oud Stolwijk	2	13	6 SDC Sneek	1	9

Een lange partij in Hijken

Finale juniorenteams

De junioren spelen sinds vorig jaar in drietallen. Voor deze opzet is gekozen om het voor meer verenigingen mogelijk te maken om mee te doen aan dit kampioenschap; het op de been brengen van viertallen bleek in deze categorie vaak erg lastig. Deze aanpassing in het wedstrijdreglement lijkt haar vruchten af te werpen. Dit jaar bestond de finale uit zes teams. De jaren ervoor zijn we lange tijd niet boven de vier uitgekomen.

De finale werd gespeeld in Culemborg. Het team van de thuisvereniging werd overtuigend kampioen door alleen een wedstrijdpoint af te staan tegen PWG uit 's Gravenpolder. PWG leek gemakkelijk op een tweede plaats af te stevenen, maar verloor de laatste ronde van DC Lent. Beide ploegen behaalden zes wedstrijdpunten. De bordpunten gaven de doorslag voor de eind-

rangschikking. Uiteindelijk werd PWG met 19 bordpunten, twee meer dan DC Lent, toch nog tweede. SNA uit Heerhugowaard en DUO uit Doetinchem sloten vervolgens aan met respectievelijk 5 en 4 wedstrijdpunten. DC Groningen kon helaas geen potten breken, maar desondanks is het wel mooi om te zien dat zij er bij de juniorenfinale al jaren bij zijn. Het kampioensteam van Meurs Denk en Zet bestond uit Dik de Voogd, Matthijs van den Akker en Boudewijn Derkx. Zij hebben de hoofdprijs in de wacht gesleept; een dag training van Nederlands Kampioen Kees Thijssen.

Culemborg	wp	bp
1 Meurs Denk en Zet	9	23
2 PWG 's Gravenpolder	6	19
3 DC Lent	6	17
4 SNA Heerhugowaard	5	13
5 DUO Doetinchem	4	12
6 DC Groningen	0	6

Hijken, strijdtoneel van WK voor meisjes

door Iepie Poepjes-Koopman

Dankzij het WK voor meisjes staat Hijken op de wereldkaart. Van 28 juni t/m 4 juli werd hier gestreden om de wereldtitel. Tegelijk werd ook het WK voor aspiranten gehouden. Alle spelers, speelsters en begeleiders waren ondergebracht in Speelstad Oranje, gelegen op 3 km van Hijken. De deelnemers waren: Marjolein Bakker, Andrea Gutter, Anne-Wil Koopman, Roelinda Lunenburg en Saskia Veltman. Hieronder een kleine impressie van onze belevenissen in Drenthe.

Zaterdag 28 juni

Ontvangst tussen 10.30 en 11 uur, daarna de loting en opening. Om het teamgevoel te hebben, wordt deze dag gespeeld in de oranjeshirts. Eerst gaan we nog samen op de foto met de 'burgemeester' van Speelstad Oranje. Roelinda begint goed met een winstpartij. Helaas gaat dit ten koste van Andrea. Saskia heeft een goede remise tegen Kulakauskaite. Anne-Wil en Marjolein verliezen jammer genoeg. Na de warme maaltijd in de sporthal gaan we met busjes naar Speelstad Oranje. Dat is een pretpark in een oude aardappelmeelfabriek, met een restaurant en slaapgelegenheden in de stijl van een jeugherberg. Roelinda gaat elke dag weer naar huis. De andere vier meisjes hebben samen een kamer. Ikzelf deel een kamer met Jannie Veltman, de moeder van Saskia. Volgens afspraak gaan de meisjes om 23 uur naar bed.

Zondag 29 juni

Vroeg opstaan, vandaag zijn er twee rondes. De eerste begint om 9 uur. Anne-Wil verliest door een standaardcombinatie. Saskia wint met een mooi eindspel. Andrea wint van Marjolein met een eenvoudige combinatie. Roelinda wint door een foutieve combinatie van Elvova. Volgende ronde om 14 uur: Saskia verliest. De doorbraak in het eindspel is niet voldoende voor remise. Anne-Wil wint tegen Finez. Er is verlies voor Andrea. Marjolein speelt remise tegen Stock. Roelinda is door haar remise nog steeds ongeslagen.

Vandaag is er paspoortcontrole. De Nederlandse ploeg heeft deze niet bij zich. Na de warme hap in Oranjestad is er tot 23 uur disco voor de jeugd en daarna nog een half uur rock and roll voor 'de oudjes'. Heel gezellig.

Maandag 30 juni

De paspoortcontrole wordt geregeld via het Bonds bureau. Marjolein is aangeslagen door haar verlies met dezelfde combinatie als de dag ervoor. Saskia speelt remise tegen Wierzbowicz. Anne-Wil verliest door een combinatie tegen Andrea. De meisjes blijven keurig wachten tot ook Roelinda, die haar eerste verlies moet incasseren, uit is. Dan gaan ze snel naar Oranjestad, zich even flink uitleven. 's Avonds krijgen alle dammers een geel T-shirt. De organisatie verhuist het materiaal naar het gemeentehuis in Beilen, waar de volgende dag gespeeld zal worden. Tot 22.30 uur kunnen we nog gezellig spelletjes doen; midgetgolf, tafeltennis, sjoelen.

Dinsdag 1 juli

De vijfde ronde wordt in Beilen in het gemeentehuis gespeeld. Vóór de wedstrijd gaan we met z'n allen in het gele shirt op de foto met de burgemeester(s). Het is een slechte dag voor het Nederlandse team. Er is slechts één winstpartij, van Marjolein. Nina Hoekman is geweest; zij heeft een simultaan gegeven in plaats van Martin Dolfing. Het klootschieten en het voetballen kunnen vanwege het slechte weer 's avonds niet doorgaan. De film Harry Potter II wordt voor ons gedraaid.

Woensdag 2 juli

Het is geen goede start. Roelinda, Pim en Jochem en zelfs Bouke Hageman (arbiter) en Jan Ziengs (organisatie) dachten dat de wedstrijd om 10 uur zou beginnen. Roelinda is om 9.30 uur aanwezig. Door het speltempo van 1 uur en 20 minuten per speler, plus voor elke zet een minuut erbij, is dit niet zo'n ramp. Alleen Marjolein wint, met een openingszetje, van Anne-Wil. 's Middags is er een uitstapje naar Assen. Nadat de maaltijd in de sporthal ons goed heeft gesmaakt, zijn we klaar voor een avond sneldammen. Van het Nederlandse team zijn er Roelinda, Saskia, Tjalling Goedemoed (begeleider aspiranten) en ikzelf. In totaal zijn er 76 deelnemers. Tjalling wordt prima tweede.

Donderdag 3 juli

Het is weer een zware dag met twee partijen. Er is slechts één remisepartij: Roelinda tegen Saskia. Het gaat niet zo goed. Ik heb ene kleine bespreking met Anne-Wil, Andrea en Marjolein. Er moet meer worden gevochten. Na aanvang van de achtste ronde om 14 uur is er een bijeenkomst met organisatie, arbiters, trainers en coaches i.v.m. de diefstal van klokken, borden en schijven. Een gedeelte wordt teruggevonden in de koffer van de trainer van Azerbaidjan. Deze wordt verzocht de speelzaal en Oranjestad te verlaten. Saskia wint ten koste van Anne-Wil. Marjolein speelt remise. Roelinda boekt een snelle winst tegen Finez, de Française. Hoewel Anne-Wil en Andrea hebben verloren, waren ze goed gemotiveerd. 's Avonds om half acht zijn er opnames voor SBS6: Piet Paulusma met het weer: "Oant moarn". Het is een goede reclame voor de damsport.

Vrijdag 4 juli

Het is alweer de laatste dag. Op deze slotdag is het team weer in het oranje gekleed. Saskia

heeft een snelle winst tegen Marjolein. Lang lijkt het goed te gaan met de andere meisjes, maar helaas verliezen ze alle drie, waarbij Andrea in een remisestand door de vlag gaat. Om 15.30 uur is de sluiting van het WK meisjes. Kampioene is geworden Platanova uit Rusland. 2e. Antufjeva (Rusl) 3e. Lubchinskaya (Rusl.) Het Nederlandse team heeft matig gepresteerd. Van de 20 deelneemsters wordt Saskia 11e, Roelinda 15e, Marjolein 17e, Andrea 19e en Anne-Wil 20e. Nadat de aspiranten nog een barrage hebben gespeeld om de eerste drie plaatsen (Klaas Hendrik Leijenaar wordt 3e) gaan we naar Oranjestad voor de barbecue. Roelinda keert direct na de sluiting huiswaarts. Saskia en Marjolein blijven nog een nachtje in Drenthe. Ikzelf ben om 23.30 vertrokken. Het was voor mij een leuke ervaring om zo'n WK mee te maken.

Voor de beginner

Alex Mathijsen
Lange Hezelstraat 113
6511 CG Nijmegen
06-24534195

Een nieuwe laddercompetitie

Dag jongens en meisjes. Jullie hebben er een tijdje op moeten wachten, maar gelukkig is deze rubriek weer terug. Jullie kunnen weer gaan oplossen, inzenden en ladderen. Omdat deze rubriek opnieuw gestart wordt, beginnen we ook een nieuwe laddercompetitie.

Iedereen mag natuurlijk meedoen. Hoe werkt het ook alweer? Lekker makkelijk: schrijf de oplossingen op en stuur ze naar mij toe. Zet er wel even je naam en adres bij. Als ik alle inzendingen binnen heb, maak ik een ranglijst. Dat noemen we een ladderstand. Wie de opgaven het beste maakt, die krijgt een prijs toegestuurd. De ladderstand kun je elke keer in deze rubriek terugvinden. We gaan snel over naar de opgaven.

Opgaven serie 1: alles eraf meppen en de slagzin ontcijferen

Een van de leukste dingen van dammen is combineren. En dan het liefst er zoveel mogelijk slaan. In de volgende diagrammen is wit aan de beurt en wint met een combinatie. En wat voor een combinatie: hij mept alle zwarte stukken van het bord. In de slotstand blijft er alleen een witte schijf of dam over. Behalve de oplossingen noteren, is er deze eerste keer een extra opgave: de slagzin ontcijferen. Dat gaat zo. Het veld waar de combinatie eindigt is tevens een letter. Als de combinatie eindigt op veld 1, is dat een a. Als de combinatie eindigt op veld 2, is dat een b enzovoort. De twaalf letters die je zo krijgt, vormen samen een slagzin. Schrijf deze slagzin ook bij je oplossingen. Veel plezier en veel succes!

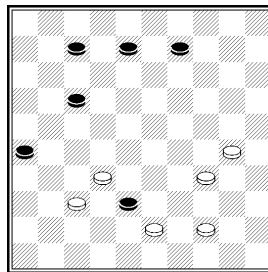

Diagram 1

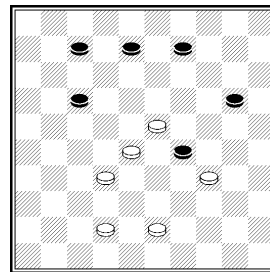

Diagram 2

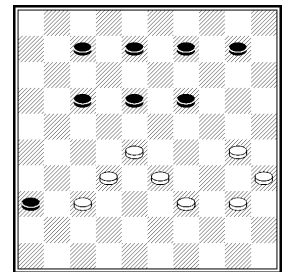

Diagram 3

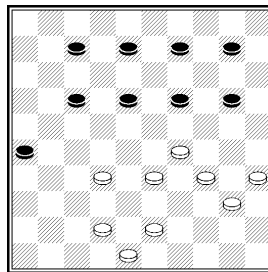

Diagram 4

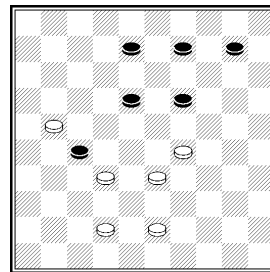

Diagram 5

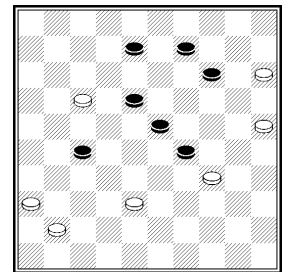

Diagram 6

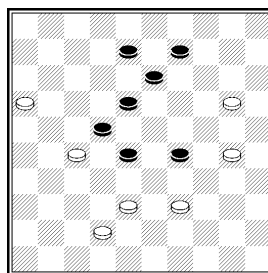

Diagram 7

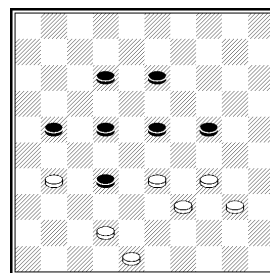

Diagram 8

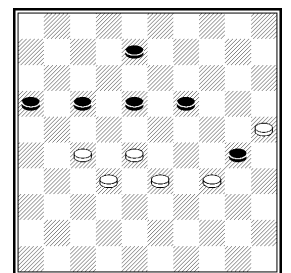

Diagram 9

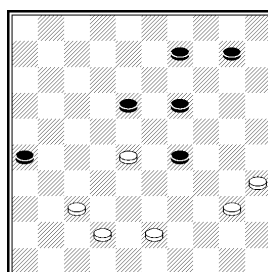

Diagram 10

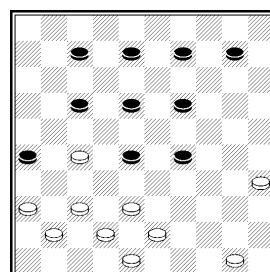

Diagram 11

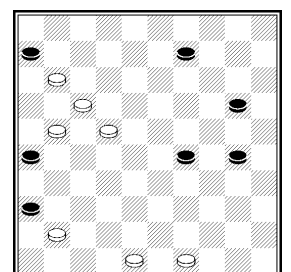
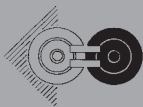

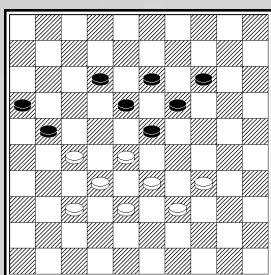
Diagram 12

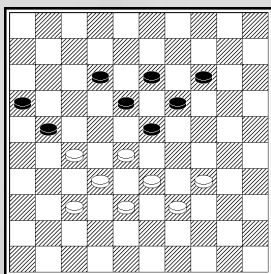
Gelijk of Ongelijk

Johan Krajenbrink
Piet Heinstraat 45
6512 GS Nijmegen
tel./fax 024-3603805

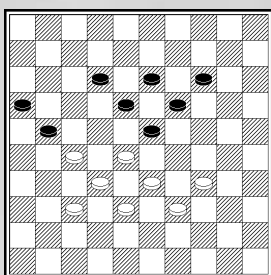
Piet Roozenburg

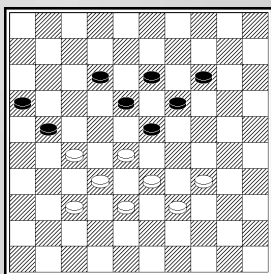
Dia 1
P. Roozenburg, wit wint

Dia 2
P. Roozenburg, wit wint

Dia 3
P. Roozenburg, wit wint

Dia 4
P. Roozenburg-R.C. Keller

Word je snel vergeten? Hoe bekend is de pas overleden Piet

Roozenburg bij jullie jonge dammers eigenlijk? Kunnen jullie uit de losse pols wat mooie partijen van hem opnoemen? Weten jullie wat hij organisatorisch allemaal voor het dammen gedaan heeft, zowel in Nederland als in de rest van de wereld? Wisten jullie dat hij ook wel composities maakte? Of kennen jullie hem alleen maar van de KNDB-map 'Opleiding tot het Roozenburg-diploma'? Ik zie wel eens jongelui (nooit kinderen zeggen), die heel erg goed het Keller-fonds weten te vinden, maar helemaal niet meer in de gaten hebben dat Keller een waanzinnig sterk dammer was en weet ik wat hoe vaak Nederlands kampioen.

Roozenburg was vaak niet erg tevreden over de KNDB, maar hij was wel te spreken over de KNDB-opleidingen. In 'Opleiding tot het Roozenburg-diploma' staat van hem een tijdloze en leerzame compositie, dia 1, met als gebruikelijke opdracht dat wit speelt en wint en de niet geheel onbelangrijke toevoeging: "Wel moet wit hierbij even uitkijken".

Toen ik bij het wereldkampioenschap in Zwartsluis demo's gaf vond ik het gepast om in de eerste toernooiweek de dag te beginnen met iets van Roozenburg. Zijn overlijden en het toernooi gingen namelijk in elkaar over. Prachtig is dia 2 met een goede partijstand met hek. Sinds kort meen ik mij te realiseren dat de hekstelling opvallend is bij Roozenburg. Ik heb me namelijk verdiept in al zijn partijen in T-dam, beter laat dan nooit, en ik meen geconstateerd te hebben dat hij nauwelijks partijen met een hekstelling gehad heeft. En dan wel een compositie met de hek! Apart. Als je trouwens nooit zo'n soort

winst hebt gezien, dan komt dit aan als een schok. Tenminste, zo ging het bij mij. Wit is trouwens gewoon aan zet.

Dat geldt ook voor dia 3 dat ook een schokeffect kan hebben: wit wint door een enkelvoudig offer zonder slagdreiging. Om eens een term te gebruiken uit 'Achterstand' van Koops.

Een indrukwekkend positioneel fragment wil ik ook laten zien.

Roozenburg heeft vaak tegen Keller gespeeld. Niet lang na de Tweede Wereldoorlog een pracht van een klassieke partij. Klassiek met hangende stukken heb ik lang verbonden met spelers als Sjtsjogoljew, Virni en Hans Jansen. Maar al in 1950 liet Roozenburg zien dat je soms je lange vleugel helemaal niet hoeft te ontwikkelen. Want dat doet de tegenstander wel! In dia 4 begint hij met een bijzonder plan: 28.38-33 10-14 29.42-38 12-17 en nu 30.48-42 en dat is en blijft een ongewone zet in het klassiek. Je moet er maar opkomen. Roozenburg begrijpt dat hij op deze manier de zwarte agres-

sie kan opvangen. Natuurlijk kan zwart nu veel ruilen met 17-22 en daarna 23-28, maar dan komt schijf 24 onder druk.

Vanaf dia 4 de notatie. Speel dat minstens tien keer na. En denk nog eens aan de grote kampioen Piet Roozenburg!

28.38-33 10-14 29.42-38 12-17
30.48-42 17-22 31.28x17 11x31
32.36x27 14-20 33.25x14 19x10 34-45-40 13-19 35.40-34 8-13
36.33-28 3-8 37.38-33 8-12 38-42-38 10-14 39.34-30 12-17
40.46-41 17-22 41.28x17 21x12 42-33-28 6-11 43.41-36 11-17
44.39-34 17-21 45.28-22 24-29 46-43-39 29x40 47.35x44 14-20 48.38-33 20-24 49.33-28 24x35 50.39-34 12-17 51.22x11 16x7 52.27x16 7-12 53.36-31 12-17 54.31-27 17-22 55.28x17 19-24 56.17-11 24-29 57.34-30 35x24 58.11-7 29-34 59. 7-2 34-40 60. 2x28 40x49 61.37-31 26x37 62.32x41 49x21 63.16x27

Geslaagd

Geslaagden

Amersfoort

Bij Wolters&Dros/ADG in Amersfoort zijn alle cursisten geslaagd voor het diploma Wiersma-zwart, één kandidaat zelfs met 39 punten: Sijmen de Bruijn, Paul Hensink, Ruben Nooijen, Steven Nooijen, Paul van den Tempel, Tadao Terwiel en Rutger Wilschut.

Brummen

In Brummen slaagden voor het: Van der Wal diploma: Lorenzo Kleinreesink, Pamela Kleinreesink, Roald Looge, Fleur Pascha, Mirte Pascha, Matthijs Stenissen en Tom Westhof; diploma Wiersma-wit: Roald Looge en Tom Westhof; diploma Wiersma-zwart: Thijs Kooijers, Niels Wassink en Jessica Westhof. De laatste drie gaan het nieuwe seizoen naar de Regionale Damschool Achterhoek.

Huissen

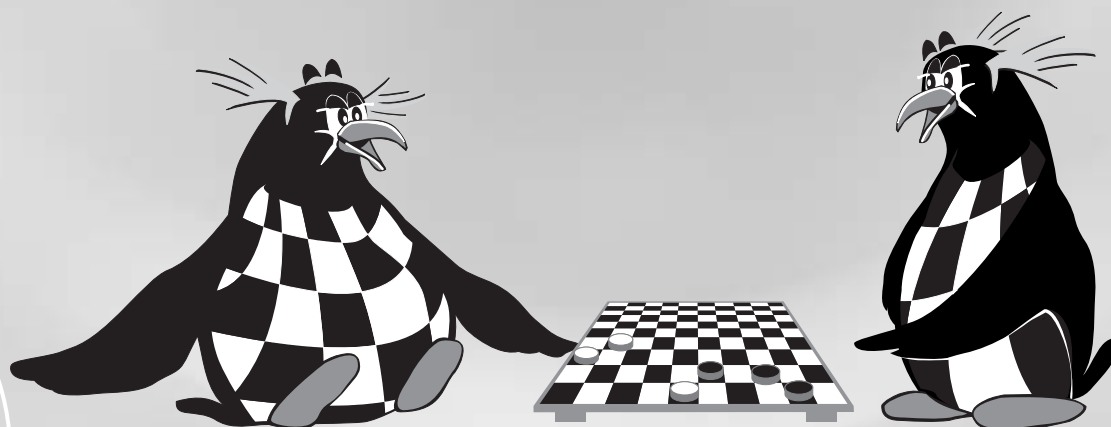
Op verschillende data in juni 2003 werden in Huissen examens voor de diverse diploma's afgenomen. De

volgende jeugdleden van damvereniging Heijting Huissen wisten te slagen: Van der Waldiploma: Daan Joosten, Selina Peters en Tom van Vorselen; Wiersma- wit: Wesley Berends, Harrie van den Berg, Marco van Eijsden en Dirk Joosten; Wiersma- zwart: Yshvar van Arkel, Harrie van den Berg, Martijn Harlé, Willem Hoek, Wesley Neijenhuis, Lars Pankow, Tijs Rensen, Nicky van Swaay en Sven Verkade; Sijbrands- wit: Bas van Velsen. Werkboek Sijbrandsdiploma's: Bas van Engelen.

Zegveld

In Zegveld hebben de cursisten les gekregen van Arie de Bruijn, met steun van zijn vrouw Hennie. In maart zijn geslaagd: Angela van Amerongen (Van der Wal), Erwin Berkelaar (Wiersma), Marjanne Beukers (Van der Wal), Dirk van Dam (Van der Wal), Ruud Hamoen (Van der Wal), Jaap van Ingen (Wiersma), Teuni van Ingen (Van der Wal), Peter Kastelein (Wiersma), Geert Langerak (Wiersma), Martin de Vink (Van der Wal) en Stefan de Vink (Van der Wal).

Op de foto de geslaagden in mei, doorlopend van links naar rechts: Dirk van Dam (Wiersma-wit), Wouter Brak (Van der Wal), Hennie de Bruijn, Peter Kastelein (Wiersma-zwart), Stefan de Vink (Wiersma-wit), Olga van Bokhorst, Leiderdorp (Van der Wal), Arie de Bruijn, Geert Langerak (Wiersma-zwart), Jan van Dam (Van der Wal), Johan Verboom (Rozenburg-zwart, met lof), Bas van Ingen (Van der Wal), voorzitter Gijs Vermeij en Martin Vink (Wiersma-wit).

Damkalender

Toernooien, trainingen en wedstrijden.
Organisatoren kunnen hun informatie
doorgeven aan het bondsbureau, 026-4952309.
Actuele kalender op internet: www.knndb.nl

November 2003

- 24-7/12:** Zoutelande. WK vrouwen.
KNDB (026) 495 23 09.
29: Nationale Competitie 6e
ronde. KNDB (026) 495 23 09.

December 2003

- 6:** Clubcompetitie junioren,
aspiranten en pupillen. KNDB
(026) 495 23 09.
6: Bolsward. Damdag. F.M. Mol
(0515) 57 31 79.
6: Oosterwolde. Damdag.
A. Kokke (0516) 52 10 22.
13: Nationale Competitie 7e
ronde. KNDB (026) 495 23 09.
20: CAT/CJT-Surinaamse spelers.
KNDB (026) 495 23 09.
20: Assendelft. 29e
Jeugdkerstdamtoernooi.
M.G. van Zanen
(075) 687 19 07.
21-27: Groningen/Delft.
Internationaal jeugdtoernooi.
H. Stroetinga
(050) 579 94 56.
22-23: Leeuwarden. Open Fries
kampioenschap rapiddammen.
N. van Tiel (020) 400 14 99.
25: Oostermeer. Gongdammen. A.
van der Ploeg (0512) 47 15 85.
27: Maarsbergen. Kersttoernooi
DAWO. E. van Egdome
(033) 286 13 03.
27: Wateringen. Piet
Helderman-toernooi.
J. de Koning (0174) 29 36 78.
27: Heerhugowaard.
Kersttoernooi met geldprijzen.
R. Mooser
(072) 534 72 56.
27: 's-Gravenpolder.
Rabo-toernooi. J. Veerhoek
(0113) 64 96 82.
29: Wamel. 26e Open
sneldamkampioenschap.
W. Duifhuis (0487) 59 45 81.
29/30: Westerhaar. Damnacht
Aalderink met geldprijzen.
E. Hilberink (0546) 56 58 59.
29: Boskoop. Azalea-toernooi.
P. Swart (0182) 61 47 12.
29: Utrecht. OG Wessels-toernooi.
T. de Mik (030) 656 37 41.
29: Middelstum.
Kerstgongtoernooi OG. R.J. de
Vries (050) 301 62 26.
30: IJmuiden. Oudejaarstoernooi.
M. Kusters (0628) 64 60 10.
30: Dedemsvaart. 15e
Vrieling-toernooi. G.J. Brink
(0523) 26 69 24.

Januari 2004

- 3:** Papendal. Halve finale
algemeen en vrouwen. KNDB
(026) 495 23 09.
3: Den Ham. Nieuwjaarstoernooi
De Hammerdammer.
J. Braakman (0546) 64 50 85.
3: Woudsend. Damdag.
S.S. Reekers (0514) 59 16 39.
4: Papendal. Halve finale
algemeen en vrouwen. KNDB
(026) 495 23 09.
10: Algemene Ledenvergadering
aansluitend
Bondsraadvergadering. KNDB
(026) 495 23 09.
10: Papendal. Halve finale
algemeen en vrouwen. KNDB
(026) 495 23 09.
10: Enkhuizen. Toernooi.
P. Koopen ((0228) 31 58 92.
10: Den Haag. 25ste Zilveren
Ooievaar-toernooi. G. de Groot
(070) 386 94 40.
11: Papendal. Halve finale
algemeen en vrouwen. KNDB
(026) 495 23 09.
17: Nationale competitie 8e
ronde. KNDB (026) 495 23 09.
17: Achlum. Damdag. T. Postma
(0517) 64 18 73.
18: TPG kampioenschap voor
TPG/TNT werknemers.
T. den Hartog (0183) 58 16 06.
24: Papendal. Halve finale
algemeen en vrouwen. KNDB
(026) 495 23 09.
24: Sint Jans klooster. Alukan
damtoernooi. G. Boxum
(0527) 24 68 44.
24: Twijzelerheide. Damtoernooi.
L. van de Veen (0511) 44 25 18.
25: Papendal. Halve finale
algemeen en vrouwen. KNDB
(026) 495 23 09.
27: 5e Open Theo
Tielrooij-toernooi (ook
3 februari). C. Koopman
(023) 528 64 36.
31: Nationale competitie 9e
ronde. KNDB (026) 495 23 09.
31: Rinsumageest. Damdag.
J. van der Leeuw
(0511) 42 50 69.
- ## Februari 2004
- 3:** 5e Open Theo
Tielrooij-toernooi (ook 27
januari). C. Koopman
(023) 528 64 36.
7: Papendal. Halve finale
algemeen en vrouwen. KNDB

- (026) 495 23 09.
7: Gerkesklooster. Drie
Provinciën Gongtoernooi.
J. Veenstra (0594) 61 27 74.
7: Dokkum. Prins-toernooi.
W. Nuveld (0519) 29 66 49.
7: De Lier. Sneldamdag.
P. Boekestijn (0174) 51 22 34.
8: Papendal. Halve finale
algemeen en vrouwen. KNDB
(026) 495 23 09.
14: Nationale competitie 10e
ronde. KNDB (026) 495 23 09.
21: Papendal. Halve finale
algemeen en vrouwen. KNDB
(026) 495 23 09.
21: Zwartsluis. Tamek-toernooi.
J.J. van Wendel
(038) 386 79 62.
21: Sneek. Lankhorst-toernooi.
T. Holkema (0515) 41 33 13.
22: Papendal. Halve finale
algemeen en vrouwen
barrages. KNDB
(026) 495 23 09.
28: Nationale competitie 11e
ronde. KNDB (026) 495 23 09.

Maart 2004

- 6:** Bondsraadvergadering. KNDB
(026) 495 23 09.
6: Nationale competitie,
nacompetitie. KNDB
(026) 495 23 09.
6: Kampen. Kamper damdag.
P.M. Dijkstra (038) 331 86 02.
13: Nationale competitie,
nacompetitie. KNDB
(026) 495 23 09.
20: Papendal. Centrale training
subtop, vrouwen en junioren.
KNDB (026) 495 23 09.
21: Papendal. Centrale training
aspiranten, pupillen en
meisjes. KNDB (026) 495 23 09.
27: Rayonwedstrijden meisjes.
KNDB (026) 495 23 09.
27: Harlingen. Damdag.
W. Leijenaar (0517) 453 35 88.
27: Heino. Damdag. B. Koster
(0572) 39 23 57.

April 2004

- 2:** Warffum. Paas-damtoernooi.
N.R. Werkman (0595) 42 24 29.
3: Nationale jeugddamdag.
KNDB
(026) 495 23 09.
3-17: NK algemeen. KNDB
(026) 495 23 09.
3: Zwaagwesteinde.
Brugchelenkamp-toernooi.
L. van de Veen (0511) 44 25 18.
10: Leeuwarden. Damdag. R. Koot
(0512) 52 29 17.
17: NK schooldammen BO en VO
halve finale. KNDB
(026) 495 23 09.
24: Papendal. Centrale training
subtop, vrouwen en junioren.
KNDB (026) 495 23 09.
17/18: Lent. 3e Nacht van Lent.
M. Wijers (0616) 20 86 22.
25: Papendal. Centrale training
aspiranten, pupillen en

meisjes. KNDB (026) 495 23 09.

Mei 2004

- 1:** Jeugdleaderdcongres. KNDB
(026) 495 23 09.
3-7: Halve finales aspiranten en
junioren. KNDB
(026) 495 23 09.
5-8: Bunschoten. 5e
Barnsteen-toernooi. T. Offinga
(033) 298 70 74.
6-8: NK pupillen. KNDB
(026) 495 23 09.
8: KNDB beker. KNDB
(026) 495 23 09.
15: NK schooldammen. BO en VO
finale. KNDB (026) 495 23 09.
15: KNDB-beker. KNDB
(026) 495 23 09.
19-23: NK visueel gehandicapten.
KNDB (026) 495 23 09.
20-22: NK meisjes. KNDB
(026) 495 23 09.
29: KNDB-beker. KNDB
(026) 495 23 09.

Juni 2004

- 5:** Papendal. Centrale training
subtop, vrouwen en junioren.
KNDB (026) 495 23 09.
6: Papendal. Centrale training
aspiranten, pupillen en
meisjes. KNDB (026) 495 23 09.
12: NK sneldammen alle
categorieën. KNDB
(026) 495 23 09.
19: KNDB-beker halve finale.
KNDB
(026) 495 23 09.
26: KNDB-beker finale. KNDB
(026) 495 23 09.
26: NK sneldammen jeugdteams.
KNDB (026) 495 23 09.
26: Bondsraadvergadering. KNDB
(026) 495 23 09.

Juli 2004

- 3:** NK welpen. KNDB
(026) 495 23 09.
3: Delft. DuWo Kennisstad
Damfestival:
Openluchttoernooi.
H. de Witt (015) 213 43 11.
4-10: Delft. DuWo Kennisstad
Damfestival: Toptoernooi,
Meestertoernooi en Open
Toernooi. H. de Witt
(015) 213 43 11.
7-17: Westerhaar. NK junioren.
KNDB
(026) 495 23 09.
8-17: NK aspiranten. KNDB
(026) 495 23 09.
17-24: Den Haag. Axioma Orap Open.
A. Kruyshoop (070) 364 96 28.
25-31: Nijmegen. Open internationaal
toernooi. P. Visser
(026) 325 68 69.

Augustus 2004

- 6-14:** Brunssum. Brunssum Open
2004. J. Hannen
(0475) 46 50 83.
16-24: Goes. 5e SNS-toernooi.
A. Walraven (0118) 56 25 06.

Curiosa

Wim van Mourik
St. Jacobslaan 94
6533 BV Nijmegen
(024) 356 52 32

DAMBERD - Brouwerijen in België

Brouwerij Het Damberd in Lo

In Het Damspel, november 2002, nr. 5, p. 23, kon kennis worden genomen van het bestaan hebben van de brouwerij Het Damberd in

Glasplaat "Brouwerij 't Dambord" met trekstang voor de deur

Lo (Lo-Reninge). In het artikel werd aangegeven dat het huidige pand een privé-woning is. Tot mijn verrassing bleek bij een recent bezoek het gerestaureerde gebouw nog enige kenmerken te hebben in relatie tot de voormalige brouwerij. In het bovenlicht boven de deur is in een glasplaat in fraaie letters Brouwerij 't Dambord aangebracht. De trekstang van de huisbel rechts naast de deur bevat in het midden een op de punt geplaatst vierkant met een 4 x 4 velden bordje. Het pand grenst aan de rechterzijde aan een vrijwel droge waterloop waarboven een metalen looppad op palen is aangelegd naar een achterliggende woonwijk. Wie het pad afloopt kan een blik werpen op de in vervallen staat geraakte gebouwen aan de achterzijde. Het

Brouwerij Het damberd

huis kreeg al vroeg de betiteling "Het huis naast de Caesarboom" (nu een taxusboom). Deze benaming Caesarboom vindt zijn oorsprong in een legende, zo laat een toeristisch informatiebord weten: Caesar bond zijn paard aan een boom naast de Westpoort toen hij hier stilhield tijdens zijn veldtocht tegen de Menapiers. Menapii was een gebied in het noorden van Vlaanderen.

Brouwerij Het Damberd in Olsene

Café-Taverne-Snack Den Afzakker

Opnieuw aandacht voor de voormalige brouwerij/taverne Het Damberd in Olsene. In Het Damspel, juni, nr. 3, 2001 is er uitgebreid over bericht. Bij het zetten van de rubriek werden enkele foutjes gemaakt. De titel werd ontsierd door een mankerende letter. Er had moeten staan: "Dammen en een damberd-biertje". Wilt u op zoek gaan naar de brouwerij dan moet u

zijn in Olsene, gemeente Zulte en niet Sulte, zoals een tweede zeduiveltje een keer aangaf. In het Damspel, november, nr. 5, 2002, p. 23 volgde een aanvulling met foto van de brouwerij-schoorsteen en tevens de melding dat de brouwerij niet meer funktioneerde. Om te laten zien wat er van brouwerij-taverne Het Damberd geworden is: een foto van Café-Taverne-Snack:

Den Afzakker. Het gevaar van het overnemen van gegevens van internet is dat het vaak vluchtige informatie is; moeilijker controleerbaar op juistheid. Uit een lijst met copyright 1990 en 1995 van brouw-ingenieur Piet Sierens, lid van de OBP (Objectieve Bier Proevers) noteer ik met iets meer vertrouwen het volgende over brouwerij Het Damberd: Oprichting: 1540. In dat jaar zou in Olsene een afspanning begonnen zijn met brouwen. Oorspronkelijk was dit een rustplaats voor de reizigers tussen Gent en Kortrijk. Deze gegevens sluiten weer aan bij de diligence-gegevens over Kortrijk-Brussel, in Panorama 38. Wanneer de naamgeving Het Damberd tot stand kwam is niet duidelijk. Het vermelde schilderij van de vier kabouters met een wapenschild met spelbordje treft u aan in Den Afzakker. Even vragen of u dit schilderij in kleur mag bekijken, want het hangt, zoals eerder geschreven, in een hal achter de tapkast.

België heeft door verder onderzoek en meldingen van lezers inmiddels al weer zoveel nieuws opgeleverd dat u nog meer te wachten staat in de komende tijd.

Het schilderij: Kajoeter Trade Mark, Olsene

Brouwerij Damberd – Facon // Facon – Damier // Facon

De naam Damberd-Facon, verbonden aan een brouwerij in Bellegem, vindt u terug in Het Damspel, nr.1, p. 35, van deze jaargang. Het verzoek aan u allen om deze brouwerij te bezoeken hebben mijn vrouw en ik eerst zelf maar opgevolgd. Een hartelijk ontvangst volgde in het monumentale pand aan de Kwaburgstraat 23 door Christian Facon. Verhalen over het verleden, oude rekeningen met een logo en overige gegevens werden met veel plezier aangereikt. Er was even tijd voor: de brouwerij lag tijdelijk stil in verband met een ophanden zijnde hernieuwde opstart.

Een familiebrouwerij:

In 1874 woonde overgrootvader Allard-Victor Facon op de boerderij "Montagne" en aangezien daar een grote consumptie van bier plaats vond, bouwde hij zelf een brouwerij. Dat was toen heel gewoon: bijna iedere hofstee, waar veel volk werkte, brouwde eigen bier. Dorpen hadden hun eigen brouwerijen van waaruit men met paard en kar het smakelijke brouwsel vervoerde naar de cliënteel. Zo telde België rond 1900 4.000 brouwerijen! Zijn zoon Aurèle, tevens van 1928-1934 burgemeester van Bellegem, zette het bedrijf voort, waarna diens zoon Roger tot zijn tachtigste jaar het brouwvak uitoefende. Christian is de huidige jonge leider van het meer dan een eeuw oude bedrijf.

De naam Damberd-Facon of Facon-Damier werd in de loop der tijd afgekort tot alleen de familienaam "Facon". Gedurende de eerste

Oude rekening met bedrijfslogo

wereldoorlog werd de brouwerij Facon beschadigd: de Duitsers namen in 1917 de koperen ketels in beslag. Deze werden pas in 1920 vervangen. In de jaren '34 - '35 was het geld in Frankrijk dubbel zoveel waard als in België. De Fransen wipten dus de grens over om dubbel te kunnen drinken! Zo zijn aan de grens veel café's ontstaan. In de Tweede Wereldoorlog bleef de brouwerij onaangetast, maar werd wel in 1945 vernieuwd. Gedurende deze periode werden de werkzaamheden niet stilgelegd maar bleef de productie beperkt tot één brouwsel per maand. In de daarnavolgende jaren volgden allerlei aanpassingen en uitbreidingen van de brouwerij. Vanaf het begin is er veel Pils gemaakt, vroeger "tonnebier" genoemd. De productie van Stout bier (zwaar donker bier) dateert uit de jaren 1960-70. Allerlei tafelbieren zagen het licht: blond, bruin en oud-bruin. De jongste jaren kwamen er nieuwe bieren bij, zoals het kasteelbier "Château de Ramegnies-Chin" en het Bellegems

Witbier. Rond Kerst en Nieuwjaar wordt traditiegetrouw het "Facon Scotch Christmas" gebrouwen. Op verzoek worden er streekbieren volgens verschillende recepten afgeleverd. De afzet van de bieren vindt vooral plaats in het eigen dorp Bellegem en de aanpalende gemeenten, en in de streek tussen Doornik en Moeskroen, met inbegrip van alle grensgemeenten. Een 200-tal café's in dat gebied hebben een commerciële binding met de brouwerij Facon. De omzet bedraagt zo'n 6.000-7.000 hectoliter per jaar. Het laatste gedeelte van een zin uit een folder heeft iets bekend voor dammers: "Brouwerij Facon voert vooral recht-schapenheid en openheid in haar vaandel. Haar pils heeft een unieke, eigen smaak, die gezelligheid in gesprekken en relaties bevordert." Aan u de keus: Een (Damberd)-Facon vòòr-, tijdens- of na de dampartij!

Links: Brouwerij Facon, Productiegebouw.

Rechts: Brouwerij Facon, Monumentaal hoofdgebouw.

